

Официален вестник

на Европейския съюз

C 141

Издание
на български език

Информация и известия

Година 53
29 май 2010 г.

Известие №	Съдържание	Страница
I	Резолюции, препоръки и становища	
	СТАНОВИЩА	
	Комитет на регионите	
	82-ра пленарна сесия, проведена на 3 и 4 декември 2009 г.	
2010/C 141/01	Становище на Комитета на регионите относно „Пакет от мерки за по-добро законотворчество 2007—2008 г.“	1
2010/C 141/02	Становище на Комитета на регионите относно „Бъдещето на Лисабонската стратегия след 2010 г.“ ...	5
2010/C 141/03	Становище на Комитета на регионите относно „Нови умения за нови работни места — изпреварващо предвиждане на потребностите на пазара на труда и осигуряване на съответстващи на тях умения“ ...	11
2010/C 141/04	Становище на Комитета на регионите относно „Регионалните перспективи в развитието на медийната грамотност — медийното образование в образователната политика на Европейския съюз“	16
2010/C 141/05	Становище на Комитета на регионите относно „ИКТ-инфраструктури за електронна наука и стратегия за нирд, иновации и научни изследвания в ИКТ в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии в Европа“	22
2010/C 141/06	Становище на Комитета на регионите относно „Диалог между университетите и бизнеса“	27
2010/C 141/07	Становище на Комитета на регионите относно „Устойчиво бъдеще за транспорта: интегрирана, основана на технологии и лесна за ползване система“	31
2010/C 141/08	Становище на Комитета на регионите относно „Зелена книга – реформа на общата политика в областта на рибарството и устойчиво бъдеще за аквакултурата“	37

BG

Цена:
4 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

2010/С 141/09	Становище по собствена инициатива на Комитета на регионите относно „Политика на ЕС в областта на горите, насочена по-специално към климатичните цели 20/20/20“	45
---------------	--	----

III Подготвителни актове

Комитет на регионите

82-ра пленарна сесия, проведена на 3 и 4 декември 2009 г.

2010/С 141/10	Становище на Комитета на регионите относно „Борбата със сексуалното малтретиране, сексуалната експлоатация на деца и детската порнография“ и „Предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите“	50
2010/С 141/11	Становище на Комитета на регионите относно „Ограничението на употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (ЕЕО) и третирането на отпадъците от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО)“	55

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

82-РА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, ПРОВЕДЕНА НА 3 И 4 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.**Становище на Комитета на регионите относно „Пакет от мерки за по-добро законотворчество 2007—2008 г.“**

(2010/C 141/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че местните и регионалните власти разполагат с изключителни и споделени правомощия при предоставянето на обществени услуги и допринасянето за социалното и икономическото развитие на техните общини. Ето защо пълноценното им участие на ранния етап на изготвянето на законодателството на ЕС и прилагането му по места са необходими за функционирането на демократичния живот в ЕС;
- признава, че в тази насока има напредък и приветства ангажимента на Европейската комисия в тази област, който доведе до осезаеми резултати, но смята, че е възможно и необходимо да се постигне по-нататъшно подобрене;
- смята, че принципите на субсидиарност и пропорционалност, както и използването на оценки на въздействието са ключови аспекти, когато става дума да се насърчи създаването на модел на многостепенно управление в ЕС, и ще бъдат от голяма полза за икономическото развитие на регионите и за териториалното сближаване на Европейския съюз като цяло. Припомня, че съгласно Договора решенията следва да се вземат на равнище най-близо до гражданите, което не винаги е равнището на централното управление. Следователно принципът на субсидиарността следва да се разбира като основа за повишена готовност за откликване на нуждите на гражданите от страна на всички равнища на управление и за подобрена ефективност при вземането на решения;
- счита, че решенията на Съда на Европейския съюз могат да окажат значително въздействие върху местните и регионалните власти, например в областта на обществените поръчки, и то по начини, които може да не са били предвидени в първоначалното законодателство;
- накрая изразява загриженост по повод продължаващата в държавите-членки тенденция за усложняване и въвеждане на допълнителни разпоредби в законодателните актове на ЕС при транспонирането им в националното законодателство („позлатяване“, т.е. възлагане на допълнителни задължения извън предвидените в законодателните актове на ЕС).

Докладчик: лорд Graham Torpe (UK/АЛДЕ) член на управата на район Sutton, Лондон

Отправни документи

„Работен документ на Комисията – Втори доклад за напредъка относно стратегията за опростяване на регулаторната среда“

COM(2008) 33 окончателен

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Втори стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз“

COM(2008) 32 окончателен

„Доклад на Комисията относно субсидиарността и пропорционалността (15-ти доклад относно „по-доброто законотворчество“, 2007 г.)“

COM(2008) 586 окончателен

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Трети стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз“

COM(2009) 15 окончателен

„Работен документ на Комисията – Трети доклад за напредъка в изпълнението на стратегията за опростяване на регулаторната среда“

COM(2009) 17 окончателен

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. продължава да работи заедно с Европейската комисия и другите институции на ЕС за успешното постигане на по-добро законотворчество на всички равнища в ЕС в духа на многостепенното управление;

2. признава, че в тази насока има напредък и приветства ангажимента на Европейската комисия в тази област, който доведе до осезаеми резултати, но смята, че е възможно и необходимо да се постигне по-нататъшно подобрене;

3. припомня ценния принос на г-жа Maij-Weggen в качеството ѝ на член-наблюдател от името на КР в Групата на високо равнище за намаляване на административната тежест; в този контекст КР изтъкна отново факта, че местните и регионалните власти и КР са в най-добра позиция, за да допринесат за подобряването на законодателния процес, по-специално поради обстоятелството, че значителна част от законодателството на ЕС се прилага на местно и регионално равнище и оказва въздействие върху ежедневието на гражданите;

4. приветства по-голямата откритост от страна на Европейската комисия при изготвянето на нови предложения и при консултациите със заинтересовани страни, които надхвърлят рамките на европейските институции и обхващат европейските сдружения на местните и регионалните власти, както и ентусиазираното прилагане на „структурирания диалог“ от нейна страна посредством Комитета на регионите. Важно е да има достъпни и разнообразни механизми за консултации, за да се гарантира, че тези, които взимат политически решения на европейско равнище, са информирани за позициите на широка и представителна извадка в Европа, тъй като това ще доведе до по-балансирано

вземане на решения и по-ефективно изпълнение, по-специално в случаите, когато местните и регионалните власти отговарят за привеждането в изпълнение и прилагането на разпоредбите на ЕС;

5. подчертава, че местните и регионалните власти разполагат с изключителни и споделени правомощия при предоставянето на обществени услуги и допринасянето за социалното и икономическото развитие на техните общини; ето защо пълноценното им участие на ранния етап на изготвянето на законодателството на ЕС и прилагането му по места са необходими за функционирането на демократичния живот в ЕС;

6. смята, че принципите на субсидиарност и пропорционалност, както и използването на оценки на въздействието, са ключови аспекти, когато става дума да се насърчи създаването на модел на многостепенно управление в ЕС и ще бъдат от голяма полза за икономическото развитие на регионите и за териториалното сближаване на Европейския съюз като цяло. Припомня, че съгласно Договора решенията следва да се вземат на равнище най-близо до гражданите, което не винаги е равнището на централното управление. Следователно принципът на субсидиарността следва да се разбира като основа за повишена готовност за откликване на нуждите на гражданите от страна на всички равнища на управление и за подобрена ефективност при вземането на решения;

7. потвърждава ангажимента си за повишаване на осведомеността във връзка с принципа на субсидиарност. В този смисъл Мрежата за наблюдение на субсидиарността е полезен инструмент не само заради участието на партньорите в процеса на наблюдение на субсидиарността, но също и с оглед на потенциала ѝ да изпълнява ролята на лаборатория за обмен на

най-добри практики при прилагането на субсидиарността и многостепенното управление;

8. приветства усилията на Европейската комисия да съблюдава принципа на пропорционалност при упражняване на законодателните си и регулаторни правомощия, като допринася за отмяната на редица законодателни инструменти чрез голям брой официални предложения за консолидация. Констатира, че 48 предложения за опростяване са били одобрени окончателно от съзаконодателите. В това отношение е важно да се отбележи, че въпросът не се свежда само до броя предложения за опростяване, но и до ефективното намаляване на административната тежест на практика;

9. смята, че чрез проверка на необходимостта от намеса на равнище ЕС и чрез проучване на потенциалното въздействие на редица политически варианти, оценките на въздействието следва да доведат до подобряване и опростяване на регулаторната среда. Ефективната и устойчива *ex ante* оценка на новото законодателство на ЕС е важна не само за постигане на нетно намаляване на административната тежест, но има съществена роля и за поддържането ѝ на ниско равнище. Въпреки това КР изразява загриженост, че последващите изменения и модификации на законодателни предложения от страна на Европейския парламент и Съвета могат да имат голямо въздействие върху местните и регионалните власти, което може да не е било предвидено в пълна степен от лицата, отговорни за вземането на решения;

10. счита, че решенията на Съда на Европейския съюз могат да оказват значително въздействие върху местните и регионалните власти, например в областта на обществените поръчки, и то по начини, които може да не са били предвидени в първоначалното законодателство;

11. смята, че ако ЕС иска да постигне по-голяма степен на прозрачност и в по-голяма степен да откликва на потребностите на обществото, от съществено значение е законодателството да бъде формулирано по такъв начин, че да бъде разбираемо за онези, за които е предназначено. Във връзка с това Комитетът насърча Европейската комисия да изготвя по-ясни, по-последователни и недвусмислени текстове, за да се осигури ефективно и еднообразно прилагане във всички държави-членки. Това изискване е още по-важно, като се има предвид, че приетите окончателни текстове често са предмет на компромиси, които не винаги могат лесно да бъдат транспонирани в националното законодателство;

12. в тази връзка констатира също така, че повечето местни и регионални власти и гражданите в съответните региони ще се сблъскат не със законодателството на ЕС, а с въвеждането му в националното законодателство. Следователно е необходимо да се осигури опростяване, последователност и разясняване на новите нормативни актове и политика на всички равнища на управление;

13. изразява загриженост по повод продължаващата в държавите-членки тенденция за усложняване и въвеждане на допълнителни разпоредби в законодателните актове на ЕС при транспонирането им в националното законодателство („позлатяване“, т.е. възлагане на допълнителни задължения извън предвидените в законодателните актове на ЕС);

14. в заключение, въпреки че е разбираемо акцентът да се поставя върху оценката на въздействието *ex ante*, оценките *ex post*, сравняващи планираните и действителните резултати, не бива да бъдат пренебрегвани като част от един по-широк стремеж към по-добро законотворчество. По-голямата част от

новите предложения целят да изменят или допълнят съществуващото законодателство на Общността. В рамките на един процес на непрекъснато и необходимо актуализиране на разпоредбите, при изготвянето на нови предложения е изключително важно да се отчете ценният опит, придобит от местните и регионалните власти при прилагане на законодателството на Общността;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

Подготовка на ново законодателство: консултация

15. призовава местните и регионалните органи на управление, съгласно предоставените им правомощия, да бъдат привлечени в по-голяма степен от институциите на ЕС и държавите-членки в изготвянето и съставянето на общностното законодателство, с цел да се засили демократичната легитимност на процеса на вземане на решения. Комитетът подчертава специалния интерес на регионите със законодателни правомощия към включване в този процес, тъй като те са задължени да транспонират общностните разпоредби в съответните им области на компетентност. В това отношение КР е най-добрият изразител на позицията на регионалните и местните власти в техния стремеж да бъдат включени в законодателния процес. Членовете на Комитета на регионите притежават практически опит и познават в подробности местните условия и затова са в най-добра позиция да направят оценка на въздействието и ефективността на законодателството;

16. подчертава необходимостта от консултации на всички равнища на вземане на решения, както на ниво ЕС, така и в рамките на отделните държави-членки. Следва да се въведат изпитани практики за консултиране на местните и регионалните власти;

17. обръща внимание на нарастващото значение на подготовителния етап от законодателния процес в ЕС. Чрез по-добри анализи и консултации на този ранен етап ЕС разширява възможностите си за създаване на по-добре работещо законодателство, което на следващия етап, в рамките на различните дадености в отделните държави-членки, ще бъде по-лесно приложимо;

Изготвяне на нови закони: оценка на въздействието

18. заявява отново ангажимента си да допринася за оценката на въздействието на нови законодателни предложения, които биха имали значително въздействие на местно и регионално равнище. Докато новите предложения внасят изменения в съществуващото законодателство, анализът на въздействието трябва да включва резултатите от оценката, което да позволи да се направи пряка връзка между анализа на въздействието *ex ante* и оценката *ex post*;

19. като съзнава, че оценката на въздействието е дълга процедура, изискваща немалко ресурси, смята, че следва да се планира с максимален поглед към бъдещето, като се позволи двустранно идентифициране на приоритетни досиета на базата на годишната политическа стратегия и законодателната и работната програма на Комисията, вероятно в рамките на ежегодна техническа дискусия. Освен това генералните дирекции на Европейската комисия следва да бъдат насърчавани да се обръщат пряко към КР, когато смятат, че тяхната работа по оценката на въздействието се нуждае от обогатяване с данни относно териториалното отражение на планираните инициативи;

20. настоява на етапа на оценката на въздействието регионите със законодателни правомощия да бъдат вземани предвид, както и да бъдат избягвани общности договорености, които могат да доведат до прехвърлянето на тези правомощия на централното правителство;

21. призовава Европейския парламент и Съвета да зачитат в по-голяма степен Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 2003 г., когато внасят изменения в законодателните предложения на Комисията, които означават допълнителна административна и финансова тежест за местните и регионалните власти. Всеки евентуален преглед на това споразумение следва да включва КР и ЕИСК;

22. изразява своето задоволство от факта, че в Групата на високо равнище относно намаляването на административната тежест е представяван от г-жа Maij Weggen (ЕНП/NL). Предлага Европейската комисия официално да се консултира с КР относно отчета на групата преди края на мандата ѝ (август 2010 г.), за да даде възможност на КР да информира всички местни и регионални власти в ЕС за резултатите по въпросите, които ги вълнуват;

Изпълнение и транспониране

23. приветства намерението да се намали излишната тежест върху МСП и да се засили използването на информационни технологии; една от целите на опростяването на регулаторната среда на Съюза следва да бъде опростяването на законодателството, за да стане то по-ефективно, а следователно и насочено в по-голяма степен към ползвателя;

24. признава, че по-доброто законотворчество следва да бъде придружено от периодична оценка на законодателството. Ето защо е целесъобразно всички законодателни актове на Европейския съюз системно да съдържат разпоредби относно тяхната оценка, за да могат всички заинтересовани страни да споделят своя опит във връзка с практическите последици, изпълнението и спазването на съответните законодателни актове;

25. призовава регионите със законодателни правомощия да осъзнаят, че могат да имат значителна полза, ако играят по-активна роля в преговорите и транспонирането на законодателството на ЕС. Други видове региони и местни власти също имат важна роля в тази връзка. Освен това Комитетът призовава държавите-членки да улеснят в максимална степен подобно активно участие;

26. подчертава, че европейските териториални пактове, като например Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), биха могли да стимулират териториалното сближаване и гъвкавостта на политиките със значително въздействие на

местно равнище. В качеството си на инструмент с юридическа правосубектност, позволяващ на партньорите да създадат стабилна юридическа структура за териториално сътрудничество, ЕГТС ще осигурят по-висока степен на многостепенно управление и ще допринесат за по-доброто законотворчество на местно и регионално равнище в цяла Европа;

27. призовава държавите-членки да увеличат усилията си за опростяване на националното законодателство и да приемат директивите на Общността надлежно и бързо. В рамките на този процес те би следвало да се консултират с местните и регионалните власти и да вземат предвид техните идеи и предложения;

28. призовава отново законодателите на национално равнище да се въздържат от „позлатяване“ при транспонирането на правото на ЕС. В докладите си относно правилното прилагане на директивите на ЕС в указания срок, Комисията би могла да посочва кои държави-членки са решили да определят по-широкообхватни национални задължения;

29. подчертава, че Комисията и Съдът на Европейския съюз следва да взимат предвид последиците от решенията на Съда, за местните и регионалните власти;

30. приканва Европейската комисия да определи съвсем точно конкретните случаи, свързани или не с публични помощи, като постави ударението върху проблемите и ситуациите, чието управление е в рамките на отговорностите на местните и регионалните власти;

Комуникационна дейност

31. призовава Европейската комисия при представянето на програмата си за по-добро законотворчество да използва подход, насочен в по-голяма степен към гражданите. Усилията и комуникационната дейност следва да се насочат приоритетно към области, които според гражданите биха имали най-голяма добавена стойност;

32. препоръчва при разработването на директиви да се използва по-ясен език – това би намалило възможността за неправилно тълкуване, което на свой ред би могло да доведе до забавяне или неправилно транспониране;

33. констатира, че законодателите на национално равнище, както и местните и регионалните власти и техните представителни сдружения трябва да изиграят ролята си за по-доброто популяризиране на законодателството на ЕС и транспонирането му в националното законодателство сред онези, които трябва да го прилагат, а също и сред обикновените граждани.

Брюксел, 3 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Бъдещето на Лисабонската стратегия след 2010 г.“

(2010/C 141/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- счита, че това високо качество на живот трябва да бъде постигнато в **рамките на устойчивостта, предопределени от една планета с ограничени ресурси** ⁽¹⁾, и да се основава на постигането на социално интегрирано и справедливо общество, в което се оползотворяват в пълна степен стойността и приносът на всички хора и групи и в което мерките за насърчаване и подкрепа са насочени към преодоляване на бедността и социалното изключване и към изграждане на устойчива икономика;
- подчертава значението на добре финансирана политика на сближаване за целия ЕС, приобщаваща всички европейски региони, като ключов фактор за подпомагане на изпълнението на новата стратегия, и отхвърля всички опити за ренационализация на структурните фондове или за премахване на регионалното измерение от политиката на сближаване по време на прегледа на бъдещия бюджет на ЕС;
- отбелязва, че политиката на сближаване на ЕС разполага със стабилна структура за многостепенно управление във връзка с изпълнението на програмите на структурните фондове, и счита, че в новата стратегия следва да се използват тези съществуващи партньорски структури, за да бъдат преодолените настоящите слабости в управленските структури. Изричното привеждане на управленските структури в съответствие с регионалните програми в рамките на политиката на сближаване на ЕС е много по-ефективен начин за гарантиране на координираното разработване на политиките;
- призовава лидерите на ЕС да определят като основен приоритет **развитието на европейската конкурентоспособност в условията на екологична икономика**, за да дадат възможност на ЕС да поеме водеща роля в трансформацията на световната икономика на разумна и устойчива основа. По-специално това означава да се дава водещ пример, да се дава приоритет на инвестирането в нови екологични технологии, в НИРД, включително производството на енергия от възобновяеми източници, енергийната ефективност, устойчивите методи на производство и потребление, ИКТ и широколентовите инфраструктури в отдалечените общности, както и да се насърчава защитата и опазването на околната среда. Европейските университети, научноизследователски центрове и МСП могат да играят основна роля в осъществяването на тези цели ⁽²⁾. Това изисква структурни промени в европейската икономика, включително координация на макроикономическата политика и активни политики в областта на пазара на труда, с оглед да се подкрепи преминаването към екологична икономика;

⁽¹⁾ Както се посочва в доклада „Prosperity without Growth: the transition to a sustainable economy“ („Просперитет без растеж: преходът към устойчива икономика“), изготвен от Комисията по устойчиво развитие в Обединеното кралство и публикуван през март 2009 г. Вж. <http://www.sd-commission.org.uk/pages/redefining-prosperity.html>

⁽²⁾ Пример за това е т.нар. „Wave Hub“, чийто строеж в близост до брега на Cornwall би трябвало да приключи през 2010 г. Получила финансова подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие, това ще бъде първата британска офшорна инсталация за демонстрации на място на различни уреди за генериране на енергия от морските вълни. Проектът е резултат от сътрудничеството между публичния, частния и научноизследователския сектор.

Докладчик: г-жа Christine Chapman (UK/ПЕС), член на Националното събрание на Уелс

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Основни послания

1. подкрепя разработването на продължение на настоящата Лисабонска стратегия след 2010 г., но въпреки това счита, че е необходимо да се намери **нов баланс в стратегията**, както и да се обединят Европейската стратегия за устойчиво развитие и Лисабонската стратегия; приветства ангажимента да се дадат на хората възможности да упражняват правата си в приобщаващи общества и да се създаде конкурентоспособна, свързана и „по-зелена“ икономика, съгласно проведената от Комисията консултация относно бъдещето на стратегията, публикувана на 24 ноември, но изразява разочарованието си от факта, че Комисията не предлага по-амбициозна и широкообхватна визия за ребалансиране и пренасочване на стратегията към изграждането на устойчиво и социално справедливо и сплотено общество;

2. подчертава, че настоящата Лисабонска стратегия не дава достатъчно признание на жизненоважната роля, която играят местните и регионалните власти в ЕС за изпълнението и разпространяването на информация за стратегията по места, и отново отправя призива, включен в Бялата книга за многостепенното управление, това да бъде коригирано в новата стратегия;

3. отбелязва широко разпространеното **колебание сред регионалните и местните власти относно общата цел на настоящата Лисабонска стратегия**, което може да бъде преодоляно чрез определянето на ясни цели в новата стратегия и ефективното информироване на хората по места за тях;

4. изразява съжаление, че Лисабонската стратегия, чиято цел беше да допринесе за изграждането на Икономическия и паричен съюз (ИПС), до голяма степен не успя да подобри съвместното икономическо управление на равнище ЕС и координирането на икономическите политики на държавите-членки; изразява съжаление, че в отговор на настоящата икономическа криза много държави-членки са приели икономически политики, които се основават единствено на национални съображения вместо да се стремят към координирани действия в рамките на единен европейски пазар;

5. призовава новата стратегия да има **изрично заявена обща цел**, насочена към **високото качество на живот и благосъстоянието на всички граждани на ЕС**. Заетостта и материалното богатство са основни елементи от това. Има обаче и други фактори, които трябва да бъдат отчетени, за да се получи цялостна картина на качеството на живот и благосъ-

стоянието, включително по-общите социални и екологични условия, в които живеят хората ⁽¹⁾;

6. счита, че това високо качество на живот трябва да бъде постигнато в **рамките на устойчивостта, предопределени от една планета с ограничени ресурси** ⁽²⁾, и да се основава на постигането на социално интегрирано и справедливо общество, в което се оползотворяват в пълна степен стойността и приносът на всички хора и групи и в което мерките за насърчаване и подкрепа са насочени към преодоляване на бедността и социалното изключване и към изграждане на устойчива икономика;

7. подчертава **решаващата роля на образованието и обучението** за повишаване на осведомеността по въпросите на устойчивостта и за развитието на творческия и предприемаческия талант у европейските граждани, както и необходимостта от изграждане на **култура, насърчаваща ученето през целия живот**;

8. предлага **да се даде ново име на новата стратегия**, за да не се бърка с Договора от Лисабон и за да се подчертае новият подход на стратегията. Например: **„Качество на живот за всички: изграждане на устойчиво бъдеще за Европа в света“** или в съкратен вариант **„Стратегия за устойчива Европа“**;

9. призовава за **по-ефективна комуникационна стратегия**, която да включва местните и регионалните власти, да повишава информираността и да популяризира основните послания на новата стратегия;

Настоящи и нови предизвикателства

10. счита, че **настоящата финансова, икономическа, социална и екологична криза** промени коренно контекста, в който се води дебатът за бъдещето на Лисабонската стратегия, което означава, че „запазването на статуквото“ не е правилният избор. Тя поставя редица **непосредствени предизвикателства**, по-специално във връзка с преодоляването на нарастващите равнища на безработицата в Европа, най-вече сред младите хора, и борбата с „призрака на протекционизма“. Тя доказва, че в световния икономически модел съществуват структурни слабости, и подчерта необходимостта от нов и устойчив подход както в екологичен, така и в социален и икономически план, а така също и от по-строго регулиране на банковия и финансов сектор;

⁽¹⁾ Организацията „New Economics Foundation“ (<http://www.neweconomics.org/gen/>) е разработила „Национални отчети за благосъстоянието“, описани като фактори, които определят личното и общественото благосъстояние.

⁽²⁾ Както се посочва в доклада „Prosperity without Growth: the transition to a sustainable economy“ („Просперитет без растеж: преходът към устойчива икономика“), изготвен от Комисията по устойчиво развитие в Обединеното кралство и публикуван през март 2009 г. Вж. <http://www.sd-commission.org.uk/pages/redefining-prosperity.html>

11. заявява отново, че и преди икономическата криза да удари Европа, когато се считаше, че икономиката се развива относително добре, **също бяха налице високи равнища на бедност в Европа, а разликите в равнищата на доходите нарастваха**. Според данни, публикувани от Европейската комисия през октомври 2008 г., 16 % от населението в Европа живее под границата на бедността, един на всеки десет души живее в домакинство, в което никой не работи, а 19 % от децата живеят под заплахата от бедност⁽¹⁾. Преодоляването на бедността и нарастващото неравенство в разпределението на благата в Европа трябва да бъде една от основните цели на бъдещата стратегия;

12. отбелязва, че Европа е изправена пред редица **предизвикателства в по-дългосрочен план**, включително демографските промени, изменението на климата, енергийната сигурност, глобализацията⁽²⁾ и постигането на териториално сближаване в ЕС, за които трябва да се намери решение в новата стратегия. Изразява съжаление, че целта за териториално сближаване не се изтъква в по-голяма степен като водещ принцип в Документа за обществено допитване на Комисията относно стратегията на ЕС за 2020 г.; призовава Комисията, в съответствие с определените от Договора от Лисабон изисквания по отношение на териториалното сближаване, да поеме ангажимент за представяне на оценка на териториалното въздействие за всички законодателни предложения, засягащи сферата на компетентност на местните и регионалните власти;

13. отбелязва, че като резултат от социалните, финансовите и икономическите аспекти на кризата **публичните финанси ще бъдат поставени под значителен натиск** през следващите години. От основно значение е ресурсите и финансирането да бъдат ефективно разпределени на местно, регионално, национално и европейско равнище, за да се осигурят правилните инвестиции, чрез които ще бъдат постигнати общите цели на новата стратегия. За да се даде възможност на градовете и регионите да участват ефективно в прилагането на Лисабонската стратегия, е необходимо да се гарантира, че Европейският съюз и държавите-членки зачитат напълно принципите на Европейската харта за местно самоуправление на Съвета на Европа по отношение на **финансовите ресурси на местните и регионалните власти** (член 9);

14. смята, че за постигането на ефективно социално сближаване и за посрещането на предизвикателствата в дългосрочен план, е абсолютно необходим териториален подход, общ за всички политики, който да отчита конкретните особености на регионално и местно равнище в цяла Европа. Също така в бюджета на Общността следва да бъдат предвидени достатъчно ресурси, за да се подпомогне балансираното териториално развитие в Съюза;

15. предлага **приоритетите на новата стратегия** да бъдат инвестициите в екологична икономика, социалното сближаване, осигуряването на многостепенен управленски подход, както и на нови начини за измерване на въздействието на стратегията;

⁽¹⁾ ГД „Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности“, МЕМО/08/625 Брюксел, 16 октомври 2008 г. Вж. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=fr&catId=637>

⁽²⁾ Вж. доклада „Регионите през 2020 г.“ („Regions 2020“), публикуван от Европейската комисия през декември 2008 г.

Инвестиране в екологична икономика

16. призовава **целите и ангажиментите на ЕС във връзка с изменението на климата** да бъдат включени в новата стратегия с оглед създаването на икономика с ниски емисии в цяла Европа;

17. призовава лидерите на ЕС да определят като основен приоритет **развитието на европейската конкурентоспособност в условията на екологична икономика**, за да дадат възможност на ЕС да поеме водеща роля в трансформацията на световната икономика на разумна и устойчива основа. По-специално това означава да се дава водещ пример, да се дава приоритет на инвестирането в нови екологични технологии, в НИРД, включително производството на енергия от възобновяеми източници, енергийната ефективност, устойчивите методи на производство и потребление, ИКТ и широко-лентовите инфраструктури в отдалечените общности, както и да се насърчава защитата и опазването на околната среда. Европейските университети, научноизследователски центрове и МСП могат да играят основна роля в осъществяването на тези цели⁽³⁾. Това изисква структурни промени в европейската икономика, включително координация на макроикономическата политика и активни политики в областта на пазара на труда, с оглед да се подкрепи преминаването към екологична икономика;

18. призовава за създаване на **Европейска стратегия за екологични умения и екологични работни места**, с цел да се осигури рамка за инвестициите в знанията и уменията, необходими за развитието на устойчива икономика. Бъдещите програми за финансиране от ЕС, включително Програмата за учене през целия живот и Европейския социален фонд, следва да бъдат насочени към подкрепа на инвестициите в „екологични работни места“ и „екологични умения“, с особен акцент върху новите, динамични и новаторски МСП⁽⁴⁾;

19. призовава ЕС да приеме **координирана рамка на механизмите за стимулиране и подкрепа (по-добро екологично регулиране)**, с която да се подкрепи развитието на устойчива икономика в Европа;

20. призовава да се даде приоритет на **споделянето на най-добри практики** по отношение на новаторски подходи, които създават стимули в отделните държави-членки за насърчаване и награждаване на гражданите на ЕС, предприятията и властите, които имат отговорно към околната среда поведение, и санкциониране на „неустойчивото“ поведение;

⁽³⁾ Пример за това е т.нар. „Wave Hub“, чийто строеж в близост до брега на Cornwall би трябвало да приключи през 2010 г. Получила финансова подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие, това ще бъде първата британска офшорна инсталация за демонстрации на място на различни уреди за генериране на енергия от морските вълни. Проектът е резултат от сътрудничеството между публичния, частния и научноизследователския сектор.

⁽⁴⁾ Примери в това отношение са: „Capturing the Potential - A Green Jobs Strategy for Wales“ („Оползотворяване на потенциала – стратегия за екологични работни места в Уелс“), публикувана от правителството на Уелс на 9 юли 2009 г.; „Going for green growth: a green jobs strategy for Scotland“ („Към екологичен растеж: стратегия за екологични работни места в Шотландия“), публикувана от правителството на Шотландия през юни 2005 г.

21. отново заявява, **че екологичният подход може да създаде положителен цикъл на развитие** за решаване на икономическите и социалните проблеми. Например неотдавнашните промени в разпоредбите за структурните фондове дават възможност да се подпомагат мерките за повишаване на енергийната ефективност в домакинствата с ниски доходи;

22. подчертава **важността на инициативите „отдолу-нагоре“**, подети от местните общности с оглед постигането на промени по места ⁽¹⁾;

Социално сближаване и приобщаване

23. подчертава стойността и важността на **системите за социално осигуряване и социална закрила**, които защитават най-уязвимите членове на обществото, както и необходимостта от запазване на силен европейски социален модел ⁽²⁾;

24. признава, в съответствие с Протокола относно услугите от общ интерес, приложен към Договора от Лисабон, изключително важната роля на услугите от общ интерес, и по-специално тази на социалните услуги от общ интерес, при които редът и условията за организиране и финансиране трябва да бъдат гарантирани в по-голяма степен, както и важността на обществените услуги по места за гражданите;

25. призовава за мерки за преодоляване на **бедността сред децата и бедността, обхващаща различни поколения** в семействата, и подчертава необходимостта от запазване на целите от Барселона относно услугите, свързани с грижи за децата ⁽³⁾;

26. подчертава значението на добре **финансирана политика на сближаване за целия ЕС, приобщаваща всички европейски региони**, като ключов фактор за подпомагане на изпълнението на новата стратегия, и отхвърля всички опити за ренационализация на структурните фондове или за премахване на регионалното измерение от политиката на сближаване по време на прегледа на бъдещия бюджет на ЕС;

27. призовава за поемане на ангажимент за по-ефективно използване на съществуващите знания и добри практики в рамките на програмите по структурните фондове на ЕС в полза на всички региони в ЕС;

⁽¹⁾ Община Thisted в Дания е пример в това отношение: в резултат на действия за борба с изменението на климата, предприети от местната общност, над 100 % от потреблението на електричество и над 80 % от потреблението на топлинна енергия на местно равнище се задоволяват без използване на изкопаеми горива. Вж. www.climate.thisted.dk

⁽²⁾ Този въпрос е анализиран по подходящ начин в книгата „The Spirit Level: Why More Equal Societies Almost Always Do Better“ („Духовното равнище - защо по-равнопоставените общества почти винаги се справят по-добре“) на проф. Richard Wilkinson и д-р Kate Pickett (изд. „Allen Lane“, март 2009 г.). Социалната платформа призовава за създаване на Европейска система за минималните трудови възнаграждения, а също така бяха отправени призови към ЕС да поеме ангажимент за спазване на стандартите за достоен труд на Международната организация на труда.

⁽³⁾ „... да бъдат в състояние до 2010 г. да приемат в детски заведения поне 90 % от децата между 3-годишна възраст и задължителната начална училищна възраст, и най-малко 33 % от децата под 3-годишна възраст“. Вж. http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

28. призовава лидерите на ЕС да използват 2010 г. – Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване, за да се ангажират с **приоритетите на социалното сближаване и социалното приобщаване**, чиято цел е преодоляването на нарастващата безработица, разликите в регионалните икономически показатели, социалното изключване, липсата на перспективи за заетост и икономическа активност. КР изразява съгласие с доклада „Barca“, че програмите на структурните фондове на ЕС са основен инструмент за преодоляване на социалното изключване;

29. призовава за действия, насочени срещу нарастващата перспектива за **безработица сред младите хора**, посредством приоритетни инвестиции в образованието, обучението и развиването на умения, включително схеми, насърчаващи мобилността на младите хора. КР приветства препоръката на Съвета относно мобилността на младите доброволци, приета през ноември 2008 г., и подкрепя предложението на Комисията 2011 г. да бъде определена за Европейска година на доброволството;

30. призовава за по-голямо признание на **ключовия принос на жените** като част от работната сила и жените като предприемачи и новатори. Европа трябва да направи още много за постигането на равенство между половете, както показва неотдавнашен доклад на Европейската комисия, който изтъква по-специално трайния проблем с разликата в заплащането, както и трудностите, свързани със съчетаването на професионалния и личния живот, и стереотипите по отношение на пола ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾; ето защо Комитетът пледира за това да бъдат предвидени препоръки и стимули за навлизането и трайното участие на жените в пазара на труда;

31. призовава за **по-голямо признаване на стойността и приноса на всички членове на обществото**. Новата стратегия следва да разглежда важната роля на „гражданското общество“ като ценност, по-специално по отношение на приноса на третия сектор, лицата, полагащи грижи, и доброволците, работещи за благосъстоянието на другите – принос, който често остава незабелязан. Също така новата стратегия следва да насърчава политиките за **активно остаряване** и инициативите за контакт между поколенията;

32. счита, че бъдещата политика на сближаване на ЕС следва да включва подкрепа за **местните инициативи за развитие**, насочени към конкретни общности от градските и селските райони, които са изправени пред особени социално-икономически предизвикателства. Този подход беше успешно приложен в миналото чрез инициативи като EQUAL, LEADER, URBAN, както и в рамките на основните програми по Първа и Втора цел;

⁽⁴⁾ COM(2009) 77 относно „Равенство между жените и мъжете – 2009 г.“.

⁽⁵⁾ Според публикацията на Goldman Sachs от 2007 г. „Global Economics“ Paper № 164: „Women Hold Up Half the Sky“, намаляването на неравенството между половете би увеличило икономическия растеж. Норвежкото правителство въведе квота, с която се гарантира, че най-малко 40 % от членовете на управителните съвети на всички частни компании са жени, като заяви, че квотите са оправдани от икономическа гледна точка. В своята публикация „The World Bank and Gender Equality“ от април 2009 г. Световната банка посочва, че бедността не може да бъде премахната, докато не се постигне равенство между половете, и определя ограничаването на икономическите възможности за жените като „лоша икономика“.

33. приветства подход, при който правилата за държавните помощи дават възможност да се подкрепи устойчивото икономическо производство на местните общности (например чрез даване на приоритет на „зелените“ обществени поръчки и Предоставяне на достъп до широколентовите инфраструктури на отдалечените общности в селските райони);

Многостепенно управление

34. подчертава необходимостта от **участие на местните и регионалните власти** при изготвянето, изпълнението и оценката на новата стратегия;

35. подчертава водещата роля на регионалните и местните власти за предприемане на мерки в **отговор на финансовата и икономическа криза на местно равнище**, с оглед преодоляването на предизвикателствата в краткосрочен и средносрочен план ⁽¹⁾;

36. призовава за **по-добра координация и сътрудничество** между различните управленски равнища в Европа и за много по-голяма роля на регионалното измерение в новата стратегия;

37. призовава лидерите на ЕС да гарантират, че бъдещите разходи на ЕС ще съответстват на изпълнението на основните цели на новата стратегия, като приложат успешната формула на целевото отпускане на средства от структурните фондове за Лисабонската стратегия във всички значими области от бюджета на ЕС;

38. призовава за **по-големи стимули за националните правителства** да се ангажират с изпълнението на целите на новата стратегия, включително чрез поставяне на задължителни цели, в случай че това е необходимо, с оглед на ефективното изпълнение на стратегията на местно равнище;

39. приветства възможността стратегията да се обвърже с **мандата на Европейската комисия и Европейския парламент**. Като демократично избран европейски орган Европейският парламент следва да има по-ясно определена роля в новата стратегия, като работи в партньорство с Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет;

⁽¹⁾ В Уелс, например, от октомври 2008 г. досега бяха проведени шест срещи на високо равнище в областта на икономиката, на които присъстваха всички основни заинтересовани страни, като целта беше изготвянето на план в отговор на кризата. Правителството на Уелс използва също така ЕСФ за финансиране на комбинация от субсидии за заплати и за обучение, които имаха за цел да насърчат работодателите да наемат наскоро съкратени работници (REACT) или да запазят местата на работници, заплашени от съкращение (PROACT). На 15 юли 2009 г. Конференцията на периферните морски региони прие манифеста „Да излезем по-силни от кризата: Европейски териториален пакт“, в който се признава значението на действията на регионално равнище в отговор на кризата в Европа и се отправя призив за специална среща между Европейската комисия, държавите-членки и регионалните власти (включително Комитета на регионите) с оглед обсъждането на по-дългосрочни мерки в отговор на кризата.

40. отбелязва, че политиката на сближаване на ЕС разполага със стабилна **структура за многостепенно управление** във връзка с изпълнението на програмите на структурните фондове, и **счита, че в новата стратегия следва да се използват тези съществуващи партньорски структури**, за да бъдат преодолените настоящите слабости в управленските структури. Изричното приваждане на управленските структури в съответствие с регионалните програми в рамките на политиката на сближаване на ЕС е много по-ефективен начин за гарантиране на координираното разработване на политиките;

41. предлага тези съществуващи партньорства да поемат **активна роля в изготвянето на Националните програми за реформа (НПР)**, като програмите на структурните фондове предоставят **регионалната глава** от изпълнението на общите цели на НПР; изразява загриженост поради липсата на конкретни предложения в Документа за обществено допитване за начините, по които местните и регионалните органи на управление и регионалните парламенти и асамблеи да бъдат привлечени в разработването и прилагането на стратегията и националните програми за реформа;

Измерване на въздействието на стратегията

42. отбелязва **нарастващото равнище на недоволство от използването на БВП** като основен показател за измерване на икономическото състояние и призовава да бъдат създадени нови показатели, които да измерват по по-логичен начин просперитета, благосъстоянието и качеството на живот в Европа ⁽²⁾;

43. призовава в тези мерки да се отчитат **по-общите социални и екологични предизвикателства**, включително чрез показатели за бедността сред децата, разпределението на доходите, равнищата на CO₂ и други емисии, въздействието върху биоразнообразието и други елементи, които представляват част от широко определение за благосъстояние и които отразяват разликите на поднационално равнище в Европа ⁽³⁾;

44. призовава **местните и регионалните власти да участват пряко в определянето на целите и показателите** за новата стратегия. Конвентът на кметовете, подписан през януари 2009 г., е пример за това как регионалните и местните власти могат да постигнат напредък по основни политически въпроси и да поемат по-амбициозни ангажменти, отколкото властите на национално и европейско равнище;

⁽²⁾ Особен интерес представлява Комисията за измерване на икономическото състояние и социалния напредък, създадена от френския президент Nicolas Sarkozy с цел изготвяне на нови показатели за измерване на икономическия и социален напредък, различни от БВП.

⁽³⁾ Новата стратегия за устойчиво развитие на правителството на Уелс „One Planet: One Wales“ („Една планета – един Уелс“) установява пет общи показателя за Уелс по всеки един от основните елементи на стратегията: 1) екологичен отпечатък, 2) биоразнообразие, 3) брутна добавена стойност (еквивалент на БВП), 4) домакинства с ниски доходи и 5) благосъстояние.

Подход, основаващ се на практиката

45. подчертава, че настоящото становище изхожда от резултатите от консултацията на КР относно бъдещето на стратегията, започнала през март 2009 г. в Прага, както и на активна проучвателна дейност, проведена в Брюксел, Уелс и Обединеното кралство. **Платформата за наблюдение на Лисабонския**

процес допринесе навременно с изчерпателен анализ на резултатите от консултацията;

46. счита, че е особено важно **КР да продължи да наблюдава изпълнението на новата стратегия** по места чрез своята мрежа от контакти и по-специално чрез Платформата за наблюдение на Лисабонския процес.

Брюксел, 3 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Нови умения за нови работни места — изпреварващо предвиждане на потребностите на пазара на труда и осигуряване на съответстващи на тях умения“

(2010/C 141/03)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- посочва, че политическите участници (на държавно, регионално и общинско равнище) са призовани да упражнят своето влияние и да следят за премахването на негативното отражение на кризата, както и да дадат абсолютен приоритет на възможностите, които се разкриват в една икономика с ниско съдържание на въглеродни емисии и да ги насърчават чрез интегриран и устойчив подход в рамките на преразгледаната Лисабонска стратегия;
- констатира, че в хода на продължаващата икономическа криза хиляди работници в държавите от ЕС вече загубиха работните си места; с появата на нови пазари и с преместването на предприятия в страни с ниски производствени разходи това въздействие се засилва още повече. Повишаването на нивото на уменията на всички работници и съгласуването им с потребностите на пазара на труда са задължително необходими;
- е на мнение, че качествено първоначалното обучение е основа за придобиването на умения и увеличава готовността за учене през целия живот. Обществата, по-специално тези в Европейския съюз, се развиват все повече в посока на общество на знанието, като ще се увеличава търсенето на висококвалифицирани работници и повечето работни места ще се предлагат в сектора на услугите;
- обръща внимание на факта, че причинените от изменението на климата промени в посока на икономика с ниско съдържание на въглеродни емисии, както и по-нататъшното технологично развитие, по-специално в областта на ИКТ, изискват в някои случаи цялостно реструктуриране в съществуващите сектори. Такова реструктуриране означава съответни промени на пазара на труда, но едновременно с това предлага значителен потенциал за създаване на нови работни места („екологични работни места“), които често са мултидисциплинарни и изискват знания в различни области;

Докладчик: г-жа Marianne Fühl (АТ/ПЕС), заместник-кмет на община Traisen

Отправен документ

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Нови умения за нови работни места - изпреварващо предвиждане на потребностите на пазара на труда и осигуряване на съответстващи на тях умения

COM(2008) 868 окончателен

1. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства ангажимента на Комисията във връзка със съобщението относно „Нови умения за нови работни места“;

2. отбелязва, че най-тежката финансова и икономическа криза от десетилетия насам вече предизвика криза в заетостта и социална криза, която ще се задълбочава в бъдеще и чието въздействие трябва да бъде предвидено и смекчено ⁽¹⁾;

3. посочва, че политическите участници (на държавно, регионално и общинско равнище) са призвани да упражнят своето влияние и да следят за премахването на негативното отражение на кризата, както и да дадат абсолютен приоритет на възможностите, които се разкриват в една икономика с ниско съдържание на въглеродни емисии и да ги насърчават чрез интегриран и устойчив подход в рамките на преразгледаната Лисабонска стратегия;

4. отбелязва, че за тази цел е безусловно необходим анализ на развитието на пазара на труда на Европейския съюз през следващите години;

Бъдещи предизвикателства

5. отбелязва, че през идните години Европейският съюз и неговите 27 държави-членки ще бъдат изправени пред множество значителни предизвикателства, тъй като традиционните структури, работната култура и културата на индустриалното и информационното общество се адаптират все повече към новите практики на обществото на знанието и иновациите, в които навременното предвиждане на събитията е ключов фактор;

6. констатира, че в хода на продължаващата икономическа криза хиляди работници в държавите от ЕС вече загубиха работните си места; с появата на нови пазари и с преместването на предприятия в страни с ниски производствени разходи това въздействие се засилва още повече. Повишаването на нивото на уменията на всички работници и съгласуването им с потребностите на пазара на труда са задължително необходими;

⁽¹⁾ Според пролетната прогноза на Европейската комисия от 4 май 2009 г. през 2010 г. в ЕС се очаква увеличаване на процента на безработицата до 11 %. Както в ЕС, така и в еврозоната, заетостта вероятно ще намалее с 2,5 % през тази година и с още 1,5 % през 2010 г., което съответства на загубата на около 8,5 милиона работни места за двете години. За сравнение, през периода 2006-2008 г. бяха създадени почти 9,5 милиона работни места. <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/693&format=HTML&aged=0&language=DE&guiLanguage=en>

7. е на мнение, че качествено първоначалното обучение е основа за придобиването на умения и увеличава готовността за учене през целия живот. Обществата, по-специално тези в Европейския съюз, се развиват все повече в посока на общество на знанието, като ще се увеличава търсенето на висококвалифицирани работници и повечето работни места ще се предлагат в сектора на услугите;

8. е на мнение, че е необходимо също така да бъдат отчетени в по-голяма степен демографските промени и застаряването на населението;

9. обръща внимание на факта, че причинените от изменението на климата промени в посока на икономика с ниско съдържание на въглеродни емисии, както и по-нататъшното технологично развитие, по-специално в областта на ИКТ, изискват в някои случаи цялостно реструктуриране в съществуващите сектори. Такова реструктуриране означава съответни промени на пазара на труда, но едновременно с това предлага значителен потенциал за създаване на нови работни места („екологични работни места“), които често са мултидисциплинарни и изискват знания в много области;

10. посочва, че всички тези промени се отразяват върху работниците, пазара на труда и предприятията;

11. предлага да се определят дългосрочни конкретни мерки, насочени към радикални и тясно сътрудничество в областта на научноизследователската дейност, образованието и иновациите (т.нар. „триъгълник на знанието“), подкрепяно чрез сътрудничество на равнище Европейски съюз за обмен на опит и разработване на подходящи решения;

Ролята на общините и регионите

12. счита, че общините и регионите играят важна роля за постигането на посочените в съобщението на Комисията цели;

13. приветства факта, че в съобщението изрично се признава разнообразието на квалификационните нужди и на пазарите на труда на регионално равнище. Освен това общините и регионите са основните доставчици на услуги в областта на основното и средното образование; в тях чрез първоначалното обучение се изгражда основата за по-нататъшни умения. Необходимите за мобилността и обучението рамкови условия като транспортни връзки, детски заведения и образователни институции често са в сферата на правомощията на местните и регионалните власти;

14. е на мнение, че професионалната мобилност, включително и трансграничната професионална мобилност, е предпоставка за това да съществува по-голяма свобода на избор и повече хора да намерят нови и по-добри работни места;

15. счита, че по-интензивното включване на общините и регионите чрез засилено регионално сътрудничество на всички заинтересовани групи, анализът на регионалните пазари на труда, както и оценката на бъдещите изисквания за качество са абсолютно необходими за слаби в структурно отношение селски райони, райони, застрашени от миграция и в най-отдалечените региони. Използването на познанията и опита на местните и регионалните власти е абсолютно необходимо и за формулирането на отговори на предизвикателствата от страна на Европейския съюз;

16. се застъпва за по-ефикасно оползотворяване на финансовите средства от Европейския социален фонд (ЕСФ) за нуждите на местните и регионалните власти. По този начин може да се гарантира, че местните и регионалните власти ще имат възможност да получават бързо и пряко необходимите средства, както и да координират по-добре тяхното използване;

Промени на пазара на труда

17. подчертава, че пазарът на труда – както в отделните държави-членки, така и в Европейския съюз като цяло – се сблъсква с различни процеси на развитие;

18. отбелязва, че днес почти няма работници, които през целия си живот да са работили на едно и също работно място. Едно проучване от 2005 г. показва, че в досегашния си трудов живот работниците вече са работили средно на четири работни места ⁽¹⁾. Много работници са засегнати от сменящите се периоди на работа и безработица, а несигурната заетост се среща все по-често. Ето защо Комитетът призовава за намиране на съобразен с работниците баланс между основната необходимост от социална сигурност, от една страна, и изискването за гъвкавост на пазара на труда, от друга страна (в съответствие с понятието за „гъвкавост и сигурност“);

19. е на мнение, че в днешния трудов живот професионалната мобилност играе важна роля, като особено по-младите, висококвалифицирани работници са готови да приемат нови професионални предизвикателства. Смята се, че гъвкавите по отношение на професията и местоработата хора са по-способни да се адаптират към нови ситуации и по този начин да придобиват нови умения;

20. посочва, че застаряването на населението напредва с бързи темпове, а до 2030 г. работната сила в Европейския съюз може да намалее с почти 20 милиона души ⁽²⁾. Ето защо работниците трябва още сега да получат достатъчно умения, за да могат да отговорят на изискванията на бъдещия пазар на труда. Трябва да се гарантира достъпът до образование и обучение. Заедно с това са необходими интелигентни системи за управление на миграцията, които да отчитат нуждите на отделния гражданин, на приемащите страни и страните на произход;

⁽¹⁾ Проучване Евробарометър 64.1 относно географската мобилност и мобилността на пазара на труда – септември 2005 г.

⁽²⁾ Съвет на Европейския съюз, съвместно становище на ЕМСО и СПС относно активното остаряване 9269/07, май 2007 г.

21. обръща внимание на факта, че през следващото десетилетие следва да се очаква засилено търсене на висококвалифицирана и адаптивна работна ръка с най-различни умения (не само технически, но и социални и културни, като например умения за комуникация, умения за разрешаване на конфликти и др.). Все повече се сближават изискванията, които се поставят към работниците, извършващи т.нар. „нискоквалифициран“ или „средноквалифициран“ труд. Като цяло за тези дейности се изисква все по-висока квалификация, а търсенето на работа, свързана с по-ниска квалификация намалява. Едновременно с това се повишава нивото на възнагражденията за висококвалифициран труд и намалява нивото на възнагражденията за понискоквалифициран труд. В отговор на тази поляризация между видовете работни места политиката по отношение на заплатите следва да се ориентира по производителността, за да се предотврати възникването на сектори с ниско ниво на заплащане. Трябва да се предприемат усилия – чрез съответни мерки за квалификация – на хората да се предложат истински възможности за мобилност;

Предвиждане на бъдещи умения

22. призовава държавите-членки да разработят прозрачни инструменти за прогнозиране и предвиждане, с помощта на които да се стимулира създаването на нови работни места, изискващи сериозни познания, както и обучение, съответстващо на уменията, необходими на пазара на труда;

23. препоръчва използването както на количествени, така и на качествени мерки, за да може да се гарантира надеждността и ефикасността на подобни инструменти за прогнозиране. По този начин могат да се направят надеждни прогнози за това какви работници и съответно какви умения ще се търсят на бъдещия пазар на труда;

24. е на мнение, че за да могат да бъдат конкурентоспособни на пазара на труда, работниците трябва най-вече да са гъвкави, да могат да реагират на неочаквани промени и да имат добри умения за комуникация ⁽³⁾. Същевременно рамковите условия следва да са определени по такъв начин, че гъвкавостта да не бъде едностранно в ущърб на работниците, т.е. публичните органи на различни равнища, както и социалните партньори трябва съвместно да разработят идеи как необходимостта от социална сигурност може да се съчетае с изискванията на пазара на труда за гъвкавост. При това следва също да се има предвид, че в рамките на вътрешния пазар на ЕС не бива да се насърчава конкуренция на основата на най-ниските стандарти;

25. призовава да се засили сътрудничеството между предприятия, образователни институции, центрове за професионално обучение, общини, региони и организации, представляващи интересите на различни групи в тази област. Преди всичко трябва да се насърчава сътрудничеството между предприятия, центрове за професионално обучение и образователни институции, за да се създадат партньорства за изпълнение на изискванията по отношение на квалификацията в средносрочен план. Освен това важна информация би могла да се получи с помощта на качествени проучвания за очакванията на работодателите към студентите и висшистите;

⁽³⁾ *Origins and Consequences of Changes in Labour Market Skill Needs. Considerations from a European Perspective.* (Причини и последици от промените в потребностите от умения на пазара на труда. Разсъждения от европейска перспектива.) Аналитичен доклад на Европейската комисия, подготвен от Европейската мрежа на експертите в областта на икономиката на образованието (EENEE), www.education-economics.org, стр. 25.

26. подкрепя позицията на Комисията, че допълнителната информация за положението в държавите-членки на ЕС е задължителна предпоставка за намиране на адекватен политически отговор на предизвикателствата;

27. призовава Европейската комисия да продължи и да засили сътрудничеството със Cedefop (Европейски център за развитие на професионалното обучение) и прилагането на резултатите от неговите изследвания, за да се гарантира навременното определяне и подробно прогнозиране на потребностите на пазара на труда от нови умения;

28. посочва, че при събирането и използването на тази информация трябва да се отчитат регионалните различия. Само по този начин е възможно да се предприемат конкретни мерки, съобразени с отделните региони в различните държави-членки на ЕС;

Значение на образованието и обучението

29. отбелязва, че работната сила, необходима за бъдещия пазар на труда, трябва да получи нужните умения. Ето защо образованието и професионалното обучение на работниците са от голямо значение. Университетите, другите образователни институции и центровете за професионално обучение трябва да признаят уменията, от които се нуждаят работещите, и тяхното преподаване за също толкова важна задача, колкото и общото училищно образование на децата и младежите;

30. посочва, че е необходимо да се планират и прилагат подходящи стратегии и политически мерки, за да се засили ученето през целия живот и да се повиши гъвкавостта и сигурността в областта на заетостта;

31. подчертава, че още отсега трябва да се запазят съществуващите работни места и да се инвестира в тях. Затова предприятията имат отговорността да предлагат на работниците възможности за образование и професионално обучение в рамките на предприятието. Обучението повишава производителността и икономическия растеж. Във връзка с това е необходимо Европейският съюз и държавите-членки чрез координиран подход да създадат стимули също и за предприятията и да насърчават обучението;

32. е на мнение, че още с Болонския и Копенхагенския процес бяха предприети важни стъпки в областта на Европейското пространство за образование. Тъй като в бъдеще на пазара на труда в Европейския съюз ще се търсят повече умения, за професионалната мобилност на работниците е важно по-доброто признаване на степените на обучение и образование в отделните държави-членки;

33. посочва, че до 2020 г. се очаква делът на работните места, които изискват високо ниво на образование да се повиши от 25,1 % на 31,3 % ⁽¹⁾. От друга страна, трябва да се противодейства на опасността от свръхпредлагане на висококвалифицирана работна ръка. Ето защо, наред с необходимото пови-

шаване на квалификацията, трябва навреме да бъде установено какви умения се изискват на пазара на труда, за да може и да се осигурят достатъчен брой такива висококвалифицирани работни места с цел постигане на равновесие между предлагането и търсенето;

34. е на мнение, че прилагането на Европейската квалификационна рамка следва да засили прозрачността на квалификациите, да улесни достъпа до професионално обучение и съответно да насърчи гъвкавостта и мобилността на работниците. При това мобилността трябва да се разбира не само като мобилност между различни предприятия, но също и най-вече като мобилност в рамките на предприятията;

35. напомня, че трябва да се намерят възможности за признаване на обучението и на лица, които не са граждани на ЕС, както и съответно на мигранти, за да не се губят съществуващи и внесени умения. Във връзка с това голямо значение има сътрудничеството на международно равнище (например със страните на произход на мигрантите в борбата с изтичането на мозъци);

36. призовава преподаването на умения да започне още в най-ранна детска възраст, тъй като готовността за учене през целия живот се насърчава най-вече чрез първоначалното обучение. В този период от живота децата най-бързо и най-лесно придобиват нови умения;

37. е на мнение, че чрез сътрудничеството между предприятия и образователните институции, включително центровете за професионално обучение, може да се постигне по-добро съответствие между необходимите квалификации и умения и предлаганите работни места, като се разработи и приложи програма за електронни умения на равнище ЕС, която да може да бъде адаптирана към различните нужди и условия на местно и регионално равнище. Стажовите и дните на отворените врати позволяват предаването на допълнителни умения и дават представа за света на труда;

38. счита за целесъобразно да се обмисли изготвянето на Харта на Европейския съюз за стажовете. По този начин на младежите биха могли да се предоставят по-големи права при натрупването и признаването на трудов опит, както и да се улесни навлизането им в професионалния живот;

Социално сближаване

39. е на мнение, че би следвало също и на равнище ЕС да се обърне по-голямо внимание на качеството на труда като цяло. Във връзка с това трябва да се напомни, че от 2008 г. насам осигуряването на достоен труд е част от Целите на хилядолетието за развитие на ООН;

40. подчертава, че растежът и заетостта не са достатъчни, за да изведат Европейския съюз на пътя към икономическо възстановяване. Освен това трябва да се разработят съпътстващи мерки за насърчаване на социалното сближаване;

⁽¹⁾ COM(2008) 868 окончателен, стр. 9.

41. напомня, че на онези лица, които поради своите интереси и физически или интелектуални възможности не отговарят на изискванията на пазара за висококвалифициран труд, трябва да се гарантира достъп до пазара на труда чрез програми за стимулиране и подкрепа за намиране на работа и, ако е необходимо, да им се осигури достатъчен доход или, за онези държави-членки в които съществува съответното законодателство, определената от него минимална работна заплата;

42. призовава да бъде засилено равнопоставеното участие на жените и мъжете на пазара на труда, като се премахнат всички препятствия, които са пречка за него; един от основните елементи в това отношение е премахването на все още съществуващите разлики в заплащането на труда между жените и мъжете;

43. напомня, че поради застаряването на населението следва да се очаква увеличаване на търсенето на работна ръка, а с това – и на възможностите за заетост. Ето защо са важни съответните мерки за квалификация и засиленото сътрудничество на равнище Европейски съюз, за да може да се компенсира евентуален дисбаланс в предлагането и търсенето в рамките на ЕС;

44. предлага насърчаването на форми на заетост с гъвкаво работно време, които са пригодени към способностите и здра-

вословното състояние на по-възрастните работници. По този начин би могло да се осъществи оставането на пазара на труда на преди всичко възрастни работници до достигане до пенсионна възраст;

45. е на мнение, че благодарение на сътрудничеството между местните и регионалните власти и предприятията и образователните институции, включително централите за професионално обучение, вече можаха да бъдат приложени успешни модели за обучение, признаване на трудовия опит, разширяване на уменията и възможности за заетост. Би било похвално да се обобщят и публикуват подобни модели за най-добри практики; Наред с това следва да се направят съществени инвестиции за разпространение на най-добрите практики, така че те да могат да се превърнат в концепции, методи за преподаване и учене, професионално обучение, чрез които необходимите за трудовия живот умения могат да се развиват посредством малки допълнителни разходи за общините (широкомасшабно персонализиране на употребата на ИКТ);

46. отбелязва, че ще е необходимо адаптиране на съществуващите финансови инструменти (ЕСФ, ЕФРР), за да може ефективно да се отговори на променящите се условия на пазара на труда.

Брюксел, 3 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Регионалните перспективи в развитието на медийната грамотност — медийното образование в образователната политика на Европейския съюз“

(2010/C 141/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- посочва, че в редица случаи местните и регионалните власти са отговорни за включването на медийното образование в официалните образователни програми на всички равнища. Поради тази причина би следвало да бъде намерена подходящата процедура, която да подкрепя местните и регионалните власти да насърчават проектите, свързани с медийната грамотност;
- подчертава, че в новата фаза на сътрудничеството в ЕС в областта на образованието, чието начало е поставено със стратегическата рамка, следва да се вземе предвид и областта на медийната грамотност;
- трябва да бъдат разграничени ясно и по същество основните елементи на медийната грамотност, защото развитието им изисква стратегия, участници и собствени ресурси;
- желае да подчертае, че би било добре също така да се приложи концепцията за приобщаване на потребителите към използването на медиите. Нарасналото зачитане на правата на потребителите е също от основно значение в областта на медиите.

Докладчик: г-н András SZALAY (HU/АЛДЕ), Общински съветник от Veszprém

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

1. Комитетът на регионите приветства Европейската комисия за това, че обясни важността на образователната политика, както и нейните основни принципи и цели, произтичащи от определението за медийна грамотност ⁽¹⁾. Комисията взе предвид и становището на КР, прието на пленарната му сесия, проведена на 8 и 9 октомври 2008 г. ⁽²⁾

2. Комитетът на регионите изразява надежда, че Европейската комисия ще продължи усилията си за последователно развитие на политиката в полза на медийната грамотност, чието начало беше поставено през 2007 г. Той я приканва при това да включи и становището на КР с оглед зачитането на принципа на субсидиарност и особеностите на местните и регионалните правомощия. КР призовава също така Комисията да продължи работата по изготвянето на плана за действие относно медийната грамотност в сътрудничество с другите институции на Европейския съюз, ЮНЕСКО и местните и регионалните власти. Във връзка с това следва да се има предвид, че:

а) от гледна точка на културната политика, на активното участие на гражданите на ЕС и на приобщаването на потребителите, постигането на тази важна медийна грамотност трябва да бъде настойчиво преследвано като политическа цел от всички заинтересовани страни и изисква преди всичко от всеки регион и всяка държава-членка да насърчават иновациите в образователната сфера;

б) според Договора за ЕО държавите-членки са тези, които изцяло отговарят за политиката в областта на образованието и обучението, а ролята на ЕС е да съдейства за подобряването на националните системи, като в случай на необходимост им предоставя допълнителни средства на равнище Европейски съюз и като улеснява обмена на информация и добри практики. Това се подчертава и от Европейската комисия в нейното съобщение относно „Актуализирана стратегическа рамка за сътрудничество в областта на образованието и обучението“ от 2008 г. ⁽³⁾;

в) в рамковата стратегия в областта на образованието и обучението ⁽⁴⁾ се съдържа спорното твърдение, че медийната грамотност е подразделение на цифровата грамотност, доколкото това може да играе ключова роля при осъществяването на редица цели и приоритети, включени в рамковата стратегия (по-конкретно придобиването на основни умения за четене, умения за приучване към учене, активно участие на

гражданите, насърчаване на межкултурния диалог и ученето през целия живот);

г) темите, посочени като непосредствени приоритети в рамковата стратегия ⁽⁵⁾, са както следва:

— развитие на интердисциплинарни ключови умения;

— мерки, улесняващи установяването на институционална среда, която да насърчава творчеството и иновациите, основани на критично и отговорно използване на новите информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и да поощрява качествено усъвършенстване на обучението на преподавателите;

— установяване на партньорства между институциите и структурите, осигуряващи образование и обучение, научноизследователските институти, лицата, работещи в областта на културата и творческите сектори.

Тези приоритети са в тясна взаимовръзка със съображенията относно развитието на медийната грамотност.

д) В редица случаи местните и регионалните власти са отговорни за включването на медийното образование в официалните образователни програми на всички равнища. Поради тази причина би следвало да бъде намерена подходящата процедура, която да подкрепя местните и регионалните власти да насърчават проектите, програмите и хартите, свързани с медийната грамотност, включително различните партньорства между многобройни заинтересовани участници от публичния и частния сектор, както и между културните и образователните структури и професионалните производители на съдържание и всичко това в рамките на формалното и неформалното образование и при стриктно спазване на правните разпоредби.

3. Ето защо Комитетът на регионите призовава за включването на медийната грамотност като девето ключово умение в референтната рамка за обучение през целия живот, в съответствие с Препоръка 2006/962/ЕО. Така, без да е необходимо да се отделят значителни ресурси на Общността за целта, подобна промяна на пакета от ключови умения ще помогне значително на органите, отговорни за официалното образование в държавите-членки и регионите да вземат необходимите решения за интегриране на медийното образование в учебните програми.

⁽¹⁾ Във връзка с това Комисията беше водена по-конкретно от резолюцията относно „Медийна грамотност в дигиталния свят“, приета на 16 декември 2008 г. от Европейския парламент, 2008/2129 (INI).

⁽²⁾ CdR 94/2008 fin. относно съобщението на ЕК „Европейски подход към медийната грамотност в цифрова среда“.

⁽³⁾ COM(2008) 865 окончателен.

⁽⁴⁾ COM(2008) 865 окончателен.

⁽⁵⁾ COM(2008) 865 окончателен.

4. Би било целесъобразно Европейската комисия да направи ясно разграничение между ученето чрез интернет – електронно обучение или e-Learning – и развитието на медийната грамотност, т.е. на критичния анализ на интернет като медия в онлайн среда. Следва да се уточни, че електронното обучение не е медийно образование и че уменията в областта на ИКТ и цифровата грамотност, от една страна, и медийната грамотност, от друга страна, са различни реалности. Медийната грамотност трябва да дава възможност на гражданите да играят активна роля за съхраняване на културното многообразие и идентичност на регионално и местно равнище (например като се създават нови възможности за изразяване на мнение, като се предоставя възможност на хората, живеещи в отдалечени райони и на малцинствата да се изразяват в местното публично пространство).

Принципни хипотези

5. КР желае да обърне внимание върху факта, че развитието на медийната грамотност в съчетание с адаптиране на училищните и извънучилищни методи за медийно образование, е от изключително значение за бъдещето на Европа. В рамките на това адаптиране следва също да се насърчава преподаването на нови комуникационни технологии, които са от ключово значение за социалната и професионалната интеграция.

6. Развитието на медийната грамотност представлява основен елемент от защитата на непълнолетните лица и младежта и на човешкото достойнство в медиите. В действителност то насърчава отговорно използване на медиите, както и развитие на производството на съдържание към саморегулиране и съвместно регулиране⁽¹⁾. При все това повишаването на медийната грамотност може да бъде само допълнение както на контрола от страна на държавата и наднационалните институции, така и на правната защита на малолетните и непълнолетните (в медиите) в тази област. Тази грамотност дава възможност на гражданите да участват в дебата, свързан с отговорността на всички лица от обществото, насърчавайки по този начин появата на активно гражданско общество, осъзнаващо значението на медиите. Ето защо тя има ключово значение за европейската културна политика и активното участие на гражданите на ЕС и затова трябва да се привлече вниманието към европейската политика за медийно образование във всички държави-членки и на всички административни и политически равнища.

7. Образователните програми за младежта, която живее в среда, в която доминират медиите, се нуждаят от качествено нов подход, който отчита различната социокултурна роля на медиите и на училището при предаването на информация и формирането на ценности. В концепцията за ролята на преподавателя трябва да бъде отчетено и че учениците се социализират несъзнателно в свят, където отговорите са на една ръка разстояние, а медиите по опростен начин са им предоставили тълкуване на всякакви въпроси. Развитието на основните умения трябва да включва и тълкуване на медийното съдържание,

защото развитието на критично отношение засяга преди всичко представите, създавани от медиите и вкоренени още от детството, които определят подсъзнателно нашите разбирания за света.

8. При прилагането на отворения метод на координация към определянето на нови показатели и референтни параметри в областта на образованието и обучението:

а) следва проверката на уменията за четене и разбиране на текст да включва и откриването на умения, свързани с медийното съдържание, тъй като днес, в една електронна или цифрова среда, тези съдържания са под формата на комбинация от писмени, фотографски и кинематографски носители;

б) в рамките на определението на референтни критерии за оценка на насърчаването на творчеството и иновациите, е препоръчително да се вземе предвид фактът, че проектната работа, целяща развитието на креативността в съставянето на съдържание е една от основните форми за разрешаването на проблемите и работата в екип.

9. Една от основните причини за бавните темпове, с които медийното образование напредва днес, е, че връзката между медийна грамотност и цифрова грамотност в европейската образователна практика не е ясно установена. В преподавателската практика използването на ИКТ се е превърнало най-вече в средство за осигуряване на достъп до цифровия свят и за насърчаване на равните възможности. Днес за младежта не представлява проблем придобиването на необходимите познания за използване на компютри. Успоредно с това преподавателите нямат достатъчно умения, за да развият критичното тълкуване на медийното съдържание, достъпно в дигитална форма и производството на творческо съдържание, които са съществени структурни елементи на медийната грамотност.

10. Спешно трябва да бъде преосмислено отношението между цифрови умения и медийни умения. За да не се допуска липсата на яснота относно разграничаването на уменията да доведе до проблеми в образованието е необходимо младите хора да развият, успоредно с техническите умения, по-голяма аналитична способност и компетентност по отношение на медийното съдържание, с цел да се научат да отчитат опасенията по отношение на сигурността, както и да разбират проблемите, свързани със зачитането на личния живот и манипулирането на данните.

11. В рамките на консултациите относно политиката на образование и обучение, свързана с медийната грамотност, е важно:

⁽¹⁾ По този въпрос КР би желал да се позове на своите собствени становища CdR 67/2004 fin и CdR 172/2007 относно „Бъдещето на европейската регулаторна политика в аудиовизуалната област“ и относно „Европейска програма за култура в глобализираща се свят“.

— да има повече прозрачност в дейността на експертните групи и лицата, натоварени с подготвителната работа, изготвянето на предложения и вземането на решения в рамките на генералните дирекции на Европейската комисия;

— политиката на обучение в областта на медийната грамотност да се основава на реалното познаване на ситуацията, която отчита и гледните точки на регионите;

— приетите препоръки и планове за действие да имат смисъл и за различните действащи лица с различни позиции, участващи в развитието на медийната грамотност (правителства, публични власти, местни и регионални власти, представители на производителите на съдържание, изследователи, културни и образователни структури, НПО и организации на гражданското общество). Приемането на препоръки и планове трябва да се съпътства от планиране на необходимите ресурси.

12. В новата фаза на сътрудничеството в ЕС в областта на образованието, чието начало е поставено със стратегическата рамка, следва да се вземе предвид и областта на медийната грамотност.

Констатации

13. Като отбелязва своето съгласие с резолюцията на Европейския парламент, в която се подчертава, че медийната грамотност е абсолютно необходима на всеки гражданин, който живее в общество на информацията и комуникацията⁽¹⁾, Комитетът на регионите счита, че целта, която трябва да се преследва, е постигането на медийно грамотно общество, като пътят за постигане на тази цел минава през медийното образование. Във връзка с това припомня, че е абсолютно необходимо да се гарантира еднакъв достъп до мрежата на всички европейски граждани, най-вече на онези, които са неблагоприятно засегнати поради териториална разпокъсаност или отдалеченост.

14. Трябва да бъдат разграничени ясно и по същество основните елементи на медийната грамотност, защото развитието им изисква стратегия, участници и собствени ресурси. Ето защо то е съществено значение:

— да се гарантира достъпът на гражданите както в технологично измерение (по-специално чрез широколентов интернет, електронни изображения и софтуер за текстообработка), така и до аудиовизуалното наследство на европейско, национално и местно равнище. Общото историческо и културно наследство трябва да е достъпно на майчиния му език, в съответствие с декларацията от Рига от 2006 г. относно електронното включване и с оглед на препоръките на КР по тази тема⁽²⁾;

— да бъдат обогатени уменията, свързани с подбора на медийно съдържание, възможностите за извършване на информиран избор и за систематизиране, по-специално в интернет, в отсъствието на оторизирани и контролирани администратори на портала (например издателски къщи, редакции, критици), когато се касае за информация, медийни текстове и реклами, които е невъзможно да бъдат проверени;

— да се развие критичен поглед по отношение на медийния сектор и медийното производство, като бъде отделено

специално внимание на постоянното търсене и прилагане на методи, насърчаващи развитието на уменията за разбиране на аудиовизуално и нелинейно съдържание, на заключенията на дисциплини като икономиката, антропологията, социологията, психологията на медиите по отношение на начините на функциониране и социалната им роля и на основните въпроси в областта на законодателството относно медиите;

— да се развие в рамките на проекти активно и творческо използване, най-вече чрез прилагане на технически умения и сръчност, на необходимите способности и познания. Вниманието следва да бъде съсредоточено върху аудиовизуалната комуникация и творчество, представяне и разпространяване на аудиовизуални съдържания чрез цифрови технологии;

— да се насърчава участието в обществения живот на местно равнище, като се разясняват въпросите, свързани със защитата на личния живот, с правата на хората по отношение на обработването на личните им данни и с обществените интереси;

— да се засили съзнанието на гражданите при използване на медиите да обръщат внимание на рамковите условия за авторските, личните и медийните права и те да бъдат информирани за наказателно- и гражданскоправните последици при евентуални нарушения;

— да се повиши уменията на гражданите да се отнасят грижливо към личните си данни в интернет и да се обърне внимание особено на децата и младежите относно различните източници на опасност в новите медии.

15. КР счита, че би било добре, без да поставя под въпрос изключителната важност на разглежданите от ЕК теми, що се отнася до добрите практики (търговска комуникация, аудиовизуални продукти и медийно съдържание в Интернет), да бъдат обосновани тези приоритети в следващите препоръки. Без тази обосновка медийното образование би могло на практика да се ограничи до тези три области.

16. Предвид това, че може да се очаква, че развитието на умения като интелигентното търсене на информация, критичното тълкуване на съдържания и творческото използване на Интернет ще допринесе за гарантиране на закрилата на малолетните и младежта, както и зачитането на човешкото достойнство в медиите, следва, успоредно с нормативните разпоредби, приети от публичните власти, да се активизира приоритетно в тези области дейността, свързана с медийната грамотност.

17. Добре би било също така да се приложи концепцията за приобщаване на потребителите към използването на медиите. Нарасналото зачитане на правата на потребителите също е от основно значение в областта на медиите.

⁽¹⁾ 2008/621/29 (INT).

⁽²⁾ CdR 5/2008 fin и CdR 252/2005 fin – становище относно „Електронното включване“ и становище относно „i2010 — Европейско информационно общество за растеж и заетост“.

18. Комитетът на регионите би желал да подчертае, че само по себе си развитието на критично медийно образование не е достатъчно за отпадане на многобройните форми на предразсъдъци, свързани с доставката на съдържание (например безплатното медийно насилие, нарушаването на правата на потребителите чрез медийни услуги, липсата на автентичност и валидност, манипулацията). Освен това медийното образование не представлява, или поне в много малка степен, движещ елемент за течения като конвергентност на медиите, изграждането, достъпа и свързването на цифровите архиви, предефинирането на авторските права и регламентирането на тази област или дори онлайн управлението⁽¹⁾. Регламентирането на подходящото равнище, като се вземат предвид правомощията и опитът на местните и регионалните власти, е следователно необходимо, в допълнение към развитието на медийната грамотност.

19. Във връзка с препоръките и плановете за действие следва да бъдат предписани програми за развитието на основните елементи на медийното образование, които са целесъобразни спрямо образователните системи на държавите-членки (и от гледна точка на медийното образование), така че те да отчитат едновременно различните образователни и културни традиции на държавите-членки, значителните различия, произтичащи от различните форми на обучение на регионалните системи и разпоредбите на всяка за осъществяване на икономии от мащаба.

20. От съществено значение при изготвянето на препоръките и плановете за действие е да бъдат взети предвид добрите практики. Във връзка с това Комитетът на регионите препраща към своето становище⁽²⁾, в което приветства провеждането от Комисията на повече дейности за оползотворяване на уменията, придобити в рамките на местни и регионални програми във връзка с медийната грамотност в цяла Европа, но също и в рамките на насърчаването на платформи за диалог, на свидетелства и на мрежи за обмен на добри практики.

21. При все това Комитетът на регионите изразява безпокойството си по отношение на следното:

- поради отсъствието на контрол върху цялата територия на ЕС не е гарантирано оползотворяването на добрите практики в областта на медийното образование,
- липсва класификация на добрите практики в зависимост от основните елементи на медийното образование,
- не е разрешен въпросът за подробното критично мнение относно ефикасността на изпълнението,
- не съществува база данни, която би позволила разработването, адаптирането и проучването на добрите практики в голям мащаб.

⁽¹⁾ В случая става дума за становището на КР относно цифровите библиотеки i2010, CdR 32/2006 fin.

⁽²⁾ CdR 94/2008 fin.

Ето защо следва да бъде въведена съответната организационна и професионална инфраструктура: за тази цел биха могли, например, да бъдат създадени бюра за медийно образование по модела на „медийните бюра“, съществуващи в рамките на програмата МЕДИА (или да се разшири обхвата на последните) или да бъде засилена, а дори и развита професионалната консултативна функция на експертната група по медийно образование, създадена от Европейската комисия.

22. Европейската комисия може, зачитайки принципа на субсидиарност и на независимостта на държавите-членки, да ги подкрепи в случай на необходимост да изготвят собствена национална стратегия за медийно образование, която да включва основните елементи на медийната грамотност. В рамките на възможното, органите, натоварени с регламентиране на дейността на медиите, факторите, отговорни за вземане на решения в областта на образователната политика и представителите на местните и регионалните власти, на гражданското общество, на индустрията и на иновациите в областта на медийното образование следва да участват активно в изготвянето на тази национална стратегия.

23. Предвид многообразните ситуации в държавите-членки и регионите, развитието на медийното образование в рамките на препоръките и плановете за действие трябва да се извършва така, че да може да бъде транспонирано в местния социално-икономически контекст. Това налага едно по-задълбочено проучване на положението на национално, а дори и на регионално равнище, за да се получи една по-пълна картина, по-конкретно преглед на мотивацията и поведението на местните власти, на финансовите органи на институциите и на педагозите, обхванати от медийното образование.

24. Поради бързото развитие на медийната среда, медийното образование би следвало да бъде обект на изследователска дейност и постоянни оценки, към които би било добре да бъдат приобщени властите на различните държави-членки, които отговарят за регламентиране на аудиовизуалните и електронните комуникации, като се насърчава тяхното сътрудничество в интерес на развитието на медийната грамотност.

25. Комитетът на регионите подкрепя Европейската комисия в усилията ѝ да насърчава създаването на изследователски и информационни отдели в рамките на административните структури на местните и регионалните администрации, натоварени с проучване на въпросите, свързани с медийната грамотност.

26. Местните и регионалните власти са ключов фактор в развитието на медийната грамотност, тъй като се намират най-близо до гражданите и по-конкретно в качеството им на власти, организиращи голяма част от учебните заведения, са собственици на местни медии и други културни структури (библиотеки, читалища и т.н.) или управляват фондове – европейски или други – за развитието. Ето защо към регионите и местните власти трябва да бъдат насочени информационни кампании, почиващи на препоръките на Съюза и добрите практики, както и да се увеличат възможностите за сътрудничество в областта на медийното образование в еврорегионите и трансграничните зони.

27. Местните и регионалните власти следва да бъдат насърчавани да подкрепят проектите, програмите и хартите относно медийното образование, като си поставят следните приоритетни цели:

а) моментна оценка на ситуацията

оценка на реалната ситуация в областта на медийното образование, отчитане на съществуващите сътрудничества и партньорства;

б) организиране на мрежи, интеграция

обвързване на всички участници, действащи на съответната територия – медийната индустрия (кино, телевизия, преса, радио, доставчици и производители на съдържание в интернет), медийни организации, образователни системи, регулатори, културни и научноизследователски институти, социални организации;

в) институционализация

създаване на публични служби, бюра за насърчаване на медийното образование;

г) насочване и информация

организиране на кампании за медийно образование, подкрепа за „бюра за медийно образование“, функциониращи на местно равнище, за да бъдат определяни и разпространявани добрите практики и информирани гражданите;

д) активно участие, местно представителство

мерки за стимулиране, политики за насърчаване, предоставяне на инструменти, ноу-хау и медийни платформи за производство на медийно съдържание от широката публика, като бъде отделено специално внимание на социалните групи в неблагоприятно положение, на малцинствата и на хората с увреждания;

е) сътрудничество

участие в национални и регионални мрежи за сътрудничество в рамките на Съюза;

ж) диалог

инициативи на публичните власти за насърчаване участието на организациите на гражданското общество, колективизация на дебата относно медийното образование;

з) регионална политика за образование, регламентиране на образованието

дейности на заинтересованите местни и регионални власти, насочени към въвеждането на медийното образование на

всички равнища на редовното образование, насърчаване на включването на медийното образование в обучението на учителите и лицата, провеждащи обучение. Медийното образование да фигурира на всички образователни равнища като неразделна част от учебните програми, както и от програмите за учене през целия живот;

и) създаване, подкрепа за партньорства

създаване на партньорства в областта на медийното образование между производителите на съдържание и структурите за образование/обучение в рамките на формалното и неформалното образование (например проекти за сътрудничество между местните медии, предприятията и образователните институции, кампании за медийно образование, фестивали), като отблизо се следи вида на участието, материалните интереси на медийната индустрия и стриктното спазване на правните рамкови условия в организирането на подобни партньорства.

28. Комитетът призовава Европейската комисия да постави на нова основа практиката за финансиране на политиката за образование, подкрепата за пилотните проекти и научните изследвания в областта на медийното образование, предвид това че медийното образование може да бъде подкрепено със засилването на финансовите инструменти в рамките на съществуващи инициативи (например регионалните сътрудничества Комениус) или такива, които ще бъдат създадени в бъдеще. Тъй като за осъществяването на поставените цели е необходимо още от самото начало наличие на целеви и многопосочни ресурси, Комитетът на регионите споделя позицията на Европейския парламент ⁽¹⁾ и счита, че е оправдано изричното и целенасочено включване на подпрограма за медийната грамотност в другите програми на Европейския съюз за подпомагане, преди всичко в Комениус, програмата за обучение през целия живот, „Електронно побратимяване“, „Safer Internet“ и програмата на Европейския социален фонд.

29. Следва да се окаже специална подкрепа на това, че Европейската комисия е започнала изготвянето на показатели за медийното образование в дългосрочна перспектива. Едновременно с това Комитетът на регионите изразява надежда, че показателите на медийното образование няма да се ограничават с цифри относно формата и продължителността на използването на медиите, защото оценката на медийното образование включва също така използването на методи за измерване на индивидуалните възможности (въпреки че в тази област би бил разбираем скептицизмът относно използването на цифрови показатели: трудно е да се трансформират количествено творческото и критичното знание и класификацията на съдържания в измерими критерии).

Брюксел, 3 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁾ 2008/2129 (INI).

Становище на Комитета на регионите относно „ИКТ-инфраструктури за електронна наука и стратегия за нирд, иновации и научни изследвания в ИКТ в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии в Европа“

(2010/C 141/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- насърчава Европейската комисия и държавите-членки да вземат всички необходими мерки, за да гарантират, че местните и регионалните власти са включени пълноценно и ефективно в управлението на инициативите, свързани с ЕНП;
- счита, че проекти в областта на информационните и комуникационни технологии, обхващащи етапите от НИРД до практическото внедряване, имат потенциала да създадат съществени социално-икономически изгоди за свързаните с тях градове и региони;
- призовава Комисията и държавите-членки активно да насърчават участието на местните и регионалните власти на различните етапи от процесите на НИРД, както и използването на иновациите на ИКТ в публичния сектор, по-специално чрез насърчаване на най-добрите европейски практики и предоставяне на съвети и методологически препоръки;
- изрично подчертава особено значение на сектора на услугите за оползотворяване на предимствата на ИКТ, тъй като сектори като търговията на едро и дребно, финансовите и бизнес услугите са сред най-важните инвеститори в ИКТ.

Докладчик: г-н Liudvikas Žukauskas (LT/ЕНП), Общински съвет на област Skuodas

Отправни документи

COM(2009) 108 окончателен

COM(2009) 116 окончателен

COM(2009) 184 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. посочва, че информационните и комуникационни технологии, които са в основата на едно отворено към всички информационно общество, следва да удовлетворяват потребностите на всички граждани, включително на онези, за които съществува риск от социално изключване. В тази връзка КР последователно призовава за инвестиции в научните изследвания на местно, регионално, национално и европейско равнище, за да се осигури растеж и да се насърчи създаването на нови предприятия и смята, че използването на ИКТ за иновации може да е отговор на основните социално-икономически предизвикателства;

2. насърчава Европейската комисия и държавите-членки да вземат всички необходими мерки, за да гарантират, че местните и регионалните власти са включени пълноценно и ефективно в управлението на инициативите, свързани с ЕНП. В областта на изследванията, свързани с ИКТ, значението на регионите изпъква особено ясно. Те са основните участници в разработването на стратегии за регионални научни изследвания и иновации; често те отговарят за научноизследователските организации; на тяхна територия са създадени университети и други научни институти, и насърчават благоприятна за иновациите среда. Освен това редица регионални правителства и администрации имат законодателни правомощия и управляват собствен бюджет за научни изследвания;

3. отбелязва, че насърчаването на електронното приобщаване, в смисъла на едно приобщаващо, социално справедливо и справедливо от регионална гледна точка информационно общество, което използва информационните и комуникационни технологии за увеличаване на конкурентоспособността и обогатяване на обществените услуги, беше определено от КР като основна цел в рамките на обновената Лисабонска стратегия на ЕС;

4. изтъква, че местните и регионалните власти са сред главните адресати на предложенията в рамките на инициативата i2010 за електронно приобщаване и могат да бъдат основни двигатели за нейното реализиране. Електронното приобщаване на местно и регионално равнище може да увеличи качеството на живот и да стимулира социално-икономическата активност на хората, като същевременно насърчава регионални и по-ефективни и персонализирани обществени услуги, а също и създаване на местни предприятия. Във връзка с това е необходимо местните и регионалните власти да бъдат партньори в процеса на включване на всички поколения от обществото в инициативите в областта на ИКТ, целящи животът им да стане по-лесен и по-удобен. За да осигури пълноценно използване на този потенциал, регионите разполагат с редица средства;

Стратегия за НИРД и иновации в ИКТ - по-високи цели за Европа, COM(2009) 116 окончателен

5. приветства факта, че в това съобщение регионите и държавите-членки се признават за главни фактори за насърчаване на по-тесното сътрудничество между ползвателите и създателите на иновации в областта на ИКТ в различни сфери на правителството и администрациите, което следва да доведе до общи пътни карти за потребностите от обществени услуги, за удовлетворяването на които могат да помогнат ИКТ⁽¹⁾. КР вече изрази мнението си⁽²⁾, че местните и регионалните власти трябва да участват в широкообхватно сътрудничество за подобряването на оперативната съвместимост в областта на публичната администрация и ефективността на доставянето на публични услуги;

6. подкрепя заключението на Комисията, че успехът на усилията за улесняване на възникването на пазари за иновации и осигуряване на оперативна съвместимост и общи стандарти зависи от последователната подкрепа и участие на национални, регионални и местни органи, като тези усилия следва да бъдат допълнени от действия на регионално и местно равнище⁽³⁾;

7. приветства стремежа на Комисията за опростяване на процедурите и намаляване на административното бреме, за да може участието в действия на местно, национално и на равнище ЕС да стане по-привлекателно за иновативни предприятия, по-специално за местните МСП;

8. счита, че проекти в областта на информационните и комуникационни технологии, обхващащи етапите от НИРД до практическото внедряване, имат потенциала да създадат съществени социално-икономически изгоди за свързаните с тях градове и региони. Подчертава, че ИКТ играят важна роля за изпълнението на Стратегията на ЕС за устойчиво развитие;

9. застъпва се за това целият потенциал на Европа за разработване на услуги в областта на информационните и комуникационни технологии в публичния и в частния сектор да бъде използван напълно; и следователно ИКТ да бъдат използвани като средство за подобряване на услугите на местните и регионалните власти в области като здравеопазване, образование, създаване на работни места, обществен ред, сигурност и социални услуги. Подкрепата на ЕС за публично-частните партньорства между местни и регионални власти и МСП, разработващи ИКТ за публични услуги, могат да послужат като отличен крайъгълен камък за изграждане на умения и знания на местно равнище в ЕС;

⁽¹⁾ COM(2009) 116 окончателен.

⁽²⁾ CdR 10/2009 fin.

⁽³⁾ COM(2009) 116 окончателен.

10. изтъква, че местните и регионалните власти могат и наистина играят водеща роля при използването на ИКТ за увеличаване на енергийната ефективност и за откриване на възможности на местно равнище за споделяне на най-добри технологични практики в областта на ИКТ, за идентифициране на партньорите за проекти и за разпределяне на средствата;

11. призовава Комисията и държавите-членки активно да насърчават участието на местните и регионалните власти на различните етапи от процесите на НИРД, както и използването на иновациите на ИКТ в публичния сектор, по-специално чрез насърчаване на най-добрите европейски практики и предоставяне на съвети и методологически препоръки;

12. изрично подчертава особено значение на сектора на услугите за оползотворяване на предимствата на ИКТ, тъй като сектори като търговията на едро и дребно, финансовите и бизнес услугите са сред най-важните инвеститори в ИКТ ⁽¹⁾;

13. отбелязва, че ИКТ са се оказали ключови през последното десетилетие с потенциал да преобразят икономическата и социалната дейност и да допринесат за устойчивото развитие, както и за засилване на конкурентоспособността; въпреки това, политическите мерки за стимулиране на ИКТ няма, сами по себе си, да доведат до по-добри икономически резултати ⁽²⁾ и не могат да се осъществят без активната подкрепа и участие на местните и регионалните власти;

14. подчертава необходимостта социалните партньори, МРВ и правителството да работят заедно, за да се гарантира, че ще се задвижи добродетелен цикъл от подобряване на работата на човешките ресурси, организационни промени, ИКТ и производителност, както и че ИКТ се разработват и използват ефективно. Политически мерки, целящи увеличаване на елементарната грамотност в областта на ИКТ, изграждане на умения за работа с ИКТ на високо ниво, насърчаване на ученето през целия живот в тази област и обогатяване на управленските умения и уменията за изграждане на мрежи, необходими за ефективното използване на ИКТ, са особено важни ⁽³⁾ и са част от основните правомощия на МРВ;

15. като изразява пълно съгласие с твърдението, че мобилността на изследователите е основен фактор за превръщане на научноизследователската дейност в областта на ИКТ в по-

ефективна и – в повечето случаи – и по-привлекателна кариера, Комитетът подчертава, че:

— е необходимо да се насърчава интересът към научните изследвания и иновациите в обществото, особено сред младите хора. Държавите-членки следва да се стараят да приспособяват националните си учебни програми по начин, който би запознал учащите се с потенциала на ИКТ в областта на НИРД, като се започне от учебните програми в началното образование. МРВ като равнище на управление, което пряко отговаря за организацията на образованието, следва да бъде неделима част от този процес, като съчетава местния опит и мерките за подпомагане, които ще бъдат разработени на европейско равнище. Комисията следва да потърси възможност за разработване на подходящ механизъм за подпомагане;

16. посочва необходимостта от привличането на видни научни работници от страните извън Европа и затова изтъква значението на програмите за мобилност на ЕС, като програмата „Мария Кюри“ и приветства мерките, които бяха взети в някои региони в подкрепа на завършването на научни работници ⁽⁴⁾;

17. припомня заключенията на експертната група по ЕНП ⁽⁵⁾, отнасящи се до нарастващото значение на националните и регионалните участници в разработването на големи нови европейски инициативи, като ERA-NET, Eurostars, Европейския технологичен институт (ЕТИ) или съвместните технологии и клъстери;

18. смята, че всички участници, ЕС, държавите-членки и регионите следва да проучат всички възможни средства за взаимно допълване на съществуващите политики и инструменти за сътрудничество и за създаване на механизми, които ще гарантират, че наличните програми за координация максимално подпомагат изследванията в областта на ИКТ ⁽⁶⁾. По-специално, както КР заяви в предишни становища ⁽⁷⁾, той призовава за координирано използване на 7 РП, структурните фондове и РПКИ, тъй като това е съществено за конкурентоспособността на ЕС и за ползотворното взаимодействие между сближаване, научни изследвания, висше образование и иновационна политика на национално и регионално равнище;

19. отбелязва, че координирането на основни инструменти на ЕС като 7 РП, структурните фондове и РПКИ е не просто въпрос на политически намерения, но същевременно и предизвикателство по отношение на съгласуваността на политиките. Осигуряването на съгласуваност на политиките в случая с многостепенни програми и програми с участие на повече от една заинтересовани страни изисква създаване на ефективна многостепенна система на управление ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications (Икономическото въздействие на информационните и комуникационни технологии – измерване, доказателства и последици), <http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/browseit/9204051E.PDF>

⁽²⁾ The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications (Икономическото въздействие на информационните и комуникационни технологии – измерване, доказателства и последици), <http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/browseit/9204051E.PDF>

⁽³⁾ The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications (Икономическото въздействие на информационните и комуникационни технологии – измерване, доказателства и последици), <http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/browseit/9204051E.PDF>

⁽⁴⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁵⁾ Доклад на експертната група по ЕНП „Opening to the World: International Cooperation in Science and Technology“ („Отваряне към света: международно сътрудничество в областта на науката и технологиите“).

⁽⁶⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁷⁾ CdR 263/2007 fin.

⁽⁸⁾ CdR 263/2007 fin.

20. посочва колко важно е регионите да използват оптимално инструментите за координация на 7РП. Това би им позволило да се борят за отлични постижения и би осигурило конкурентоспособността на техните системи за изследвания и иновации в европейски или международен план. Това включва подобряване на свързването в регионални мрежи на научни институти, университети, МСП и други важни участници; създаване на клъстери, регионални технологични платформи и полюси; подпомагане на регионалните участници за свързването им със сродни научноизследователски и иновационни проекти в ЕС и програми като ERA-Net и европейските технологични платформи ⁽¹⁾;

21. приветства възможността за по-широко признаване на ролята, която местните власти играят в процеса на подпомагане на изследванията в областта на ИКТ. Регионите и градовете могат да улеснят навлизането на пазара на нови продукти и да насърчават иновациите и научните изследвания чрез обществените поръчки в предпазарен стадий;

22. подчертава, че МРВ могат също да насърчат търсенето на нови решения, основаващи се на ИКТ, като по този начин създават нови пазари за европейски научни изследвания. Нещо повече, регионите и градовете могат също да приспособят своите инвестиции в НИРД, за да подпомогнат области с голямо въздействие, като съчетаят подобни усилия с вече съществуващите и нововъзникващи местни индустрии и клъстери и по този начин съдействат за справяне с икономическата рецесия и недостатъчните инвестиции в НИРД;

23. посочва липсата като цяло на координация на действията в редица сектори, като тези на образованието, иновациите, научните изследвания, инвестициите и маркетинга на иновативни ИКТ-решения. В тази връзка концепцията за насочени към потребителите иновации може да служи като основен инструмент за подобрене, който се използва във все повече региони и градове в Европа и е доказал, че е основен двигател на инвестициите в НИРД и на навлизането на иновации на пазара; следователно, призовава тази концепция да заеме по-голямо място в съобщението на Европейската комисия;

24. подчертава колко важно е НИРД и промишлената практика да бъдат тясно свързани и поради това настоява държавите-членки и Комисията да направят всичко възможно да насърчат бързия преход от научните изследвания към ежедневната търговска и обществена практика;

Към нови граници в ИКТ - стратегия за научноизследователска дейност в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии в Европа, COM(2009) 184 окончателен

25. подчертава, че процесът на изграждане на научноизследователски и иновационен потенциал за преместване на границите в ИКТ може да успее само с участието на градовете и регионалните власти. Поради тяхната физическа близост те са главните катализатори на знания и иновации в Европа. Нарастващ брой европейски региони превръщат научноизслед-

ователската дейност и иновациите в основен приоритет на общественото финансиране ⁽²⁾;

26. посочва, че посредством програми за подкрепа и чрез условията на структурната и законодателната рамка в контекста на техните научноизследователски политики, регионите допринасят значително за създаване на европейска добавена стойност в областта на научноизследователската дейност, както и за оформянето на работещо Европейско научноизследователско пространство ⁽³⁾;

27. посочва, че по отношение на стратегията, продължават да възникват мрежи и клъстерни инициативи, като подкрепата за тях също се променя с оглед на създаването на „възли“ от световна класа с връзка към глобалните мрежи за иновации; следователно, връзките и сътрудничеството между регионите както в съответните страни, така и между тях, стават все по-важни ⁽⁴⁾;

28. привлича вниманието върху голямото значение на градовете и регионите за разработване на иновативна среда чрез местни политики за иновация, технологични центрове, бизнес инкубатори, научни паркове и рисков капитал ⁽⁵⁾;

29. приветства предложената от Комисията стратегия за определяне и стартиране на „две или три смели нови приоритетни научноизследователски инициативи по бъдещите и нововъзникващите технологии (БНТ), които да привлекат съществени усилия от страна на мултидисциплинарната изследователска общност за осъществяването на фундаментални пробиви на границите на познанието в ИКТ“;

30. признава, че съвместното планиране, ако е добре структурирано и управлявано, има потенциала да се превърне в механизъм, който е поне толкова важен, колкото и рамковата програма на ЕС в смисъл на поощряване на изследванията в областта на БНТ. С оглед да се използва напълно този потенциал, КР би искал отново да посочи нарастващата необходимост от подобра координация на финансирането от публични и частни източници ⁽⁶⁾;

31. подчертава, че ЕС и държавите-членки следва да проучват всички възможности за оптимизиране и увеличаване на взаимодействието между редицата съществуващи транснационални политически инструменти и механизми за сътрудничество, като ги приспособяват в съответствие с Европейското научноизследователско пространство ⁽⁷⁾;

32. повтаря, че мрежи като ERA-Net, които координират регионалните и европейските научноизследователски програми, са доказали стойността си и следва да бъдат развивани и по-нататък ⁽⁸⁾, като успехът на ERA-Net е резултат от включването на широк кръг от заинтересовани страни, в това число местните и регионалните власти;

⁽²⁾ CdR 263/2007 fin.

⁽³⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁴⁾ OECD Science, Technology and Industry Outlook 2008 – Highlights (Преглед на науката, технологията и индустрията за 2008 г. на ОИСР - основни моменти).

⁽⁵⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁶⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁷⁾ Доклад на експертната група на ERA „Optimising research programmes and priorities“ (Оптимизиране на научноизследователските програми и приоритети), вж: приложението.

⁽⁸⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽¹⁾ CdR 263/2007 fin.

33. призовава за допълнителни усилия за откритост и прозрачност на европейските технологични платформи, за да се гарантира участието на заинтересовани страни извън промишлеността и научноизследователската общност, като местните и регионалните власти, организациите на гражданското общество и МСП ⁽¹⁾;

ИКТ-инфраструктури за електронна наука, COM(2009) 108 окончателен

34. счита, че регионите и местните власти играят важна роля в Европейското научноизследователско пространство (ЕНП), доколкото са в служба на местното представителство, доближават политиката в тази област до европейските граждани и са по-близо до ежедневните проблеми, които срещат заинтересованите страни. Поради това Комитетът е убеден, че регионите трябва да имат стратегическа роля в инициативите, които целят укрепване и разширяване на ЕНП, особено онези, свързани със създаване на стабилни изследователски центрове в новаторска среда и със сътрудничество в научноизследователски проекти ⁽²⁾;

35. припомня предложенията на КР към Комисията и държавите-членки за подпомагане на регионалните и местните власти при кандидатстването за, изграждането и прилагането на съвременни научноизследователски инфраструктури, а именно:

— да се даде повече тежест на местните и регионалните власти в изготвянето на пътната карта на Европейския стратегически форум за научноизследователските инфраструктури (ESFRI) ⁽³⁾ и по-конкретно при определянето на приоритетите за вече одобрените 35 ключови проекта от европейски интерес;

— да се отчете значимостта на регионите и на местните власти, както и тяхното участие в европейската научноизследователска инфраструктура (ERI); и

— да се осигури реално участие на местните и регионалните власти в ефективното управление на ERI ⁽⁴⁾;

36. подчертава значението на регионалните и местните власти за насърчаването на съвместни научноизследователски програми,

включително такива с участие на трети страни, тъй като МРВ са по-тясно свързани със специфичното местно състояние на науката, технологиите и икономиката, и следователно знаят кога има нужда от сътрудничество в области със стратегическо значение ⁽⁵⁾;

37. счита, че въпросът за прилагане и финансиране на европейската пътна карта, която понастоящем съдържа 35 ключови проекта от европейски интерес, които да бъдат разработени през следващите 10-20 години ⁽⁶⁾, е важен етап от създаването на Европейското научноизследователско пространство;

38. припомня, че критерият за отлични постижения е на преден план при прилагането на европейската пътна карта и вече настоя новите държави-членки непременно да бъдат включени активно в тази инициатива ⁽⁷⁾;

39. подкрепя препоръките на експертната група на ЕНП ⁽⁸⁾, според които ESFRI следва да продължи да подобрява методологията си за оценяване на широкомащабни общоевропейски научноизследователски инфраструктури, особено с оглед на прозрачността на процедурите и участието на съответните заинтересовани страни;

40. посочва необходимостта МРВ да бъдат включвани пълноценно в прилагането и преразглеждането на пътната карта за ESFRI, по-специално с оглед на необходимостта определяне на приоритетни проекти и на координацията между пътната карта за ESFRI и подобни инициативи на национално и регионално равнище, като се интегрират физическите и виртуалните съоръжения;

41. изтъква необходимостта възможно най-широка общественост да получава информация относно възможностите, които електронната наука предоставя, включително за създаване и популяризиране на обществени бази данни относно най-добрите практики в електронната наука, примери и налични изпитани решения, като се гарантира предоставянето на важната информация на всички официални езици на ЕС.

Брюксел, 3 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁾ Европейска комисия, март 2007 г. Трети доклад за състоянието на ЕТП, раздел 4.1.

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽³⁾ ESFRI – European Strategy Forum on Research Infrastructures (Европейски стратегически форум за научноизследователски инфраструктури), <http://cordis.europa.eu/esfri/home.html>

⁽⁴⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁵⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁶⁾ <http://www.riportal.eu>

⁽⁷⁾ CdR 263/2007 fin и CdR 83/2007 fin.

⁽⁸⁾ Доклад на експертната група на ЕНП „Developing World-class Research Infrastructures for the ERA“ (Разработване на научноизследователска структура от световна класа за ЕНП).

Становище на Комитета на регионите относно „Диалог между университетите и бизнеса“

(2010/C 141/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- потвърждава отново, че сега, когато ЕС се стреми да намали до минимум въздействието на настоящия икономически спад и да заложи курс към подновяване на растежа, и предвид централното значение на системите на образование и обучение за Лисабонската стратегия и обновената социална програма, е важно да се създаде платформа за диалог между основните заинтересовани страни в областта на образованието и икономическата сфера;
- подчертава значението на диалога между университетите и бизнеса на всички равнища на управление като важен инструмент за използване в пълна степен на потенциала за регионално икономическо и социално развитие;
- подчертава, че в целия Европейски съюз местните и регионалните власти имат ключови отговорности в сферата на политиката на образование и обучение и изтъква отново, че местните и регионалните власти са основни участници в разработването на регионални стратегии за научни изследвания и иновации, като често управляват научноизследователски институции и подкрепят създаването на иновативна среда;
- подчертава необходимостта да се постави акцент върху ролята на висшето образование в местното и регионално развитие и насърчаването на сътрудничеството между институциите на висшето образование и местните и регионалните власти, като се приобщят също местните и регионалните икономически и социални участници.

Докладчик: г-н Mohammad MASOOD (УК/ЕНП), Член на градския съвет на Bradford

Отправен документ

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите - Ново партньорство за модернизиранието на университетите - Форум на ЕС за диалог между университетите и бизнеса“

COM(2009) 158 окончателен

1. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. признава изобилието на идеи, често свързани с инициативи на местно и регионално равнище, както и качеството на разискванията, осъществени досега в рамките на диалога между университетите и бизнеса;
2. подчертава значението на диалога между университетите и бизнеса на всички равнища на управление като важен инструмент за използване в пълна степен на потенциала за регионално икономическо и социално развитие;
3. признава значението на триъгълника на знанието, състоящ се от взаимодействието между научни изследвания, образование и иновации, като средство за укрепване на капацитета за иновации и подобряване на пригодността за заетост на висшестите в Европа;
4. признава, че се преминава от трансфер на технологии чрез обмен на знания към споделяне на знания и открити системи за иновации, и че са необходими повече изследвания във връзка със социалните процеси и поведение, които са в основата на тези нововъзникващи системи;
5. подчертава, че в целия Европейски съюз местните и регионалните власти имат ключови отговорности в сферата на политиката на образование и обучение;
6. изтъква отново, че местните и регионалните власти са основни участници в разработването на регионални стратегии за научни изследвания и иновации, като често управляват научноизследователски институции и подкрепят създаването на иновативна среда;
7. подчертава, че при разработването на политиките и прилагането на програмите следва да се използват съществуващите местни демократично избрани органи. Използването на познания на местно равнище и демократична отчетност ще подобри механизмите за управление на партньорствата между университетите, бизнеса и местните власти. Това ще позволи да се постави приоритет на местно равнище, както и да се свърже отчетността пряко с принципа на субсидиарност;
8. отбелязва, че поради това местните и регионалните власти са сред главните участници в политики и инициативи за задълбочаване и, което е по-важно, за разширяване на Европейското научноизследователско пространство, по-специално във връзка с неговата визия за създаване на силни научноизследователски и академични институции, поставени в иновационна среда;
9. приветства факта, че през миналото десетилетие много университети в Европа официално са включили регионалното икономическо развитие в декларациите за своите мисии. Агенциите за регионално развитие също така включват в регионалните икономически стратегии политики, подкрепящи партньорствата между университетите и предприятията;
10. посочва, че начините на взаимодействие на политиките са от основно значение на регионално равнище и че при тях често е необходима вертикална координация между административните равнища (европейско, национално, регионално) и хоризонтална координация между регионите, за да се избегне дублиране и за да се учат един от друг;
11. подчертава нуждата да бъдат хармонизирани новите и предложените инициативи и програми като например Европейското научноизследователско пространство (ЕНП), Европейския технологичен институт (ЕТИ) и програмата „Учене през целия живот“, за да се подпомогне диалога между университетите и бизнеса;
12. признава, че сътрудничеството между университетите и бизнеса се влияе от специфичните регионални условия, капацитета на агенциите за развитие да подкрепят сътрудничеството между университетите и бизнеса на регионално равнище, ролята на бизнес клъстерите в разработването на мрежи между университетите и бизнеса и нивото на бизнес инвестициите в научноизследователската и развойната дейност (НИРД) в региона;

Общи бележки

13. подчертава необходимостта да се постави акцент върху ролята на висшето образование в местното и регионално развитие и насърчаването на сътрудничеството между институциите на висшето образование и местните и регионалните власти, като се приобщат също местните и регионалните икономически и социални участници;
14. подкрепя сътрудничеството между университетите и частния сектор и нуждата университетите да бъдат разглеждани като движеща сила за иновациите в техните региони;
15. насърчава университетите да проучват нови пътища за сътрудничество между публичните институции и частния сектор, например чрез съвместни публични и частни мерки, свързани с фондове за иновации, тъй като подобряването на мобилността във всички области е в техни ръце;

16. подкрепя тясното общоевропейско сътрудничество между бизнеса, университетите и научноизследователските институти, включващо участниците в областта на политиката и администрацията на местно, регионално и национално равнище;

17. счита, че нивото на сътрудничество продължава да бъде неравно в отделните държави, университети и академични дисциплини въпреки програмите на ЕС, целящи да изградят партньорства между двете сфери на университетите и бизнеса, при които обикновено се поставя ударение върху партньорства в специфични области като научните изследвания или мобилността на студентите;

18. счита, че това сътрудничество е оказало ограничено влияние на културата на управление и организационната култура в двата сектора, тъй като малко университети разполагат с общоинституционална стратегия за сътрудничество с предприятията, а онези които имат такава стратегия са концентрирани в малък брой държави-членки;

19. изразява загриженост, че в много държави правната и финансовата рамка все още не успява да възнагради или дори може да попречи на усилията на университетите да си сътрудничат с бизнеса;

20. препоръчва да се създадат подходящи показатели за измерване на резултатите, за да се направи оценка на сегашното равнище на диалога между университетите и бизнеса. Измерването на резултатите трябва да включва както качествени, така и количествени показатели и ще трябва да се отдаде дължимото внимание на това по какъв начин подборът на тези показатели би могъл да окаже влияние върху поведението на групите ползватели;

21. насърчава университетите да отдадат подобаващо значение на диалога с бизнеса. Специфично предизвикателство в рамките на академичната общност е признаването на този ангажимент в критериите за изграждане в кариерата. Въпреки че много университети твърдят, че признават значението на диалога с бизнеса, много малко от тях разполагат с ясни и прозрачни начини за сравняването му с научната и преподавателската дейност и за отдаването на подобаващо признание;

22. признава предприемачеството и осъвременяването на уменията чрез учене през целия живот за важна задача на висшето образование;

23. приветства факта, че във връзка с финансирането на научните изследвания и иновациите в различни региони се полагат усилия за улесняване на по-голямо частно участие чрез предоставяне на по-голяма автономия на университетите и на висшите учебни заведения;

24. счита, че новите начини на сътрудничество между публичните институции и частния сектор - например чрез съвместни публични и частни фондове за иновации - могат да бъдат пример за устойчиво и икономически отговорно използване на публични финансови средства;

25. изразява съгласие, че политиката на сближаване играе специална роля за подкрепа на дейността в областта на иновациите в регионите; ето защо Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) може също така да бъде използван

за финансиране на бизнес инкубатори и научни паркове (инфраструктура и връзки). Клъстерите са особено полезни за МСП, тъй като създават среда, която насърчава връзките с университетите и големите предприятия и им дава достъп до мрежите на международната търговия;

26. признава, че МСП също играят основна роля особено за създаване на работни места и иновации и насърчава участието на МСП в диалога между университетите и бизнеса и разработването на иновативни и добре насочени инициативи в подкрепа на това;

27. подкрепя трансграничното сътрудничество между висшите учебни заведения и научноизследователските институции и неакадемични партньори от индустрията и търговията от администрацията, от културната сфера и други групи на обществото;

28. счита освен това, че организации и други участници, които изпълняват посредническа функция между университетите и предприятията, могат да представляват елемент от ключово значение за създаването на контакти между тези две сфери, поради което следва да бъдат изтъквани и да получат по-голяма подкрепа;

Примери за добри практики

29. отбелязва и приветства многото примери за сътрудничество между университетите и бизнеса, които съществуват в цяла Европа;

30. изразява загриженост, че в новите държави-членки има твърде малко примери за добри практики;

31. приветства намерението на Комисията да започне проучване с цел създаване на списък на съществуващите добри практики и призовава Комисията в рамките на този списък да отчита нуждите на местните и регионалните власти;

Инструменти, с които разполагат местните и регионалните власти

32. насърчава създаването на партньорски структури на основните заинтересовани страни - местните и регионалните власти, бизнеса, обществото и висшите учебни заведения - за да се постави акцент върху диалога, например чрез организиране на кръгли маси и семинари, създаване на научни паркове за трансфер на технологии, организиране на научно-културни прояви и студентски борси;

33. подкрепя мобилизирането на ресурсите на висшите учебни заведения при подготовката и прилагането на регионални и градски стратегии за икономическо, социално, културно и екологично развитие;

34. призовава висшите учебни заведения да инвестират заедно в програми, които носят специфични ползи на регионалните предприятия и обществото, като едновременно с това насърчават финансирането на професури чрез фондации от страна на предприятията, които насърчават изграждането на мрежи между различните центрове на знание, НИРД и иновации и стимулират създаването на форуми за обмен на знания и на мрежи на регионите с отлични постижения в областта на иновациите;

35. препоръчва ресурсите за ангажиране на регионално равнище да се използват по устойчив начин от висшите учебни заведения и на базата на многогодишно планиране;

36. изразява желанието си да се осигури координирано използване на РП7, структурните фондове, Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (СІР) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), тъй като това е изключително важно за конкурентоспособността на ЕС и за синергиите между сближаване, научни изследвания, висше образование и политики в областта на иновациите на национално и регионално равнище, както се посочва в предходни становища на КР;

37. се застъпва за широкообхватно тълкуване на концепцията за иновациите, обхващащо социалните и хуманитарните науки и тяхното плодотворно взаимодействие с културата на градските и регионалните общности или тези на местно равнище;

Заклучение

38. потвърждава отново, че сега, когато ЕС са стреми да намали до минимум въздействието на настоящия икономически спад и да заложи курс към подновяване на растежа, и предвид централното значение на системите на образование и обучение за Лисабонската стратегия и обновената социална програма, е важно да се създаде платформа за диалог между основните заинтересовани страни в областта на образованието и икономическата сфера;

39. приветства инициативата на Комисията да проучи начините, по които структурните фондове могат да се използват за подкрепа на регионалните инициативи в тази насока;

40. признава потенциала за сътрудничество между бизнеса и другите сфери на образование, по-специално средните училища и

институциите за професионалното образование и обучение (ПОО), и възможностите, предлагани от европейските програми за насърчаване на сътрудничеството между тях;

41. подчертава отново необходимостта от по-активно участие на съответните представители на обществеността, включително и на местните и регионалните власти в следващия етап на форума на ЕС за диалог между университетите и бизнеса;

42. счита за целесъобразно да се запази акцента на форума на ЕС за диалог между университетите и бизнеса върху сътрудничеството в областта на висшето образование;

43. призовава местните и регионалните власти да подкрепят сътрудничеството между бизнеса и университетите и да разглеждат университетите като движеща сила на иновациите в регионите;

44. призовава форумът на ЕС за диалог между университетите и бизнеса да бъде продължен чрез пленарни заседания, тематични семинари, уебсайт и по-активно участие на съответните представители на обществеността, включващи регионалните власти и евентуално участници извън ЕС;

45. препоръчва да се предложи ефективен отговор на програмата „Нови умения за нови работни места“ и на икономическия спад, както и да се обсъдят партньорствата за регионално развитие, партньорствата с МСП, диверсификацията на подходите към ученето, осигуряването на качество и системите за акредитация;

46. препоръчва Комисията да търси начини за подкрепа на новите форми на структурирано партньорство между бизнеса и университетите чрез съответните програми на ЕС.

Брюксел, 4 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Устойчиво бъдеще за транспорта: интегрирана, основана на технологии и лесна за ползване система“

(2010/C 141/07)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че ключът към постигане на устойчив транспорт не е в ограничаването на търсенето на транспортни услуги; тук не става дума за броя на превозените пътници или количеството превозени стоки, а за това по какъв начин се осъществява транспортът. Транспортните навици, които не са ориентирани към устойчивост, могат да бъдат ограничени само чрез подходяща ценова политика в транспортния сектор. Поради това е важно да се намери справедлива и прозрачна формула за разпределение на транспортните разходи между всички видове транспорт;
- подчертава, че в процеса на засилване на устойчивостта в транспортната система трябва да се разгледа въпросът за задръстванията. Единствено увеличението на капацитета на транспортните мрежи не представлява решение, тъй като въздействието на по-големите мрежи върху околната среда лесно достига неприемливи размери. Поради това от решаващо значение е да бъде засилена конкурентоспособността на устойчивите транспортни системи;
- отбелязва, че местните и регионалните власти имат безспорен интерес от подкрепата за алтернативи на автомобилния транспорт, по-специално там, където в мрежите съществуват места с недостатъчна пропускателна способност, по-специално в чувствителните зони и области със сурови природни условия, тъй като това води до тежки проблеми като шумово замърсяване, обработени газове, задръствания, закъснения, бързо износване на пътната настилка, и е причина за високи разходи на съответните местни власти за поддържане на пътната мрежа;
- подчертава, че градските, околорадските и регионалните транспортни мрежи са важна част от транспортната мрежа и световните вериги за доставка и поради това изискват приоритетно внимание;
- призовава чрез Бялата книга за транспорта да се изпрати ясен политически сигнал към предстоящия Преглед на бюджета на ЕС, за да може бъдещите финансови средства за транспорт на ЕС да съответстват на заявените от ЕС амбиции и обратно.

Докладчик: г-н Väino HALLIKMÄGI, член на градския съвет на Пярну, Естония (ЕЕ/АЛДЕ)

Отправни документи:

Съобщение на Комисията относно „Устойчиво бъдеще за транспорта: интегрирана, основана на технологии и лесна за ползване система“

COM(2009) 279 окончателен.

1. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. приветства съобщението на Европейската комисия относно устойчивото бъдеще за транспорта, чрез което се предприема първа стъпка към преразглеждане на транспортната политика на ЕС за идните десетилетия;

2. присъединява се към виждането на Комисията, според което транспортната политика трябва да се основава на дългосрочна и устойчива концепция за мобилността на хора и стоки. Основна предпоставка за изготвянето на транспортна политика в контекста на тази концепция е правилната оценка на тенденциите, които се отразяват върху транспортния сектор;

3. е на мнение, че бъдещите транспортни мрежи - като една от основните предпоставки за осигуряването на териториално сближаване в ЕС - трябва да осигуряват добър достъп до всички региони на Европа. Това обстоятелство има решаващо влияние върху задълбочаването на социалната и икономическата интеграция, както и върху осигуряването на устойчиво развитие. Реализирането на транспортната политика изисква от страна на държавите-членки по-силна политическа воля и подкрепа за устойчивите и иновативните стратегии в областта на транспорта;

Политически препоръки

4. счита за необходимо в преработената Бяла книга за транспорта да бъдат анализирани много по-систематично и по-задълбочено отколкото досега външните фактори, развитието в рамките на транспортния сектор, неговите последици и тяхното взаимодействие. Заедно с това трябва да бъде обсъдено въздействието на изменението на климата и на икономическите промени върху развитието на транспортния сектор, както и факторите, които оказват влияние върху него;

5. е на мнение, че документът относно стратегическото развитие трябва да бъде допълнен от (сравнителен) анализ на социално-икономическото и екологичното въздействие на съдържащите се в него политически решения и планирани мерки. В идеалния случай резултатите от проучването ще бъдат транспонирани на равнището на държавите-членки и на регионите, за да може да се направи оценка на евентуалните различия във

въздействието на общата транспортна политика. Трябва да се обърне внимание на всички концептуални насоки на транспортната политика, които са от значение за дебата за бъдещето на транспорта;

6. счита за важно при изготвянето на европейската транспортна политика местните и регионалните власти в отделните държави-членки да могат да упражняват по-голямо влияние в процеса на подготовка на стратегически планове и вземане на решения, за да се гарантира регулаторната и планова рамка, необходима за осъществяване на инициативи и мерки в транспортния сектор; факторите, отговорни за вземане на решения на местно и регионално равнище, могат най-добре да преценят какви усилия са необходими за разрешаване на местните и регионалните проблеми на транспорта. Поради това при подпомагането на местните и регионални власти на национално равнище и на равнище ЕС трябва да се спазва принципът на субсидиарност;

7. изтъква, че в процеса на развитието на транспортната инфраструктура трябва да бъдат определени приоритети по отношение на мрежите или проектите. За по-бързо изграждане на приоритетните инфраструктури трябва да се гарантира политическа и финансова подкрепа от страна на централните институции на ЕС и от националните правителства;

8. подчертава, че в процеса на разработване на трансевропейската транспортна мрежа при заменянето на досегашния проектоориентиран подход (30 приоритетни проекта) с подход, при който общата мрежа и основните мрежи TEN-T се разглеждат диференцирано, трябва да се постави акцент върху отделянето и в бъдеще на достатъчно внимание и оказването на достатъчна подкрепа на намиращите се в периферията региони на ЕС, на граничните региони, както и на регионите с трудни природни условия за подобряване на транспортните връзки между централната част на ЕС и съседните държави. Ето защо за да се гарантира вътрешното и външното териториално сближаване в Европа, следва да се отчита също така и диференцирането на приоритетните връзки или взаимовръзки в европейската транспортна политика, включително и на съответните механизми на финансиране. Трябва да се създаде нормативна рамка, от която да произтича по-ясно отпреди на основата на какви принципи и по какъв начин се определят мрежите TEN-T, и ако това е необходимо, тя да бъде изменена и допълнена; вече започнатите приоритетни проекти във връзка с мрежите TEN-T трябва да бъдат завършени. Разширения и продължения, които осигуряват връзки към мрежата, следва да бъдат интегрирани и в основната мрежа TEN-T. Същевременно следва да се насърчава по-добрата координация на проектите между държавите-членки, за да се избегнат несъответствия в планирането и изпълнението, като се отдава приоритет на трансграничните участъци;

9. посочва основното значение на товарния транспорт за функционирането на европейската икономика. Едновременно с това европейската транспортна система става все по-натоварена от задръствания, които се дължат най-вече на неравномерното разпределение на видовете транспорт (в настоящите пазарни условия автомобилният транспорт има несъразмерни конкурентни предимства), недостатъчна инфраструктура и липсваща оперативна съвместимост на видовете транспорт. Комитетът на регионите е на мнение, че за засилената интеграция на специфичните транспортни инфраструктури е необходимо да се придаде по-голямо значение на координацията и гарантирането на съгласуваност на съответните възможности в рамките на решенията, които трябва да се вземат относно TEN-T и въпроси, свързани с градската мобилност, но също така и в рамките на определянето на приоритети за финансиране от средства на Европейския фонд за регионално развитие и на кохезионния фонд;

10. желае да обърне внимание на факта, че градовете са съществена и неделима част от транспортните мрежи. В действителност те са пътни възли, където се пресичат различни видове транспорт и където обикновено започват и свършват транспортните артерии. Поради тази причина на градския транспорт трябва да се обърне същото внимание, както на транспортните мрежи;

11. настоява за по-нататъшно опростяване на процедурите за финансиране от страна на ЕС и счита, че е необходима съгласуваност на националните програми за финансиране с тези на ЕС;

12. призовава чрез Бялата книга за транспорта да се изпрати ясен политически сигнал към предстоящия Преглед на бюджета на ЕС, за да може бъдещите финансови средства за транспорт на ЕС да съответстват на заявените от ЕС амбиции и обратно;

Железопътен транспорт, морски и вътрешноводен транспорт

13. е на мнение, че голям проблем е разпокъсаният железопътен пазар; също толкова необходимо е да бъдат отстранени участъците с намалена пропускателна способност в настоящата инфраструктура, най-вече тези, които се образуват в трансграничните участъци или се дължат на природни причини. За създаването на функционираща общоевропейска железопътна мрежа, която да предлага висококачествени услуги както по отношение на времето за транспорт и надеждността, така също и на транспортния капацитет, е необходимо разработването на устойчив и ефикасен подход, който позволява повече товарни превози да преминават от автомобилен към железопътен транспорт;

14. признава, че различните стандарти в инфраструктурите на отделните държави-членки, например различното междурелсие и системите за електрозахранване и безопасност, увеличават още повече разпокъсаността на транспортния сектор. За хармонизиране на техническите възможности и инсталации е необходимо хармонизиране на техническите стандарти, а с това и инвестиции в инфраструктурата. Освен това следва да бъдат уеднаквени различните национални разпоредби в областта на обучението

на машинистите, както и правилата за безопасност и за товарите, като по примера на въздушното движение за международни превози и особено за превози от трети страни се въведе общ език за управление на движението. По този начин би се увеличила конкурентоспособността спрямо автомобилния превоз. В претоварените участъци от железопътната мрежа следва да се създадат предпоставки, за да може по съвместно използвани железопътни линии да се извършват пътнически и товарни превози, без това да причинява взаимни неудобства, или за изграждането на нови железопътни линии и за разделяне на товарния и пътническия транспорт, доколкото това е технически възможно и икономически приемливо;

15. е на мнение, че допълнителните инфраструктури за товарния транспорт трябва да осигуряват връзка с централните части на градовете, като това обаче не бива да води до допълнително натоварване на трафика и задръстване в градските центрове;

16. смята, че е необходимо за икономическото свързване на отдалечените региони с централната част на Европа на важни места да се създадат пристанища, които да разполагат с добри мултимодални транспортни връзки. Комитетът на регионите счита за необходимо да се гарантира изграждането на мултимодални транспортни връзки с регионите, в които морският транспорт играе много важна роля;

17. подчертава, че трябва да бъдат стимулирани морският и вътрешноводен транспорт, които могат да играят ключова роля в борбата с изменението на климата. Освен това, би трябвало значително да се увеличи броят на програми като съществувашата „Морски магистрала“, тъй като те допринасят както за транспортните, така и за териториалните цели за сближаване на ЕС. По същия начин морският и вътрешноводният транспорт биха могли да допринесат за удовлетворяване на нарастващото търсене в областта на пътническия и товарния транспорт. Едновременно с това трябва да продължи намаляването на негативното въздействие на корабите, пристанищата и логистичните центрове върху околната среда. Затова КР изразява съжаление, че международният морски транспорт все още не е включен в механизмите на Протокола от Киото и в графика за намаляването на емисиите на парникови газове. Въпреки това, за да се избегне, в рамките на възможното, неравнопоставеност на европейския морски сектор от гледна точка на конкуренцията, приоритет за Европейския съюз би трябвало да бъде приемането на обвързващи правила в международен мащаб. Наред с това следва да се проучи какви ще бъдат потенциалните последици за околната среда от въвеждането на диференциращи според щетите за околната среда пристанищни такси;

18. е убеден, че разработването на интермодални транспортни възли трябва да бъде сред приоритетите на транспортната политика. При засиленото прехвърляне на превоза на товари към железопътния транспорт трябва също така да се гарантира, че се изгълбени изискванията, свързани с околната среда и безопасността, и че е намалено до минимум негативното въздействие върху пътническия транспорт;

Въздушен транспорт

19. е на мнение, че при развитието на въздушния транспорт чрез технически и териториалноустройствени решения трябва да се отчита и планира намаляването на негативните въздействия върху околната среда като шумовото замърсяване и замърсяването на въздуха. При включването на разходите, свързани с околната среда, в цената на полетите обаче не трябва да се забравя, че въздушният транспорт има различно значение за отделните региони и гарантира добри връзки и с отдалечените региони на Европа. При изграждането на летищната инфраструктура по-специално средните по големина градове и островните региони са зависими от подкрепата на ЕС, за да може да се гарантира безопасността на въздушното движение и удовлетворението на клиентите;

20. е на мнение, че трябва да се осигури лоялна конкуренция между летищата, като се създадат общи правила за изчисляване и определяне на летищните такси;

Транспортни разходи и инвестиции

21. подчертава, че е необходима по-добра координация на инвестициите. Например чрез средствата за TEN-T следва да продължи подпомагането на пазарноориентирани железопътни проекти, а регионалната помощ следва да бъде насочена основно към екологосъобразни видове транспорт с цел засилване на териториалното сближаване в ЕС;

22. обръща внимание на същественото обстоятелство, че равномерното и устойчиво използване на различните транспортни средства предполага включването на външните разходи (замърсяване на околната среда, щети при несчастни случаи, загуба на време) в транспортните разходи и цялостното прилагане на принципа „потребителят плаща“. Едновременно с това получените по този начин средства трябва да се инвестират в по-екологични транспортни средства и по този начин да се гарантира делът на по-екологичните транспортни средства и същевременно общата ефективност на всички транспортни средства, както и увеличаването на транспортния капацитет. Освен това разпоредбите, на които се основават подобни изчисления, трябва отчитат до каква степен те са финансово приложими за съответното социално-икономическо пространство. В противен случай икономическите сектори и предприятията, които зависят от транспортните връзки, ще изгубят своята конкурентоспособност както в национален, така и в европейски план;

23. посочва, че не бива да се поставя под въпрос важната и принципна цел за яснота относно действителните разходи. Ако голяма част от инвестициите в транспортната инфраструктура трябва да се извършва на принципа „ползвателят плаща“, може в някои случаи да се стигне до размествания в икономическата и социалната структура на отделни региони. На държавите-членки, които възнамеряват да въведат или да адаптират такси, свързани с интензивността на транспорта в съответствие с модерния подход за яснота относно действителните разходи, се препоръчва успоредно с това да направят оценка на икономическите, еколо-

гичните и социални последици от подобна мярка. Това е необходимо, за да може, виждайки потребността от това, в средно- до дългосрочен план и по стратегически съображения да се предприемат подходящи съпътстващи мерки – например преориентиране на целевото регионално икономическо подпомагане;

24. припомня становищата на КР относно Зелената книга (CdR 236/2007) и Плана за действие (CdR 417/2008) относно градската мобилност, публикувани от Комисията през септември 2009 г. в отговор на искане, изразено съвместно от Комитета на регионите и Европейския парламент;

Градски транспорт

25. изтъква значението на развитието на градския транспорт, тъй като градовете са неделима част от транспортните мрежи и транспортните възли за различните транспортни средства. Голямото предизвикателство по отношение на градския транспорт е чрез създаване на подходящи предпоставки да се даде приоритет на обществения транспорт и по този начин да се повиши значението му за превоза на пътници, условията за градския транспорт да се променят така, че в централните части на градовете да влиза възможно най-малко трафик, да се разшири мрежата за пешеходци и колоездачи, както и да се увеличи делът на транспортните средства с електрическо задвижване и да се засили използването на по-екологични начини за придвижване;

26. препоръчва на градовете да предприемат строги мерки, за да ограничат негативното въздействие на градския транспорт върху околната среда и да насърчават по-здравословни начини на придвижване; важно е ЕС да спазва принципа на субсидиарност, за да могат компетентните местни и регионални власти да упражняват тази отговорност;

27. счита за необходимо транспортната политика на ЕС да бъде ориентирана към даването на тласък на разработването на общи местни транспортни системи, обхващащи градските центрове, предградията и околните селски райони, както и по-специално на свързването на релсовите транспортни системи – железопътния транспорт, крайградските железници и трамваите – в система за регионален релсов транспорт от нов тип;

28. счита за важен непрекъснатият обмен на най-добри практики по отношение на развитието и използването на градския транспорт с оглед на следните теми: буферни паркинги за придвижване с градски транспорт и пеш, разработването на транспортни средства с електрическо задвижване, изграждане на пътна мрежа за леките моторни превозни средства, полагането на маркирани пътни ленти за обществен транспорт, мултимодални терминали на входовете на градовете, разработване на услуги за съвместно ползване на автомобил, промяна на поведението в движението по пътищата чрез насочващи мерки (мерки за обучение и разяснителна работа сред обществеността) и ограничения (такси срещу задръствания, такси за паркиране). ЕС следва да създава и доразвива механизми за подкрепа на проектите за сътрудничество, насочени към общо намиране на решения, както и трансфер на съществуващия опит;

Техническо развитие

29. счита за необходимо при разработването на мулти-модални обществени транспортни средства да се даде приоритет на електронните билетни системи, тъй като те позволяват точното изчисляване на разходите за маршрутите и планирането на маршрутите, насочено към нуждите на пътниците, както и предоставянето на по-удобен обществен транспорт за пътниците. Използването на нови информационни технологии трябва да подкрепя разработването на интермодални интелигентни транспортни системи и ЕС следва да улесни по-широкото им използване;

30. е на мнение, че във връзка с технологичното развитие е важно да бъде подкрепен трансферът на технологии между регионите и между различните регионални равнища. При финансирането на разработването на технически решения не трябва да се поставя акцент само върху технологиите, които съответстват на нуждите на големите градове. Вместо това разработването и финансирането би трябвало да са организирани така, че значителна част от средствата за разработването на подходящи и устойчиви решения да се използват в средни по големина и малки градове и района около тях;

31. подчертава, че за да се създадат възможности за намаляване на зависимостта на транспортния сектор от петролните продукти, трябва да се намерят начини за определяне на диференцирани ставки на акцизите върху горивата, добивани от други суровини, и при необходимост да се слезе под договорените в ЕС минимални граници;

32. посочва, че хармонизирането и укрепването на механизмите за контрол и наблюдение е от основно значение за насърчаване на сигурността на движението по пътищата. При хармонизирането на изискванията за сигурност трябва да се взимат предвид местните природни дадености, видът пътища, културните традиции и т.н. Предпоставка за интегрирането на базите данни за пътнотранспортни произшествия е използваните в националните бази данни показатели да бъдат поне частично стандартизирани;

33. е на мнение, че в областта на наблюдението на транспорта трябва да се създадат предпоставки за изготвяне и въвеждане на цялостни и съвместни решения, които да се основават на информационните технологии и на системата за глобално позициониране. Наред с насърчаването на научно-изследователската и развойна дейност основната роля на ЕС е свързана с определянето на общи стандарти, които да позволяват на държавите-членки да осъществяват пълен контрол върху трансграничните транспортни потоци;

Обучение за движението по пътищата

34. подчертава, че на образователните институции се пада ключовата роля в обучението за безопасно и екологично поведение в движението по пътищата. Трябва да се създадат предпоставки за включване на обучението за движението по пътищата в учебните планове на образователните институции на всички държави. В областта на образованието ЕС би могъл да насърчи насочени към практиката проучвания, на основата на които да се изготвят съвместни дидактически препоръки под формата на материали и учебни модули за детските градини и училищата;

Връзка със съседните страни, трансгранични дейности

35. смята, че е особено важно да се създадат по-добри транспортни връзки със съседните страни. Това изисква съвместни инвестиции в гранични съоръжения (терминали, пътища, мостове) от страна на централните институции на ЕС, правителствата на държавите-членки и правителствата на трети страни, за да стане възможно бързото и екологично преминаване на границите както за товарния, така и за пътническия транспорт. Също толкова важно е да се постигне напредък в хармонизирането на процедурите по обработка на документите на границата и обмיתяването, както и в задълбочаването на сътрудничеството в тази област;

36. счита за важно транспортната политика да допринася за интегриране на най-отдалечените региони в собствената им географска среда, като насърчава лансирането на екологични морски и въздушни услуги, които да ги свързват със страни от техния регион, и поощрява интермодалността;

37. е на мнение, че в рамките на международните организации, както и при преговори по транспортни въпроси с трети страни, държавите-членки и институциите на ЕС трябва да целят да осигурят за предприемачите от държавите-членки справедливи условия за конкуренция за всички видове транспорт по отношение на акцизите върху петролните продукти, пристанищните такси, летищните такси, железопътните такси, различните екологични изисквания и т.н. Тези въпроси са от особено значение за икономиката в държавите по външната граница на ЕС. Различните условия, свързани с конкуренцията, трябва също така да бъдат отчитани при включването на външните разходи в транспортните разходи;

Заклучения и препоръки

38. подчертава, че правото на свободно движение е основно право на гражданите на Европейския съюз и водещ принцип на ЕС. Принципът на свободното движение на стоки е също така един от стълбовете на единния пазар. Ключът към постигане на устойчив транспорт не е в ограничаването на търсенето на транспортни услуги;

39. подчертава, че тук не става дума за броя на превозените пътници или количеството превозени стоки, а за това по какъв начин се осъществява транспортът. Транспортните навици, които не са ориентирани към устойчивост, могат да бъдат ограничени само чрез подходяща ценова политика в транспортния сектор. Поради това е важно да се намери справедлива и прозрачна формула за разпределение на транспортните разходи между всички видове транспорт;

40. подчертава, че в процеса на засилване на устойчивостта в транспортната система трябва да се разгледа въпросът за задръстванията. Държавите-членки следва да се задължат да инвестират в екологосъобразни инфраструктури, за да отстранят местата с недостатъчна пропускателна способност. Едновременно с това единствено увеличението на капацитета на транспортните мрежи не представлява решение, тъй като въздействието на поголемите мрежи върху околната среда лесно достига неприемливи размери. Поради това от решаващо значение е да бъде засилена конкурентоспособността на устойчивите транспортни системи;

41. отбелязва, че местните и регионалните власти имат безспорен интерес от подкрепата за алтернативи на автомобилния транспорт, по-специално там, където в мрежите съществуват места с недостатъчна пропускателна способност, по-специално в чувствителните зони и области със сурови природни условия, тъй като това води до тежки проблеми като шумово замърсяване, обработени газове, задръствания, закъснения, бързо износване на пътната настилка, и е причина за високи разходи на съответните местни власти за поддържане на пътната мрежа;

42. е на мнение, че трябва да се засили конкурентоспособността на морския и железопътния транспорт. За създаването на функционираща общоевропейска железопътна мрежа, която да предлага висококачествени услуги по отношение на времето за транспорт и надеждността, а също и на транспортния капацитет, е необходимо да се намали разпокъсаността на европейския железопътен пазар. Едновременно с това трябва да се създаде единно пространство за морски транспорт, а инвестициите в пристанища и тяхното свързване от техническа гледна точка да се разглежда като приоритет;

43. подчертава, че транспортната система в градовете и регионите оказва значително влияние върху регионалното развитие. Градските, околорадските и регионалните транспортни мрежи са важна част от транспортната мрежа и световните вериги за доставка и поради това изискват приоритетно внимание;

44. е на мнение, че бъдещите транспортни мрежи трябва да осигуряват добър достъп до всички европейски региони. Заедно с това би трябвало да се провеждат консултации с местните и регионалните власти и другите засегнати заинтересовани страни на местно и регионално равнище относно всички инициативи, които могат в бъдеще да окажат влияние върху бъдещето на европейската транспортна мрежа, в зависимост от това каква роля играе органът на местната власт или заинтересованата страна при изпълнението на съответните мерки в областта на транспорта и при осигуряване на изискваната за осъществяването на транспортните инициативи регулаторна и планова рамка.

Брюксел, 4 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Зелена книга – реформа на общата политика в областта на рибарството и устойчиво бъдеще за аквакултурата“

(2010/C 141/08)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ:

- изразява съгласие с необходимостта от структуриране на процеса на вземане на решения в рамките на ОПОР, включително чрез делегиране на регулирането и/или управлението на определени дейности на държавите-членки, на регионите и на сектора, в рамките на законодателството на Общността;
- препоръчва да се извърши по-задълбочен преглед на въвеждането на прехвърляеми риболовни права при наличие на подходящи предпазни мерки, като същевременно приема, че разпределените индивидуални квоти могат да представляват основа за размисъл, но за разлика от тях индивидуалните прехвърляеми квоти са опасни за равновесието в сектора;
- изразява съгласие за създаване на диференциран режим за управление на дребномащабния риболов и събирането на морски дарове, запазвайки достъпа до публично финансиране за тези дейности и улеснявайки вземането на специфични за тези флотове решения на регионално равнище; занаятчийският или дребномащабният крайбрежен риболов следва да се определят не според дължината на плавателния съд, а според други допълнителни параметри;
- препоръчва във всяка риболовна зона да се прецени коя система за управление на рибарството най-добре отговаря на риболовната зона, на целевите видове и на вида флот и призовава да бъде разгледан по-подробно въпросът за основаната на улова система за управление на квоти;
- препоръчва достъпът до публични помощи да се регулира както при реформата на общата селскостопанска политика, като се въведе принципът на кръстосаното спазване;
- смята, че ЕС трябва да улесни конкурентното развитие на аквакултурния сектор и изготвянето на пътна карта за 2010 г., която да определи ограниченията по региони, да насърчи разработването на екологични методи на рибовъдство и да подкрепи Платформата за технологии и иновации в европейската аквакултура (EATIP), и подчертава значението на планирането на морското пространство, на програмите за подобряване на здравето на животните, на стандартите за етикетиране и на процедурите за намаляване на административната тежест в сектора.

Докладчик: г-н Ramón Luis Valcárcel Siso (ES/ЕНП), председател на автономна община Мурсия

Отправни документи:

Зелена книга „Реформа на общата политика в областта на рибарството“

COM(2009) 163 окончателен

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета – Изграждане на устойчиво бъдеще за аквакултурата. Нов импулс за стратегията за устойчиво развитие на европейската аквакултура“

COM(2009) 162 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

1. счита, че визията на Комисията за рибарството в ЕС до 2020 г. е осъществима, и желае да допринесе в пълна степен за дебата относно необходимите реформи, за да може тази визия да бъде реализирана с минимална намеса на работното място и възможно най-малко нарушаване на пазара. Преразглеждането и реформата на общата политика в областта на рибарството предлага уникални възможности не само да се обърне внимание на слабостите в миналото, но и да се създаде доверие и да се предоставят уверения за бъдещето. С посилната ангажираност на рибарските общности рибните запаси ще бъдат по-добре управлявани, риболовните флотилии ще съответстват в по-голяма степен на ресурсите, риболовните дейности ще бъдат по-добре регулирани, а икономическата рентабилност ще предостави необходимите за дългосрочна сигурност гаранции;

2. счита, че рибарството е средство за препитание в много региони в Европа и източник на суровини за една силно зависима преработвателна промишленост. Независимо от факта, че е стара политика, и въпреки направените в нея реформи, общата политика в областта на рибарството (ОПОР) не успя да се справи с нарастващите проблеми в този сектор и трябва да намери отговор на редица важни предизвикателства: наличието на свръхулов, непригодността на риболовния капацитет спрямо наличните ресурси и спрямо целта за социална, екологична и икономическа устойчивост, необходимостта от промяна в енергийното потребление на корабите, нестабилното състояние на все по-голям брой рибни ресурси и висока степен на субсидиране, която доведе до нестабилна икономическа обстановка. Освен това споразуменията за партньорство в областта на рибарството (СПОР) с развиващите се страни в много случаи застрашават тяхната продоволствена сигурност, като допринасят за свръхулов и са пречка за развитието на местната риболовна промишленост;

3. счита, че новата ОПОР трябва да доведе до приемането на по-глобален подход, който да се вписва в морската политика и политиката за околната среда, с нови нескъпоструващи механизми, насочени към разрешаване на упорития проблем със свръхкапацитета на флотилията. Ето защо следва да бъде установена политическа рамка със система за вземане на решения в средносрочен и дългосрочен план, децентрализация в някои отношения и ясно поставени цели. Освен това е необходимо да се подобри управлението на този сектор, да се

определят механизмите, които да гарантират по-добро спазване на законодателството, и да се насърчава по-голямата ангажираност и по-голямата отговорност на сектора по отношение на управлението и развитието на механизмите на ОПОР;

4. смята, че аквакултурите имат потенциал да дават здравословна, безопасна, устойчива и качествена продукция при стриктно спазване на екологичните изисквания, което превръща аквакултурите в стабилизиращ фактор за заетостта в много европейски региони, които в една или друга степен зависят от рибарството. ЕС разработи инициативи за тяхното насърчаване под формата на финансови инструменти от структурен вид (ФИОР, ЕФР), насърчи и стратегии за устойчиво развитие на рибарството и поощри прилагането им. Постигнатият напредък е значителен, но ръстът на производството в ЕС е значително по-нисък от средния за света и сега Съюзът е изправен пред предизвикателства, свързани с интегрирането на аквакултурите в морските и екологичните политики, тяхното ориентиране към използването на екологични методи в рамките на устойчива политика в областта на рибарството; насърчаване на конкурентоспособността, интегрирано управление на крайбрежните зони, подобряване на управлението и консолидиране на гаранциите за здравето на животните и хуманното отношение към тях – подобно на други животновъдни сектори – при стриктна защита на потребителите;

5. вярва, че увеличаването на населението в света, бъдещите разширявания на ЕС, замърсяването на морските и вътрешните води и последиците от него върху крайбрежните екосистеми, както и изменението на климата са фактори, които ОПОР трябва да включва в средносрочната си визия, защото те ще доведат до промяна в тенденциите на управление на производството в областта на рибарството и аквакултурите;

ЗЕЛЕНА КНИГА „РЕФОРМА НА ОБЩАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РИБАРСТВОТО“

Общи бележки

6. приветства навременната инициатива на Комисията да представи Зелена книга за реформата на общата политика в областта на рибарството (COM(2009) 163 окончателен), като постави началото на процеса на консултации, както и изразените самокритики относно провала на някои аспекти на ОПОР. Приветства също така предложенията за подобряване на настоящата ОПОР до 2012 г. и обмислянето на нова ОПОР от 2013 г. нататък;

7. признава наличието на непригодност на капацитета на флотилията, която е особено силна в някои сегменти, и подкрепя влизането в сила на механизми, позволяващи привеждането на размера на европейските риболовни флотилии в съответствие с използваемите ресурси и със социално-икономически подход, който да е по-добре съобразен с устойчивото развитие. Тези механизми трябва да оптимизират използването на публични финансови ресурси. Счита това за основен елемент за пълното осъществяване на останалите аспекти на ОПОР;

8. подчертава ключовата роля на местните и регионалните власти като предпоставка за успеха на ОПОР. По-конкретно предлага да се укрепи ролята на регионалните консултативни съвети (РКС);

9. отбелязва, че за ефективното включване на ОПОР в интегрираната морска политика (ИМП) на ЕС е необходимо регионалните и местните власти в областта на рибарството да бъдат готови да поемат ангажименти в тази област и да имат реален принос;

10. подкрепя насърчаването на по-тясно сътрудничество между службите за брегова охрана в държавите-членки, както и решението за определяне на мерки за въвеждане на по-интегрирана система за контрол;

11. препоръчва да се извърши по-задълбочен преглед на предимствата и недостатъците на въвеждането на прехвърляеми риболовни права, при наличие на подходящи предпазни мерки, обхващащи както колективните, така и индивидуалните риболовни права;

12. изразява съгласие с необходимостта всички мерки, които ще бъдат предприети, и ангажиментите, които се поемат в рамките на ОПОР с цел избягване или смекчаване на икономическите и социалните въздействия от ограничаването на възможностите за рибарство, винаги да бъдат съвместими с екологичната устойчивост в дългосрочен план;

13. призовава съществуващите зони за опазване на риболовните ресурси да бъдат запазени, а дори и разширени;

14. изразява съгласие с необходимостта от структуриране на процеса на вземане на решения в рамките на ОПОР, прибегвайки в определени случаи до процедурата по комитология и делегирайки регулирането и/или управлението на определени рибарски дейности на държавите-членки, на регионите и на сектора, в рамките на законодателството на Общността. Поради това призовава за система на управление по брегови ивици, устия и риболовни райони (екосистемен подход);

15. подкрепя предложението на Комисията секторът да поеме по-голяма отговорност за прилагането на ОПОР. Единствено рибарите, които упражняват правилно своите отговорности, следва да имат достъп до рибните популации, без да се забравя обаче, че те са публична собственост и че по-голямата част от разходите за управлението на тези ресурси се поема от данъкоплатците;

16. подкрепя развитието на култура на съблюдаване на правилата. Когато държавите-членки не изпълняват задълженията си в областта на контрола и опазването на рибните ресурси, техният достъп до общностно финансиране следва да се ограничава;

17. подкрепя въвеждането на системи за събиране на данни в реално време, осигуряващи актуална техническа информация за улова;

18. призовава Комисията при реформирането на ОПОР да вземе предвид специфичните нужди на най-отдалечените региони (НОР), като отчита структурните и социално-икономическите условия в тях и се съобразява с европейската стратегия за най-отдалечените региони;

19. призовава Комисията да поеме ролята на световен лидер в разработването на системи за приспособяване на политиките в областта на рибарството и крайбрежните морски зони към изменението на климата;

Бележки относно инициативата

Диференциран режим за рибарство с цел защита на дребномащабните крайбрежни флотилии

20. изразява съгласие с инициативата за създаване на диференциран режим за управление на дребномащабния риболов и събирането на морски дарове. Тези дейности са тясно свързани с културната идентичност на много европейски региони и осигуряват работа на голям брой работници в микропредприятията. Приветства предложението за запазване на достъпа до публично финансиране за тези дейности;

21. напълно подкрепя намерението на Комисията чрез екосистемен подход да улесни вземането на конкретни решения на регионално равнище относно управлението на тези флотове, винаги при спазване на общите правила и принципи на Общността;

22. е убеден, че участието на общините в местни партньорски структури е от ключово значение за осигуряването на максимален принос на местно равнище при определянето на специфичните потенциални възможности и слабости на даден район, както и за да се гарантира, че резултатите съответстват на местните условия;

23. препоръчва да се обсъди задълбочено определението за дребномащабен крайбрежен риболов, така че то да не се основава на дължината на кораба, а да се вземат предвид и други параметри като икономическата и социалната връзка на дейността с общините, продължителността на риболовните дейности, вида улов, включването или не в определен риболовен план и др.;

24. счита, че разходите за поддръжка на сините кутии са прекалено високи за малките кораби, които извършват дребномащабен риболов в близост до крайбрежието, поради което Комисията би трябвало да предвиди използването на не толкова скъпи алтернативни системи;

25. подчертава, че този непромишлен флот е пряко засегнат от изкривяванията, произтичащи от глобалния пазар. В този смисъл следва отново да се разгледа възможността да се разреши предоставянето на помощи за строеж на нови кораби, при условие че те са част от програми за приспособяване и като се отчитат по-големите усилия в резултат от технологичните подобрения. Целта е да разполагаме с конкурентен и ефективен флот, при който риболовният капацитет на всеки кораб съответства на предоставените му права, а безопасността на рибарите е гарантирана, като се имат предвид трудностите по отношение на достъпа до риболовните зони. От друга страна, би било изключително полезно да се установи задължително разграничение в етикетването на продуктите от този флот, обозначаващо техния произход по начин, който да е лесно разбираем за потребителя;

26. призовава Комисията да насърчи подходящо обучение за моряците, включващо придобиване на предприемачески, морски и екологични умения и добри хигиенни практики, позволяващи запазването на човешките ресурси в зависимите от риболова зони и диверсифицирането на дейностите с течение на времето в други области от интерес за гражданското общество, като подкрепата за борбата срещу замърсяването на моретата или извършването на спасителни операции по море;

27. приканва Комисията да насърчи интегрирана инициатива за развитие и подобряване на инфраструктурите в островните и отдалечените региони, които изцяло зависят от дребномашабния крайбрежен риболов;

Как да се извлече най-голяма полза от нашите риболовни зони

28. споделя целта на Световната среща на върха за устойчиво развитие, на която държавите-членки приеха концепцията за максимален устойчив улов (MSY) за цел, която трябва да бъде постигната до 2015 г. Тази цел трябва да бъде основен ръководен принцип на ОПОР. Приветства също така политиката за преустановяване на изхвърлянето на улов. Предлага да се направи оценка за въздействието върху екосистемата на промишления риболов, предназначен за хранене на риба, отглеждана в изкуствени условия;

29. предлага с оглед на възстановяването и поддържането на състоянието на защитените райони на благоприятно равнище, да се делегират правомощия на държавите-членки да ограничават във всички води под тяхна юрисдикция достъпа на флотове до защитени райони, представляващи особен интерес;

30. призовава да бъде разгледан по-подробно въпросът за основаната на улова система на управление на квоти, базираща се на собствената проверима документация на рибарите;

31. приветства инициативата на Комисията да предложи промяна в системата за управление на риболовните зони, основаваща се на ограничаване на броя на дните, през които един риболовен кораб може да излиза в морето за риболов, или на използването на съществуващата система за едновидови риболовни зони;

32. препоръчва във всяка риболовна зона да се направи оценка коя система за управление на рибарството отговаря най-добре на риболовната зона, на целевите видове и на вида

на флота. Освен в случаите, когато става въпрос за мигриращи видове, звеното за управление трябва да бъде риболовната зона, заедно с експлоатираните в нея ресурси;

33. припомня, че решаването на някои проблеми е свързано по необходимост със създаването на стимули за отделните рибари и за техните сдружения (съвместно управление), които да насърчават рибарите да практикуват отговорен риболов;

34. предлага да се създаде „удостоверение за отлични постижения в рибарството“, което да се проверява от външно предприятие. Като и при морската политика, това би позволило да се гарантира, че риболовните зони се разработват при стриктно спазване на правилата;

35. счита за необходимо въвеждането на единна система за наблюдение и контрол на риболовната дейност посредством създаване на модели по стандарта ISO, като например ISO 17020;

36. препоръчва спортният и развлекателният риболов да се разглеждат като все по-важни аспекти, които следва да бъдат взети под внимание при управлението на риболова. Диверсифицирането на риболовните дейности в посока на риболовния туризъм следва да представлява потенциален изход за рибарите, притежаващи капитанско свидетелство за корабите, които могат да се използват за тази дейност, както и средство за абсорбиране на заетост и намаляване на усилията в риболова;

Относителна стабилност и достъп до крайбрежните риболовни зони

37. отбелязва, че е възможно прилагането на принципа на относителната стабилност в много случаи да е довело до увеличаване на общия допустим улов (ОДУ) над научно обоснованите препоръки, увеличаване на количеството на изхвърления улов и намаляване на възможностите за рационално използване на рибните ресурси;

38. изразява съгласие с Комисията за това, че принципът на относителната стабилност не гарантира, че риболовните права се използват по възможно най-ефективния и ефикасен начин. Налице е разлика между предоставените на държавите-членки квоти, нуждите и реалното използване на тези квоти от националните флотове. Във връзка с това препоръчва да се преразгледа принципът на „относителната стабилност“, така че корекциите на необходимите квоти за националните флотове да се извършват в съответствие с наличието на риболовни права;

39. счита, че в областта на прехвърляемите риболовни права QIA (разпределени индивидуални квоти) могат да представляват основа за размисъл, но за разлика от тях IQs (индивидуални прехвърляеми квоти) са опасни за равновесието в сектора. Основната им последица е концентрирането на риболовния капацитет в ръцете на няколко големи предприятия и ускоряването на изчезването на дребните риболовци. Също така е парадоксално да се обмисля диференциран режим за управление на флотилиите за занаятчийски риболов и успоредно с това риболовните права да останат подвластни единствено на правилата на пазара;

40. подкрепя инициативата за запазване на ограниченията на възможностите за риболов до границите на 12-милната зона;

Търговия и пазари

41. изразява съгласие с идеята да се гарантира, че всички рибни продукти, влизащи на общия пазар, включително вносните, произхождат от риболовни зони, управлявани по устойчив начин, за да се осигурят равни условия на пазара на ЕС; предлага преди издаване на разрешително за риболов да се прави предварителна оценка на въздействието върху околната среда;

42. препоръчва да се предприемат инициативи за гарантиране на произхода на рибните продукти, като се насърчава етикетването на пресните продукти по начин, гарантиращ тяхната проследимост и произход;

43. счита, че е необходимо да се насърчи въвеждането на сертификати за отлични постижения в рибарството, както по отношение на добива, така и по отношение на продажбата на пазара, като гаранция за потребителите, че ресурсите се опазват стриктно;

44. споделя необходимостта да се засили участието на организациите на производителите в управлението на рибните зони;

45. призовава за насърчаване на постоянното обучение и определянето на нуждите от обучение в организациите на производителите, в качеството им на ключов фактор за подобряването на рибните пазари;

Интегриране на ОПОР в общия контекст на морската политика

46. изразява съгласие с Комисията относно необходимостта от влизане в сила на интегрираната морска политика, в качеството ѝ на ключов инструмент за постигане на напредък по морските въпроси, които имат силно въздействие върху останалите секторни политики - в частност ОПОР, винаги с оглед на устойчивото развитие на крайбрежните региони, като се отделя специално внимание на устойчивите риболовни зони в бъдеще и приспособяването към изменението на климата;

47. смята, че в съответствие с принципа на териториалното съближаване, оцеляването на крайбрежните общини в бъдеще ще зависи от диверсифицирането и създаването на устойчива икономическа база, осигуряваща широк кръг възможности, които да задържат надарените млади хора от бъдещите поколения, вместо да ги карат да мигрират към по-големите градове в търсене на по-високо качество на живот;

48. препоръчва в рамките на ИМП риболовният сектор да участва в изготвянето и развитието на други, допълващи риболова дейности, като например риболовния туризъм (като спортния риболов или наблюдаването на китове), борбата срещу замърсяването на моретата, спасителните дейности по море или почистването на морското дъно;

49. призовава Комисията да обмисли разработването в сътрудничество с държавите-членки и регионите на географска

информационна система (ГИС), позволяваща планиране на ползването на бреговата ивица;

50. смята по-специално, че местните крайбрежни партньорства, създадени от местните власти и съответните заинтересовани страни, могат да бъдат от решаващо значение за гарантирането на ефикасно интегрирано управление на крайбрежните зони, осъществявано съгласно възходящия принцип;

51. призовава Комисията да насърчи въвеждането за капитаните на риболовни кораби на многофункционални капитански свидетелства с валидност в цяла Европа, позволяващи диверсификация на риболовната дейност и съвместими с други професионални дейности;

Политика, основана на знания

52. приветства инициативите за подобряване на комуникацията между учените, лицата, отговарящи за разработването на политиките, и заинтересованите групи, по-специално Консултативният комитет по риболов и аквакултури (ККРА) и регионалните консултативни съвети (РКС);

53. подчертава, че процедурите за вземане на решения следва да се основават на солидни и надеждни данни и знания. Изразява съгласие с предприетите от Комисията инициативи в това отношение;

54. препоръчва да се обмисли създаването на основан на знания кълстер за риболовната дейност, което би позволило да се създаде динамична, прозрачна и публична структура, която едновременно с това да бъде и портал за разпространение на знания за риболовните зони в ЕС;

Структурна политика и публична финансова помощ

55. изразява съгласие с тезата, че структурната политика е генерира нежелани ефекти в сектор рибарство, а в някои случаи дори е допринесла за засилване на структурните проблеми вместо за тяхното решаване. Изразява също така съгласие с това, че реформата трябва да бъде насочена към преодоляване на структурните недостатъци в сектора, като едновременно с това осигурява защитни механизми срещу нежелани или противоречащи на ОПОР ефекти;

56. препоръчва да се регулира достъпът до публични помощи по начин, подобен на използвания при реформата на общата селскостопанска политика, като се въведе принципът на кръстосаното спазване. За да бъде отпусната финансовата помощ, условията за кръстосано спазване следва да бъдат спазени; същевременно е необходимо да се регулират и глобите и връщането на неправомерно получени суми;

57. препоръчва да се въведат по-селективни и по-благоприятни за околната среда риболовни практики. Независимо от това в усилията за решаване на тези проблеми следва да се отчитат специфичните особености на регионите;

Външно измерение

58. счита, че основаната цел по отношение на външното измерение на ОПОР трябва да бъде установяването на икономически връзки и сътрудничество с трети страни, основаващо се на недискриминация и взаимна изгода, през призмата на устойчивото и отговорно упражняване на риболовната дейност;

59. изразява съгласие с Комисията по отношение на оценката, че поддържането на международно равнище на присъствие на флот на ЕС е загубило значението си;

60. поздравява Комисията за замяната на принципа „плащаш, ловиш риба и си заминаваш“ с този на споразуменията за партньорство в областта на рибарството (СПОР), основаващ се на по-глобален подход, който да насърчава сътрудничеството, управлението и правната сигурност на общностните инвестиции в трети страни. Споразуменията в областта на рибарството със страни извън ЕС следва да се запазят като инструмент за насочване на приспособяването в сектор рибарство и следва да включват аквакултурите, инвестициите и сътрудничеството в качеството им на инструменти за развитие;

61. изразява съгласие с предложението за разглеждане на възможностите за въвеждане на регионални форми за сътрудничество в момент, когато се дава тласък на интегрирането на регионите като инструмент за развитие;

62. подчертава, че регионалните организации за управление на риболова (РОУР) са идеален инструмент за управление на сектора и призовава за по-голямо представителство на ЕС в тях и тежест при вземането на решения, с цел да се отговори на конкретните критерии, като население или брой на държавите в ЕС;

63. счита за необходимо сключването на международни споразумения за управление и контрол на рибарството в Средиземно море, в Балтийско море и в други морски региони, в които териториални води освен крайбрежните държави-членки на ЕС имат и трети страни, позволяващи балансирана експлоатация на ресурсите в една система, характеризираща се с голямо биоразнообразие и ясно изразена уязвимост;

64. подкрепя определянето на мерки за създаване на интегрирана система за контрол, обединяваща съществуващите системи за наблюдение и проследяване, в частност в района на Средиземно море. В този смисъл призовава Комисията да започне в този район пилотен проект, който на по-късен етап би могъл да обхване цяла Европа;

65. призовава за по-добро сътрудничество между службите за брегова охрана в държавите-членки и в съседните страни, които не са членки на ЕС;

СЪОБЩЕНИЕ „ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВО БЪДЕЩЕ ЗА АКВАКУЛТУРАТА“**Общи бележки**

66. оценява положително съобщението на Комисията „Изграждане на устойчиво бъдеще за аквакултурата“ (СОМ(2009) 162 окончателен), с което се дава нов импулс на

„Стратегията за устойчиво развитие на европейската аквакултура“ (СОМ(2002) 511 окончателен), което би позволило да се даде отговор на предизвикателствата така, че да се канализира значителният напредък, до който тази дейност може да доведе, особено по отношение на екологичната устойчивост на производството и на качеството и безопасността на неговите продукти;

67. счита, че общностната аквакултура допринася за снабдяването на общностния пазар с рибни продукти, което се характеризира с все по-голям дефицит поради намаляващия принос на рибните стопанства и нарастващото търсене;

68. осъзнава социално-икономическото значение на аквакултурата в някои региони, където тя създава 65 000 работни места и генерира оборот в размер на 3 000 милиона евро;

69. изразява съгласие, че насърчаването на аквакултурата следва да продължи и подкрепя инициативите, предприети от Комисията, Съвета и Парламента за поощряване на растежа на сектора на аквакултурите в рамките на ОПОР;

70. споделя с Комисията ограниченията пред растежа на европейската аквакултура, като например: достъп до необходимото пространство за развитие, затруднения при получаването на разрешителни, фрагментация на все още слабо организирания сектор, както и голям брой ограничения пред достъпа до капитал, съчетани със стриктни общностни правила, които предполагат ограничаване на конкурентоспособността по отношение на азиатските или южноамериканските производители;

71. приветства финансовите усилия за насърчаване на устойчивото развитие на аквакултурата, които ЕС осъществява посредством своята структурна политика и предлага да се определи „принцип на кръстосаното спазване“ за рибарския сектор, който да посочва конкретни критерии, свързани с околната среда, безопасността на храните, здравето на животните и др. При неспазване на тези критерии достъпът до публични помощи следва да бъде ограничен и/или отказан;

Бележки относно инициативата**Изграждане на бъдещето на сектор аквакултура**

72. изразява съгласие, че ЕС следва да предприеме поредица от мерки за конкурентно развитие на сектора, които да позволяват да се посрещне нарастващото търсене на рибни продукти, което не може да бъде задоволено от рибните популации в морето;

73. изразява съгласие с тезата, че ЕС следва да води „синята революция“, както в рибното производство, така и при технологиите и иновациите, като същевременно създаде на европейско равнище органи за сертифициране, които да гарантират „най-високи резултати в производството на аквакултури в ЕС“; застъпва мнението, че ЕС следва да играе водеща роля в разработването на екологични методи в рибовъдството и да насърчава аквакултурата само на места, където тя може да се експлоатира по екологично устойчив начин и където може да се гарантира, че морската околна среда ще бъде съхранена за бъдещите поколения;

74. приветства инициативата на Комисията за създаване на подходяща рамка от политики и дейности за развитие на аквакултурата, която да насърчава премахването на пречките на равнище национално законодателство, по-специално по отношение на нейното въвеждане в крайбрежните райони на равнопоставена основа наред с други дейности и до издаването на разрешителни, и да проправя път за напредъка на този стратегически сектор;

75. призовава Комисията заедно с държавите-членки да изготви пътна карта за 2010 г., която да определя ограниченията пред ръста на европейската аквакултура по региони, както и да насърчи в рамките на ИМП изготвянето на технически доклади за районите за развитие на аквакултурата и на необходимата пристанищна инфраструктура;

76. призовава да се улесни достъпът до застрахователни полици за укрепване, а не за подкопаване на често нестабилното икономическо състояние на тези производители;

Насърчаване на конкурентоспособността на отглеждането на аквакултури

77. счита за подходящо създаването на Платформа за технологии и иновации относно европейската аквакултура (ЕАТИР), която ще позволи европейската аквакултура да запази водещата си роля на световно равнище и ще осигури стратегически насоки за НИРД в сектора, като насърчава търсенето на методи за устойчиво рибарство и устойчива аквакултура;

78. призовава ЕАТИР да се прояви като форум за насърчаване на НИРД с цел създаване на методи за устойчиво рибарство и устойчива аквакултура и да образува мрежа от отделни национални платформи за аквакултура, рибарство и океанография, които да насочват отдолу-нагоре тревогите във връзка с НИРД и да разпространяват отгоре-надолу иновациите и нововъзникващите технологии;

79. подчертава значението на акваториалното устройство за осигуряването на райони и насоки за разполагане на тази икономическа дейност. Подходящото планиране на пространствата позволява да се програмира ръстът на аквакултурата, да се оценява нейният производствен потенциал, да се избягват конфликтите с други крайбрежни или сухоземни функции и да се насърчава синергията между дейност и среда в зоните, които зависят най-силно от този вид дейност, от екологична, социална, икономическа и пазарна гледна точка;

80. подкрепя въвеждането и прилагането в европейското пространство на стандарти за качествено и съдържателно и етикетирание, както и международното сътрудничество в областта на етикетирание и сертифициране;

81. изразява съгласие с необходимостта от разширяване на международното измерение на европейската аквакултура и от полагане на основите за планове за контрол на болестите, които да позволяват безопасно от зоотехническа гледна точка производство;

82. призовава към финансови усилия, съответстващи на предизвикателствата пред аквакултурата в Общността и на очакванията към тази дейност;

83. настоява да се извърши анализ на обучителните програми в областта на морското дело и рибарството и аквакултурата, както и да се извърши оценка на нуждите в средносрочен план. Призовава в този смисъл да се състави пътна карта за държавите-членки, в рамките на европейска рамка за свободно движение на специалисти, предоставяща възможност за засилване на обучението в сектора и за повишаване на осведомеността на европейските граждани за аквакултурата;

Създаване на условия за устойчив растеж на аквакултурата

84. споделя ангажимента на ЕС за осигуряване на съвместимост между аквакултурата и околната среда, осигуряване на производството на висококачествени, здравословни и безопасни хранителни продукти, прилагане на мерки за защита на районите за отглеждане на аквакултури в съответствие с Рамковата директива за водите 2000/60/ЕО, която насърчава държавите-членки да подобрят в конкретни срокове своята водна среда, и с ИМП, и приемане на мерки, даващи възможност за контрол на случайното излизане;

85. счита, че за постигане на устойчив ръст на отглеждането на водни животни е необходимо да се предприемат действия в областта на здравето на животните, хуманното отношение към животните, наличието на нови ветеринарни лекарства за аквакултури и наличието на висококачествени и екологично приемливи храни за рибите;

86. призовава да се разгледа прилагането на Директива 2006/88/ЕО относно изискванията за здравето на водните животни и да се изготви карта на болестите при отглеждането на аквакултури по света.

87. приканва да се уреди законодателно въвеждането на регистър на отглежданите аквакултури, което би позволило на публичните администрации да получават информация за реалното състояние на производството, разрешените за отглеждане организми и техния произход, гъстотата на отглеждане и здравните програми, които се прилагат;

88. счита за необходимо създаването на модели и протоколи за подаване на молби и издаване на разрешения за потапяне на млади организми, деклариране на болести, съобщаване за напускане, доставки за производството, оценка на плановите за наблюдение на околната среда, контрол и санитарно документиране на движението на рибите с автомобил или кораб, както вече се прави по отношение на други животински видове;

89. приканва за по-голяма финансова подкрепа за контрол на околната среда във фермите за отглеждане на аквакултури, разработване на програми за подобряване на здравето на животните, прилагане на хуманното отношение към животните при отглеждането на аквакултури, изследвания в областта на ветеринарните лекарства и използване на алтернативни суровини за производство на храна за риби;

90. подкрепя идеята да се гарантира защитата на здравето на потребителите и да се признаят здравните преимущества на храната от водни организми;

Подобряване на имиджа и на управлението на сектора

91. подкрепя инициативата за укрепване на управлението на сектора аквакултура като средство за подобряване на имиджа на сектора, както и създаването на равни условия в ЕС, които да допринесат за неговото устойчиво развитие. Предлага в този смисъл Комисията да изготви наръчник за подобряване на управлението на сектор аквакултура и рибарство;

92. подкрепя предложението за балансирано прилагане на законодателството на ЕС, разпространяване на знания и прилагане на неговите инструменти, задълбочавайки опростяването на административните процедури и на процедурите за намаляване на административната тежест;

93. изразява съгласие с Комисията относно необходимостта от подходящо проследяване на дейността в сектор аквакултура

посредством надеждна статистика, глобални и хармонизирани показатели и мрежа за цените на пазара;

94. предлага на Комисията в Европейската агенция за контрол на рибарството да се създаде отдел за оценка и контрол на отглеждането на аквакултури;

95. подчертава отново значението на професионализма и на обучението за постигането на добро равнище на управление;

96. изразява готовност да стане форум за разпространение и гарант за участието и осведомяването на обществеността относно свързаните с аквакултурата аспекти, за да допринесе заедно с Комисията за подобряването на управлението на сектор аквакултура.

Брюксел, 4 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище по собствена инициатива на Комитета на регионите относно „Политика на ЕС в областта на горите, насочена по-специално към климатичните цели 20/20/20“

(2010/C 141/09)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- приветства редица политически действия и инициативи на Общността, с които държавите-членки се задължават да хармонизират своите национални политики в областта на горите с целите на ЕС;
- привлича вниманието върху значителния, все още не напълно използван потенциал на горския и дърводобивния сектори за осъществяване на целите на ЕС за периода до 2020 г. и счита, че следва да се проучи допълнително възможността за използване на приходите от схемата за търговия с квоти за емисии за подкрепа на инициативи в тази област;
- подчертава, че е важно да се насърчава мултифункционалното управление на горите;
- приветства предприетите от ЕС инициативи за намаляване на обезлесяването и деградацията на горите; привлича вниманието и върху факта, че произведената в ЕС биомаса, съдържа твърде голям дял дребна дървесина и листа, които съдържат близо 90 % от запаса на микроелементи, поглъщани от растенията при усвояването и изграждането на горската маса. Това може да предизвика унищожаване на местообитанията;
- напълно подкрепя стимулите за използване на дървения материал и други изделия от дървен материал, произлизащи от гори, управлявани при спазване на принципа за устойчиво развитие. Става дума по-специално за енергията и за суровините; призовава на различни равнища на вземане на решения да се обсъди определянето на дата за въвеждане на задължително сертифициране в целия ЕС;
- препоръчва да се подкрепят регионите, които прилагат устойчива политика в областта на горите, допринасяща за смекчаване на изменението на климата, под формата на данъчни облекчения, участие в разходите за иновации, преференциални договори за закупуване на горски продукти, техническо и технологично подпомагане, както и участие в направените за опазване на околната среда разходи.

Докладчик: г-н Adam BANASZAK (PL/CEH-EA), член на Регионалната асамблея на воеводство Cujavie-Poméranie

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Основни препоръки

1. счита, че в биомасата си горите съхраняват повече от половината от световните запаси на въглероден диоксид и допринасят за борбата срещу изменението на климата; следователно тяхната деградация, както и обезлесяването на регионите представляват заплаха за околната среда и климата. Именно по тази причина е абсолютно необходимо да се провежда устойчива политика в областта на горите;

2. счита, че природните екосистеми са в състояние на крехко равновесие и че разнообразието от растителни и животински видове е от жизненоважно значение за нашето здраве и благосъстояние. Естествените гори са важни местообитания и трябва да се управляват в съответствие със законодателството по отношение на горите и с регионалните разпоредби. Ето защо държавите-членки и регионите следва да имат възможността да вземат решения против засаждането на генетично модифицирани дървесни и растителни видове;

3. приветства факта, че Европейската комисия насърчава използването на горската биомаса за производство на енергия и че в тази област Постоянната комисия по горите оказва подкрепа, което води до увеличаване, макар и все още в недостатъчна степен, на дела на това гориво в производството на енергия от възобновяеми източници; Комитетът привлича вниманието и върху факта, че в произведената в ЕС биомаса има дял дребна дървесина и листа, които съдържат близо 90 % от запаса на микроелементи, поглъщани от растенията при усвояването и изграждането на горската маса. Твърде големият дял може да предизвика унищожаване на тези местообитания. Това трябва да се взема предвид и при избора на метод за добив на дървесина. В застрашени, вече бедни на хранителни вещества гори, клоните и остатъците от короната следва да бъдат оставяни на мястото на отрязването или в гората;

4. привлича вниманието върху значителния, все още не напълно използван потенциал на горския и дърводобивния сектори за осъществяване на целите на ЕС за периода до 2020 г. и в частност върху възможността чувствително да се увеличи дялът на горската биомаса като суровинен и индустриален материал в производството на енергия, по-специално чрез засаждане на бързорастящи дървета; констатира, че употребата на дървесина като материал и за енергийни цели противодейства на изменението на климата чрез съхраняването на въглероден диоксид (дървесината като хранилище на въглерод), чрез спестяване на енергия за производството в сравнение с други строителни материали, спестяване на енергия за отопление през зимата и енергия за охлаждане през лятото (изолационни материали от дървесина), както и чрез заместване на изкопаеми енергийни източници при производството на топлинна и електроенергия (горивни материали от дървесина, използване на стара дървесина за термични цели). Възможността за използване на приходите от схемата за търговия с квоти за емисии за подкрепяне на тези и други инициативи следва да се проучи допълнително;

5. счита, че е необходимо съживяване по подходящ начин на горското стопанство, за да нарасне производството на дървен материал, което в същото време води до увеличаване на дървесината за производство на енергия;

6. отчитайки липсата на обща политика в областта на горите, счита, че приемането на Плана за действие за периода 2007-2011 г. в областта на управлението на горите в ЕС е правилната посока за работата на Европейската комисия. Същевременно препоръчва да се започне незабавно работа по приемане на правна и структурна рамка за междусекторните дейности на Европейската комисия по отношение на горите, което ще даде възможност да се осигури координацията на действията в тази област след 2011 г., а освен определянето на план за действие за идните години би могло да се създаде и координираща институция на ЕС за политиката в областта на горите;

7. подкрепя повишаването на осведомеността и обучението на собствениците на гори във връзка с възможностите за създаване на основаващо се на принципите на устойчивото развитие горско стопанство, което отчита както опазването на биоразнообразието, така и производството на качествени дървета и засаждането на бързорастящи дървесни видове, използвани за производство на енергия. Препоръчва и отправя искане тези собственици да бъдат изцяло подпомогнати както чрез консултационни дейности, така и финансово, за да бъдат постигнати тези цели;

8. подкрепя проучванията и инициативите за научни изследвания, с които се цели определяне на съвременни технологии, даващи възможност за добиване и производство на дървесина с по-слабо въздействие върху околната среда (в това число върху горските насаждения, предназначени за производство на дървесина за енергийни цели) в сравнение с традиционните методи, както и онези, които съкращават разходите за управление като същевременно насърчават устойчивото развитие;

9. приветства и одобрява постиженията на съществуващите доброволни системи за сертифициране и подкрепя тяхното запазване и препоръчва то да бъде широко подкрепено с други инструменти, включително финансови. Сертификацията може на по-късен етап да послужи и като инструмент за спиране на потока от дървен материал и изделия от дървен материал с незаконен произход. Предлага то да стане част от едно по-широко движение за въвеждане на сертифицирането в световен мащаб. Препоръчва вносът и притежаването на дървен материал, произведен незаконно в страни извън ЕС, да станат незаконни в съответствие с инициативи като FLEGT (План за правоприлагане, управление и търговия в областта на горите). Подчертава също така, че в различните страни и региони правните и икономически условия за сертифицирането и за маркировката „Натура 2000“ се различават значително; подчертава също, че сертифицирането на дървесни продукти не винаги оптимално подкрепя общите цели на управлението на защитените територии. Ето защо Комитетът препоръчва тези различия и изисквания да бъдат отчитани в духа на субсидиарността и пропорционалността;

10. подчертава, че е важно да се насърчава мултифункционалното управление на горите, което освен главната задача за производството на дървен материал, включва и други дейности, които са много важни за горското стопанство и за икономиката като туризъм, социални, защитни и рекреативни функции, лов, беритба на горски плодове и получаване на други специфични продукти (например смола, дъбилна кора, корк и др.). Икономическото значение на тези несвързани с производството функции може да бъде засилено, като в същото време се увеличи биоразнообразието на местообитанията, което ще окаже положително въздействие върху развитието на селските райони;

11. подчертава, че е необходимо към вземането на решения за политиката на ЕС в областта на горите да бъдат привлечени регионалните и местните власти;

Най-ефективни методи за производство на биомаса за енергийни цели

12. препоръчва да бъде засилена значително оказваната на европейско равнище подкрепа за създаването на насаждения от бързорастящи дървета, предназначени за производство на енергия в съответствие с екологично устойчиви методи, което може да допринесе за съживяване на селските райони чрез създаване на нов пазар на труда и да стане фактор за икономическо развитие на даден микрорайон;

13. в светлината на целите 20/20/20 е необходимо да се настоява всички държави-членки да участват пълноценно в спазването на принципа за използването на биомасата за енергийни цели така, че в общото производство на енергия да бъде достигнат определен дял на възобновяеми енергийни източници; въпреки това подчертава, че развитието на производство на дървесина за енергия следва също да бъде грижа на регионите едновременно от гледна точка на предлагането на гориво (специфично управление на горите в зависимост от характеристиките на района) и на търсенето (насърчаване на местния пазар на дървесно гориво от публичните и частните оператори от района).

14. призовава да се насърчава по-енергично използването на горската биомаса за производство на енергия и Постоянната комисия по горите да оказва помощ в тази област, но препоръчва да се предприемат мерки за ограничаване на дела на дървен материал от дребна дървесина и листа в произведената биомаса;

15. отбелязва, че интересът, проявен към производството и използването на биоенергия на базата на дървесина, ще зависи от икономическите условия, като например данъчното облагане в държавите-членки, но и от равнището на предоставените субсидии за насърчаване на използването на дървесни горива и от насочеността им. Такава помощ ще допринесе за ускоряване на бъдещото развитие на селските райони и за гарантиране на устойчивото развитие на природната среда на съответните територии; призовава държавите-членки да не третират чрез своята фискална политика биогоривата по-неблагоприятно от изкопаемите горива;

Области на действие, препоръчани в контекста на „План за действие за периода 2007-2011 г.“

16. приветства предприетите от ЕС инициативи за намаляване на обезлесяването и деградацията на горите, които допринасят за борбата срещу изменението на климата и срещу намаляването на зоните, които участват в улавянето на въглеродния диоксид;

17. констатира със задоволство резултатите от наблюдението на горите, въведено с цел опазването им, тъй като тяхното състояние и жизненост гарантират високо равнище на поглъщане на парниковите газове и допринасят за стабилизиране на климата;

18. посочва, че в управлението на горите се отбелязва постоянен напредък в някои държави-членки, където мъртвите органични вещества се отстраняват по разумен начин, за да бъдат рециклирани с цел производство на биоенергия, съгласно принципите, определени в рамките на сертифицирането и на маркировката „Натура 2000“, което допринася по-специално за предотвратяване на пожарите. Подобно управление е насочено към постигане на устойчива икономика, като в същото време е съобразено с мултифункционалното естество на горските райони;

19. приветства редица политически действия и инициативи на Общността, с които държавите-членки се задължават да хармонизират своите национални политики в областта на горите с целите на ЕС;

20. с оглед на това, че увеличаването на горското покритие подобрява улавянето на въглероден диоксид и по този начин оказва положително влияние върху стабилността на климата, Комитетът на регионите препоръчва също така в рамките на политиката на развитието на селските райони да се увеличат средствата, предназначени за поддръжка и подобряване състоянието на съществуващите горски масиви и за повторно залесяване на земеделските земи, както и за свързаните с това грижи за видовете; подчертава обаче, че такава подкрепа е свързана с гаранции, че няма да доведе до влошаване на биоразнообразието;

21. отчита, че в някои страни или региони на ЕС горските пожари са основната заплаха за опазването на горските екосистеми, които се състоят от дървесни насаждения и храсти и че освен на неблагоприятните метеорологични условия, тези пожари се дължат и на прекалено натрупване на горивен материал, който не се използва или на изоставяне на горски масиви поради нерентабилност. Това допринася пожарите да са по-интензивни и разрушителни, тъй като пожарогасителните работи са затруднени. Трябва да се развие и подпомогне прилагането на превантивно лесовъдство, което ще позволи горските масиви да са по-устойчиви на разпространението на огъня чрез мерки за ограничаване и промяна на дървесния материал и създаване и поддръжка на пояси за ограничаване на пожарите. Биомасата, която се произвежда в резултат от тези дейности, трябва да се насочва към производство на възобновяема енергия, което ще спомогне за намаляване на въглеродните емисии;

22. счита, че е необходимо държавите-членки да се насърчат да развият в по-голяма степен мрежата за надзор, въз основа на придобития опит в сферата на наблюдение на щетите, причинявани на горите от пожари, вредни насекоми, патогенни гъби или разрушителните въздействия на наводненията, които увреждат здравето и жизнеността на горите;

23. препоръчва да се подкрепят държавите-членки и регионите, които прилагат устойчива политика в областта на горите, допринасяща за смекчаване на изменението на климата. Необходимо е да се насърчават националните, регионалните и местните инициативи, с които се цели създаване на стимули за икономическите оператори под формата на данъчни облекчения, участие в разходите за иновации, преференциални договори за закупуване на горски продукти, техническо и технологично подпомагане, както и участие в направените за опазване на околната среда разходи;

24. препоръчва широко да се насърчат дървесни продукти, които са гаранция за устойчиво съхранение на поглътения въглерод в процеса на усвояване на въглеродния диоксид от горския фонд, предназначени за използване по-специално в строителството;

25. подчертава вече упоменатата необходимост да се възприеме добре координиран политически междусекторен подход на общностно и международно, национално, регионално и местно равнище, който да отчита правилно промените в световното развитие и да е насочен към гарантиране на едно действително устойчиво управление на горските ресурси, съчетавайки стратегиите за смекчаване на изменението на климата с мерки, целящи адаптирането към това изменение. Поради това призовава ЕС да засили своята роля на лидер в международната общност и насърчава държавите-членки в полаганите от тях усилия за изпълнение на задълженията им, свързани със смекчаване на изменението на климата, определени в рамките на РКОНИК (Рамкова конвенция на ООН по изменението на климата) и на Протокола от Киото, както и подкрепата, оказвана в областта на приспособяването към последствията от изменението на климата (ключово действие № 6 от Плана за действие за периода 2007-2011 г.), приветства предложението на Комисията да създаде Глобален механизъм за въглеродни емисии в горите (GFCM) в рамките на РКОНИК, основаващ се на система за постоянно финансиране, и предлага значителна част от приходите от продажбата на търг на квоти за емисии съгласно Схемата на Европейския съюз за търговия с квоти за емисии на парникови газове да се задели за борба срещу обезлесяването и деградацията на горите в развиващите се страни;

26. подчертава, че е абсолютно необходимо политиката в областта на горите да продължи да бъде насърчавана, като се има предвид, че тя е тясно свързана с целта за увеличаване на енергийната ефективност с 20 % до 2020 г. и с намаляване на емисиите на въглероден диоксид, и като се има предвид, че голямата площ, покрита с гори (близо 35 % от европейската територия), играе роля в това отношение; за да се постигне въпросната енергийна ефективност трябва да се подкрепи термичната употреба на биомасата, на която да се даде приоритет пред производство на електроенергия, като за целта ще трябва тя да бъде включена в глобалния енергиен баланс, тъй като това е най-ефективната употреба на биомаса;

27. привлича вниманието върху необходимостта да се предприемат допълнителни мерки за ограничаване разпространението на щетите, причинявани на горите от биотични и абиотични фактори, по-специално от човешка дейност, както е предвидено в Плана за действие за периода 2007-2011 г.;

28. отбелязва, че съществуват редица добри решения, въведени от ЕС, които е необходимо да се развият повече, като към дебата и търсенето на нови идеи бъдат привлечени експерти от различни страни, в частност от страни, където управлението на горите е най-ефикасно, както и представители на местните и регионалните власти, в които този икономически сектор играе важна роля;

29. признава значителната роля на MCPFE (Министерската конференция по опазване на горите в Европа) в определянето и оповестяването на проблемите с горите в цяла Европа, в това число в ЕС, и препоръчва по-тясно сътрудничество с тази институция;

30. препоръчва да се започне работа с цел приемане на правна и структурна рамка за междусекторните действия на Европейската комисия, позволяваща да се гарантира координацията на дейностите в сферата на европейската политика в областта на горите, което ще има решаващо значение след изтичането на Плана за действие за периода 2007-2011 г.;

31. предвид междусекторното естество на проблемите, свързани с горите, препоръчва да се започне работа с цел създаване на институция, която да отговаря за политиката на ЕС в областта на горите, и да ѝ се предоставят подходящи финансови инструменти;

Осъществяване на определените от образованието цели

32. одобрява подкрепата, оказвана на образователните и информационните кампании в областта на опазването на околната среда, като в същото време констатира, че въздействието от повишаването на осведомеността на обществото относно ползите от устойчиво управление на горите са все още недостатъчни, поради което европейските общества не разбират напълно произтичащите от него предимства за развитието на селските райони;

33. препоръчва да се подкрепят в по-голяма степен образователните и информационните кампании - особено насочените към собствениците на гори управителите на гори - в областта на устойчивото управление на горите и на приноса на горската биомаса за осъществяване на целите 20/20/20;

Научната подкрепа като главно условие за осъществяване на поставените цели

34. науката и управлението на горите играят съществена роля за приспособяването към изменението на климата, за което е нужна промяна на практиките, пряко свързани с горското дело, селекцията на видовете, приспособени към дадена местност, и възстановяването на горите, които предлагат повече гъвкавост по отношение на изменението на климата. Така може да се повлияе значително върху защитна роля на планинските гори за предотвратяване на природни бедствия;

35. подкрепя инициативите за научни изследвания, насочени към проучване на енергийния потенциал на различните видове дървета и методите за засаждането им, тяхната приспособимост към различни климатични и географски условия и генетично подобряване, чието въвеждане може да доведе до значително увеличаване на горската биомаса, използвана също така в рамките на производството на дървен материал и за енергийни цели, което позволява да се увеличи делът на добива за двата вида нужди; същевременно обаче трябва систематично да се оценява и да се изследва екологичното въздействие;

Сертифицирането като елемент от устойчивото управление на горите

36. напълно подкрепя стимулите за използване на дървения материал и други изделия от дървен материал, произлизащи от гори, управлявани при спазване на принципа за устойчиво развитие. Става дума по-специално за енергията и за суровините. Подкрепя също така сертифицирането, което гарантира доброто управление на горските райони и дава възможност да се избегне пускането на пазара на продукти с неизвестен произход, но подчертава и ръководната роля, която могат да играят местните и регионалните власти;

37. одобрява усилията за въвеждане на сертифицирането на дървен материал и изделия от дървен материал в световен мащаб като инициативата FLEGT (План за правоприлагане, управление и търговия в областта на горите), при условие, че тя се опира на сега действащите системи за сертифициране (PEFC или FSC) с което се цели да се води борба с незаконната сеч на дървесина, както и други инициативи, насочени към постигане на споразумение в областта на борбата с този вид явления. Като дават предпочитание на продуктите, пускани на пазара от сертифицирани дружества, тези инициативи биха могли да бъдат ефикасно средство за спиране на потока от дървен материал и изделия от дървен материал с незаконен произход;

38. призовава да бъде разгледана на различни равнища на вземане на решения възможността за определяне на дата за въвеждане на задължителното сертифициране по цялата европейска територия;

Икономически дейности, свързани с биоразнообразието и мултифункционалното естество на горите

39. тъй като увеличаването на биоразнообразието подобрява устойчивостта на горите, което позволява да се използва в много по-голяма степен потенциалът на местообитанията, Комитетът подчертава, че е важно да се даде предимство на действията, насочени към постигането на тази цел (тоест увеличаване на биоразнообразието), без да се пренебрегва мултифункционалното естество на горите и тяхното устойчиво развитие и за тази цел предлага новите насаждения да се управляват в съответствие с принципите на устойчивото развитие, за да бъдат опазени почвата, флората и фауната;

40. изтъква, че горите допринасят за борбата срещу изменението на климата, по-специално чрез мултифункционално управление, тъй като те съхраняват 77 % от световните запаси на въглероден диоксид в биомасата и играят първостепенна роля в световния цикъл на въглерода, като регулират биологичните цикли, както и в опазването на почвите и водите. Ето защо ако горите не са обект на особено внимание, няма да бъде постигната нито една цел, свързана с опазването на околната среда;

41. настоятелно призовава държавите-членки и Европейския съюз като цяло, да използват Международната година на гората 2011 г. като повод за квантов скок в сектора на горското стопанство и дървопреработването.

Брюксел, 4 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

82-РА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, ПРОВЕДЕНА НА 3 И 4 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „Борбата със сексуалното малтретиране, сексуалната експлоатация на деца и детската порнография“ и „Предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите“

(2010/С 141/10)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- споделя разбирането, че сексуалното малтретиране и сексуалната експлоатация на деца, включително детската порнография, разглеждани в контекста на трафика на хора успоредно с други свързани с тях форми на експлоатация като просията, въвличането в мрежите на дребната престъпност или кражби на органи, съставляват сериозни нарушения на правата на човека и в частност са посегателство над човешкото достойнство и над правата на детето, следователно е необходимо ЕС да възприеме съвместен и безкомпромисен подход;
- съзнава, че порнографските изображения на сексуално малтретиране на деца, както и други форми на сексуална експлоатация на деца се увеличават и разпростират посредством използването на нови технологии и че мерките за борба с това явление не са достатъчно бързи и ефективни. По тази причина трябва да се реагира адекватно на всички равнища, включително чрез обучение и развитие на уменията на служителите в съответните агенции на местно и регионално равнище за оказване на помощ при откриването и предотвратяването на тези дейности;
- изразява съгласие с мнението, че наказанията трябва да бъдат ефективни, възпиращи и пропорционални на тежестта на престъплението, като целта е също да направят разследването и наказателното преследване по-ефективни и да подобрят правоприлагането в областта на международното право и международното юридическо сътрудничество;
- подкрепя мнението, че такива тежки престъпления като сексуалната експлоатация на деца и детската порнография, както и другите форми на експлоатация на деца, свързани с трафика на хора, изискват всеобхватен подход, включващ съдебното преследване на извършителите на престъпления, защитата на децата жертви и предотвратяването и наблюдението на това явление, включително информираност на обществеността и образователни мерки;
- припомня, че трафикът на хора е проблем както на световно, така и на местно равнище; поради това е наложително местните агенции да бъдат на предната линия в тази борба. Политиките, насочени към прилагането на закона и наказателното преследване, могат да бъдат ефективни, само ако съществува работещо разширено партньорство, включващо всички равнища на управление, организациите на работодателите, частния сектор, синдикатите и НПО.

Докладчик: г-н Ján Oravec (SK/ЕНП), кмет на Štúrovo

Отправни документи:

„Предложение за рамково решение на Съвета относно борбата със сексуалното малтретиране, сексуалната експлоатация на деца и детската порнография и за отмяна на Рамково решение 2004/68/ПВР“

COM(2009) 135 окончателен

„Предложение за рамково решение на Съвета относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите и за отмяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета“

COM(2009) 136 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. споделя разбирането, че сексуалното малтретиране и сексуалната експлоатация на деца, включително детската порнография, разглеждани в контекста на трафика на хора успоредно с други свързани с тях форми на експлоатация като просията, въвлечането в мрежите на дребната престъпност или кражби на органи, съставляват сериозни нарушения на правата на човека и в частност са посегателство над човешкото достойнство (член 1 от Хартата на основните права) и над правата на детето (член 24 от Хартата на основните права и Конвенцията от Ню Йорк за правата на детето), следователно е необходимо ЕС да възприеме съвместен и безкомпромисен подход;

2. отново подчертава, че поради близостта си до гражданите местните и регионалните власти могат да бъдат първото място за контакт на жертвите на сексуално малтретиране. По-ефективното разпределение на ресурсите ще спомогне за по-цялостно политическо участие, наред със стратегиите за борба с това явление;

3. съзнава, че порнографските изображения на сексуално малтретиране на деца, както и други форми на сексуална експлоатация на деца се увеличават и разпростират посредством използването на нови технологии и че мерките за борба с това явление не са достатъчно бързи и ефективни. По тази причина трябва да се реагира адекватно на всички равнища, включително чрез обучение и развитие на уменията на служителите в съответните агенции на местно и регионално равнище за оказване на помощ при откриването и предотвратяването на тези дейности;

4. с Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета за борба срещу сексуалната експлоатация на деца и детската порнография, които имат сериозно трансгранично измерение, се сближават законодателствата на държавите-членки за инкриминиране на най-тежките форми на сексуално малтретиране и сексуална експлоатация на деца с цел разширяване на обхвата на националната съдебна компетентност и предоставяне на минимално подпомагане на жертвите – след, както и преди произнасянето на присъдата;

5. смята, че Факултативният протокол към Конвенцията на ООН за правата на детето относно търговията с деца, детската проституция и детската порнография, и по-специално Конвенцията на Съвета на Европа за защита на децата срещу сексуална експлоатация и сексуално посегателство, са ключови стъпки към укрепването на международното сътрудничество в

тази област. Приканва държавите-членки да продължат по-активно усилията за ратифициране на Конвенцията на Съвета на Европа;

6. подкрепя мнението, че такива тежки престъпления като сексуалната експлоатация на деца и детската порнография, както и другите форми на експлоатация на деца, свързани с трафика на хора, изискват всеобхватен подход, включващ съдебното преследване на извършителите на престъпления, защитата на децата жертви и предотвратяването и наблюдението на това явление, включително информираност на обществеността и образователни мерки. Всяка мярка за борба срещу тези престъпления трябва да се провежда с оглед на висшия интерес на детето и при зачитане на неговите права. Рамково решение 2004/68/ПВР трябва да бъде заменено с нов инструмент, който да предоставя всеобхватна правна рамка за постигането на тази цел и да защитава децата във всички държави-членки от престъпници от всички държави-членки;

7. подкрепя мнението, че спрямо тежките форми на сексуално малтретиране и сексуална експлоатация на деца трябва да се прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. Това се отнася по-специално до новите форми на сексуално малтретиране и експлоатация, при които се използват информационните технологии. Освен това определението за детска порнография трябва да се изясни и да се доближи до съдържашото се в международните инструменти определение. Трябва също да се хармонизира и процесуалното право, за да се гарантира, че престъпниците се третират по един и същи начин и най-вече за да се предотврати ненужно забавяне, което може да размие корекционното измерение на наказанието;

8. трябва да се улеснят разследването на престъпления и повдигането на обвинение при наказателни производства, предвид трудността за децата жертви да съобщават за случаи на малтретиране и анонимността на извършителите на престъпления в киберпространството. Трябва да се определи ясен мандат за разследване с ясно определена материалноправна и териториална юрисдикция;

9. счита, че за да допринасят ефективно за тази борба, общинската и местната полиция, които са най-запознати с местния контекст и могат да играят определяща роля в разкриването на тези престъпни дейности, трябва да имат възможност за достъп до базите данни, да бъдат обучавани да откриват подобен вид престъпни дейности и да разполагат със съответните правомощия;

10. изразява съгласие, че правилата относно съдебната компетентност трябва да бъдат изменени така, че извършителите от ЕС на сексуално малтретиране или експлоатация на деца да подлежат на съдебно преследване, дори ако извършват престъпление извън границите на ЕС, по-специално в рамките на така наречения секс туризъм. Но ЕС трябва да упражни политическото и икономическото си влияние за създаването на подобна правна среда и в страните, които не са членки на ЕС;

11. изразява съгласие с мнението, че жертвите трябва да имат лесен достъп до правна защита и да не страдат поради участието си в наказателно производство. Затова би трябвало редовно да се използват различните технологии за запис на свидетелски показания, особено на деца. Това ще намали необходимостта от провеждането на повторни разпити или пряк контакт между жертви и извършители;

12. признава, че за предотвратяване и свеждане до минимум на повторното извършване на престъпление извършителите трябва винаги да бъдат подлагани на оценка на заплахата, която представляват, и на възможния риск от повторни сексуални престъпления срещу деца, и следва да им се осигури достъп до ефективни програми или мерки за интервенция на доброволен принцип, в които местните власти трябва да участват активно;

13. предлага, когато това е обосновано от заплахата, която представляват, и възможните рискове от повторно извършване на престъпление, осъдените извършители да не се допускат, временно или постоянно, до упражняване на дейности, които предполагат редовен контакт с деца. Налагането на подобни забрани би трябвало да се улесни навсякъде в ЕС и местните и регионалните власти да бъдат включени ефективно в този процес;

14. за да се води борба срещу детската порнография, особено в случаите, когато изходните материали не се намират в границите на ЕС, следва да се създадат механизми за блокиране на достъпа от територията на Съюза до страници в интернет, за които е установено, че съдържат или разпространяват детска порнография;

15. съгласно принципите за субсидиарност и пропорционалност настоящото рамково решение се ограничава до необходимия минимум за постигането на тези цели на европейско равнище и не надхвърля това, което е необходимо за тази цел;

16. отбелязва, че настоящото рамково решение зачита основните права и съблюдава принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, а именно човешкото достойнство, забраната за изтезания и нечовешко или унижително отношение или наказание, правата на детето, правото на свобода и сигурност, свободата на изразяване и информация, защитата на личните данни, правото на ефективна защита и на справедлив съдебен процес, както и принципите на законност и пропорционалност между престъпления и наказания. По-конкретно, настоящото рамково решение се стреми да гарантира пълното зачитане на тези права. Настоящото рамково решение няма за цел да регламентира сексуални действия по взаимно съгласие между малолетни;

17. припомня, че трафикът на хора е проблем както на световно, така и на местно равнище; поради това е наложително местните агенции да бъдат на предната линия в тази борба. Политиките, насочени към прилагането на закона и наказателното преследване, могат да бъдат ефективни, само ако съществува работещо разширено партньорство, включващо всички равнища на управление, организациите на работодателите, частния сектор, синдикатите и НПО;

18. изразява съгласие с мнението, че трафикът на хора представлява тежко престъпление, извършвано често в рамките на организираната престъпност, и че то представлява грубо нарушение на човешките права. Поради това и тъй като смята, че това е една от приоритетните задачи на Съюза, подкрепя възприемането от ЕС на всеобхватен, единен и безкомпромисен подход към това явление;

19. подкрепя поетия от Европейския съюз ангажимент за предотвратяване и борба срещу трафика на хора и за защита на правата на лицата, които са жертва на трафик. За тази цел бяха приети Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета от 19 юли 2002 г. относно борбата с трафика на хора и Планът на ЕС за най-добри практики, стандарти и процедури за борба и предотвратяване на трафика на хора (2005/С 311/01);

20. приветства факта, че с настоящото рамково решение се възприема интегриран и цялостен подход към борбата срещу трафика на хора. Основните му цели са по-сериозното предотвратяване и наказателно преследване и защитата на правата на жертвите на трафик. Поради възрастта си децата могат да се окажат в несигурно положение, по-уязвими са и следователно в по-голяма степен са изложени на риск да станат жертви на трафика на хора. Всички разпоредби от настоящото рамково решение трябва да се прилагат с оглед на висшия интерес на детето в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г.;

21. знае, че Протоколът на ООН от 2000 г. за предотвратяване, премахване и наказване на трафика на хора, особено на жени и деца, допълващ Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност, и Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора от 2005 г. са ключови стъпки в процеса на укрепване на международното сътрудничество срещу трафика на хора. За да се стимулира процесът на сближаване на законодателството, с настоящото рамково решение се приема широката дефиниция на престъплението, която се съдържа в гореспоменатите инструменти на ООН и Съвета на Европа. Дефиницията включва различните видове жертви – не само жени, но и деца и мъже, както и различните форми на експлоатация – не само сексуална, но и свързана с работа, просия, въвлечане на деца в мрежи на дребната престъпност, а така също и трафика на хора с цел отнемане на телесни органи, който може да бъде свързан с трафика на органи и представлява тежки нарушения на човешкото достойнство и физическата цялост;

22. изразява съгласие с мнението, че наказанията трябва да бъдат ефективни, възпиращи и пропорционални на тежестта на престъплението, като целта е също да направят разследването и наказателното преследване по-ефективни и да подобрят право-прилагането в областта на международното право и международното юридическо сътрудничество. Утежняващите обстоятелства трябва да отчитат необходимостта от защита, особено на жертвите в уязвимо положение, в това число на всички деца и възрастни, които са уязвими поради лични обстоятелства или поради физическите или психологичните последици от престъплението; във всеки случай са необходими както сътрудничество между всички съществуващи институции за защита на малолетни и действащи в областта на правата на човека, така и ефективно разследване от страна на правоприлагащите органи и ефективна юрисдикция;

23. подкрепя мнението, че по силата на решение на компетентната инстанция жертвите на трафик трябва да са защитени от наказателно преследване и наказание за незаконни дейности, в които са участвали като пряка последица от факта, че са били подложени на някое от незаконните средства, използвани от трафикантите, като например нарушение на имиграционните закони, използване на подправени документи или престъпления, попадащи в обхвата на законодателството срещу проституцията. Но към преценката на обстоятелствата трябва да се подхожда последователно и внимателно. Допълнителна цел на тази защита е жертвите да бъдат насърчавани да свидетелстват в наказателни производства;

24. макар че Рамковото решение на Съвета от 15 март 2001 г. относно правното положение в наказателния процес на жертвите от престъпления (2001/220/ПВР) установява редица права на жертвите на трафик при наказателни производства, включително правото на защита и обезщетение, жертвите на трафика на хора също се намират в уязвимо положение и поради това по отношение на тях са необходими специални мерки. Такива жертви, които носят последиците от престъпните дейности, свързани с трафика на хора, включително отнемането на телесни органи, трябва да бъдат защитени от заплашване и от вторично виктимизиране, т.е. от допълнително виктимизиране или травми, свързани с начина, по който се провежда наказателното производство. Освен това е необходимо да бъдат създадени специални средства за гарантиране на ефективна защита и обезщетение;

25. смята, че жертвите трябва да могат да упражняват ефективно своите права. Затова трябва да им бъде предоставена подходяща подкрепа – в някои случаи абсолютно задължително – преди, по време на и след наказателното производство. Настоящото рамково решение въвежда задължение държавите-членки да подпомагат всички жертви в степен, достатъчна за тяхното възстановяване и защита;

26. е убеден, че трафикът на хора е свързан с големи финансови средства и натрупване на богатство от престъпници, участващи в тази незаконна дейност, и съзнава, че възстановяването от травмите, които децата преживяват, изисква намеса, превишаваща това, което обикновено се осигурява от институциите; насърчава държавите-членки да използват конфискувани активи от престъпниците за финансиране на допълнителни терапевтични и интеграционни услуги за децата;

27. Докато Директива 2004/81/ЕО предвижда издаването на разрешително за пребиваване на жертвите на трафика на хора, които са граждани на трети държави, а Директива 2004/38/ЕО урежда упражняването на правото на свободно придвижване и пребиваване на територията на държавите-членки на гражданите на Съюза и техните семейства, в това число защита от експлуатиране, настоящото рамково решение установява специфични защитни мерки за всички жертви на трафик на хора и не разглежда условията на тяхното пребиваване на територията на държавите-членки или други въпроси, попадащи в компетентността на Общността;

28. застъпва мнението, че в допълнение към мерките, предназначени за възрастните, всяка държава-членка трябва да осигури специални защитни мерки за децата, жертви на трафик;

29. приветства инициативата, според която всяка държава-членка следва да създаде и/или засили съществуващите политики за предотвратяване на трафика на хора, включително посредством мерки за обезсърчаване на търсенето, което поощрява всички форми на експлоатация чрез научни изследвания, информация, популяризиране на проблема, образование, както и чрез медийни кампании на европейско равнище, чрез които да се популяризира всеобхватното определение за трафик и да се води борба с „вторичното виктимизиране“. В тези инициативи всяка държава-членка следва да възприеме подход, който да отчита спецификите на пола и правата на детето;

30. [Директива 2009/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета от ... за установяване на минимални стандарти за санкции срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трета държава] предвижда санкции за работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трета държава, които, макар да не им е повдигнато обвинение или да не са осъждани за трафик на хора, използват труд или услуги, извършени от лице, за което знаят, че е жертва на трафик. Освен това държавите-членки трябва да разгледат възможността за налагането на санкции срещу ползвателите на всяка услуга, извършвана от лице, за което те знаят, че е жертва на трафик;

31. изразява съгласие с предложението, според което е необходимо да се създадат национални системи за наблюдение, като национален орган за докладване или подобни механизми с цел събиране на информация и оценяване на тенденциите в трафика на хора, измерване на резултатите от политиката на борба с това явление и съветване на правителствата и парламентите относно вземането на мерки срещу трафика на хора;

32. изтъква необходимостта от справяне с причините, поради които организирани групи успяват да осъществяват трафик на хора. Причините са основно отчаяние и често неустойчиво икономическо и социално положение в страните на произход. Много жертви са буквално набутвани в ръцете на организирани групи от перспективата за възможност да подобрят положението си. Групите експлоатират жертвите си за незаконна работа, проституция, просия, отнемане на органи или други незаконни дейности;

33. отбелязва, че разкриването на тези престъпни дейности, откриването на причини за тях, както и следенето на обстановката могат да бъдат улеснени в голяма степен от приноса на общинската и местната полиция, които познават местната среда в най-големи подробности. За да направят това обаче, те трябва да разполагат с достъп до базите данни, да бъдат обучавани да откриват подобен вид престъпни дейности и да разполагат със съответните правомощия;

34. категорично подкрепя мерките на Европейския съюз за предотвратяване на незаконната имиграция, тъй като незаконните имигранти са в действителност потенциални жертви на трафика на хора;

35. признава, че тъй като целта на настоящото рамково решение, а именно борбата срещу трафика на хора, не може да се постигне в достатъчна степен от държавите-членки чрез самостоятелни действия, а поради причини, свързани с мащаба и въздействието, може да се постигне по-добре на европейско равнище, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 2 от Договора за Европейския съюз и определен в член 5 от Договора за създаване на Европейската общност. В съответствие с принципа за пропор-

ционалност, определен в член 5 от Договора за създаване на Европейската общност, настоящото рамково решение не надхвърля необходимото за постигането на тази цел;

36. отбелязва, че настоящото рамково решение защитава основните права и съблюдава принципите, признати по-конкретно в Хартата за основните права на Европейския съюз, по-специално човешкото достойнство, забраната на робството, принудителния труд и трафика на хора, забраната за изтезания и нечовешко или унижително отношение или наказание, правата на детето, правото на свобода и сигурност, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, защитата на личните данни, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес и принципите на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието;

37. признава, че лицата, жертва на трафик, са неминуемо травмирани и белязани от преживяното и че местните и регионалните власти често носят отговорност за осигуряването на услуги, свързани с рехабилитация и повторно заселване. Тази роля следва да се признае и да се предоставят съответните средства за подпомагане на процеса.

II. ПРЕПОРЪКА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ

Предложение за рамково решение на Съвета относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите, член 10, параграф 4

Текст, предложен от Комисията	Изменение
В рамката на наказателното производство държавите-членки предоставят на жертвите необходимото подпомагане и помощ, което да им помогне да се възстановят и избягат от влиянието на извършителите, в това число като им предоставят сигурно място за живеене и материална помощ, необходимо медицинско обслужване, включително психологична помощ, съвети и информация, помощ за това, техните права и интереси да бъдат представени и взети под внимание в наказателните производства, и преводачески услуги, когато те са необходими. Държавите-членки обръщат внимание на специалните нужди на най-уязвимите.	В рамката на наказателното производство държавите-членки предоставят на жертвите необходимото подпомагане и помощ, <u>за да могат да защитят своите права и интереси в наказателното производство. Подпомагането се предоставя под форми, което да им помогне да се възстановят и избягат от влиянието на извършителите. То обхваща в това число различни видове предпазни мерки, като им предоставят сигурно място за живеене и материална помощ, необходимо медицинско обслужване, включително психологична помощ, съвети и информация, помощ за това, техните права и интереси да бъдат представени и взети под внимание в наказателните производства, и При необходимост се осигуряват и преводачески услуги, когато те са необходими.</u> Държавите-членки обръщат внимание на специалните нужди на най-уязвимите.

Брюксел, 3 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Ограничението на употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (ЕЕО) и третирането на отпадъците от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО)“

(2010/С 141/11)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- предлага директивата да препоръчва държавите-членки да задължават (а не просто да насърчават) производителите на ЕЕО да създават продукти, чието ремонтиране, разглобяване, повторна употреба и оползотворяване да са по-лесни. Таксата, начислявана от схемите за привеждане в съответствие, трябва да бъде обвързана с това доколко конкретен продукт подлежи на повторна употреба или рециклиране;
- призовава нивото на събираемост да се прилага отделно за всяка категория продукти и препоръчва целта да бъде изчислена въз основа на средната продължителност на жизнения цикъл на ЕЕО; държавите-членки следва да създадат предпазни механизми срещу включването на малки ОЕЕО в потока от неразделени отпадъци;
- призовава да се въведе ясно и лесно за разбиране задължение за производителите да финансират разходите за събиране на ОЕЕО и за пунктове за събирането им. Разширяването на отговорността на производителите, така че да обхване и разходите за разделно събиране от домакинствата, следва да бъде задължително, за да се осигури по-голямо хармонизиране на финансовата отговорност и да се създадат равни условия в ЕС;
- предлага да се въведе отделна цел за повторната употреба на оборудване на ниво от минимум 5 %, в съответствие с йерархията на третиране на отпадъците. Това би могло да допринесе за премахването на съществуващите пречки пред повторното използване на рециклирано оборудване, както и да се осигури повторна употреба за висококачествени уреди и устройства;
- призовава всички разходи за обезвреждане на съдържащи опасни вещества ОЕЕО по начин, който не вреди на човешкото здраве или на околната среда, да бъдат отчитани при определянето на цената на даден продукт; изразява съжаление, че списъкът на веществата, предложени за забрана съгласно приложение IV на Директивата за ограничение на употребата на определени опасни вещества в ЕЕО, не е бил разширен;
- призовава да се обърне значително по-голямо внимание на ролята на екологичното образование, в това число и на кампаниите за повишаване на информираността на обществеността. Следва да се оказва подкрепа на местните и регионалните власти при подготовката и осъществяването на подобни действия, които могат да имат огромно значение за формирането на поведението на потребителите.

Докладчик: г-н Jerzy Zająkała (PL/СЕН-ЕА) кмет на община Łubianka

Отправни документи

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно ограничението на употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (преработена)

COM(2008) 809 окончателен

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (преработена)

COM(2008) 810 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

A. Отчитане на местното и регионалното измерение

Общи бележки

1. потвърждава важността на отговорното регулиране на въпросите, свързани с правилното третиране на отпадъците от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО), като се има предвид значителното им въздействие върху околната среда и здравето;

2. подчертава, че в повечето държави-членки отговорността за прилагането на политиката на Общността по отношение на управлението на отпадъците се пада на местните и регионалните власти. Те съставят планове, издават разрешителните за събиране и третиране на отпадъци и управляват системите за събиране и третиране. Ето защо те трябва да играят основна роля в процеса на разработване на нови подходи и предложения в областта на управлението на отпадъците;

3. приема със задоволство инициативата на Европейската комисия, целяща преработка на директивите, както и отчитането в нейния проект на съдържанието на предходно становище на Комитета от 2000 г., в което Комитетът призовава за намаляване на необоснованите разходи и бремето за икономическите оператори и администрацията, за подобряване на ефективността, както и за ограничаване на въздействието на бързо нарастващото количество отпадъци върху околната среда;

4. потвърждава, че екологичната политика на Общността се основава на принципа „замърсителят плаща“. Отговорността на производителя, която е пряко следствие от този принцип, е основен принцип в управлението на отпадъците и крайгълен камък на Директивата за ОЕЕО;

5. обръща внимание на закъснението при транспонирането на директивата за ОЕЕО, в резултат на което местните и регионалните власти, както и производителите, не получават навременни ясни указания относно правилното прилагане на законовите разпоредби;

6. настоява с новата Директива за ОЕЕО да се гарантира, че по програмите за съответствие ще бъде осигурено подходящо и непрекъснато обезщетение за съответните местни или регионални власти за всички финансови или административни тежести, които следва да поемат във времето във връзка с прилагането на директивата;

B. По-добро законотворчество

Съвместно разглеждане на директивите за ОЕЕО и за ограничението на употребата на определени опасни вещества

7. изразява мнението, че и двете директиви следва да бъдат разглеждани успоредно във възможно най-голяма степен, както и във връзка с другите правни разпоредби на ЕС, отнасящи се до разглежданите въпроси, тъй като единствено подобен подход позволява проблемите да бъдат разрешавани компетентно;

Уеднаквяване на правото – създаване на съгласувани системи

8. очаква всички участници по цялата верига на управление на отпадъците (производители, разпространители, местни и регионални власти) да постигнат обща позиция по отношение на отговорността им за събирането на ОЕЕО от домакинствата. Настоящото положение, което се характеризира с разнороден подход на държавите-членки, води до необосновани разлики в поеманите от същите тези участници разходи, което на свой ред води до нарушаване на правилата на конкуренция. Въпреки това приема, че методите за събиране могат да бъдат различни в различните региони, в зависимост от местните условия и обстоятелства;

9. потвърждава, че преработените варианти на директивите отчитат принципа на субсидиарност. От трансграничния характер на последиците за здравето и околната среда от ЕЕО и ОЕЕО, както и от свободното движение на продукти на пазара следва, че е най-подходящо регулирането да се извърши на общностно равнище. Отделните инициативи на държавите-членки могат да доведат до по-ниска степен на опазване на околната среда и до проблеми на вътрешния пазар, например по-високи разходи за постигане на съответствие за производители и потребители;

10. потвърждава, че целта на Директивата за ограничение на употребата на определени опасни вещества в ЕЕО е постигането на по-голяма съгласуваност и синергии с други законодателни актове на Общността в тази области, които се отнасят за същите продукти, и по-специално с Регламента относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH). Изясняването на обхвата и дефинициите, въвеждането на хармонизирани клаузи относно приваждането в изпълнение на разпоредбите и подобряването на механизма за освобождаване от ограниченията ще повишат правната сигурност;

11. приветства хармонизирането на обсега на директивите, уредено в член 2, както и това на дефинициите, съдържащи се в член 3 на директивата за ОЕЕО. Разбираемостта и съгласуваността на тези разпоредби с предписанията на общностното право в тази област ще подобрят правната яснота и ще допринесат за ограничаването на административните разходи;

12. отбелязва положителните аспекти на хармонизирането в областта на регистрирането на производителите на ЕЕО, като същевременно обръща внимание на това, че в част от държавите-членки настоящите правила за регистрация на производителите бяха въведени едва през последните 4 години и се оказаха скъпоструващи. Въвеждането на нови правила за регистрация на производителите следва да бъде предшествано от проверка на тяхната ефективност. Освен това отбелязва, че и в бъдеще следва да се изпълняват изискванията на местното и регионалното самоуправление по отношение на изготвянето на доклади;

13. изразява задоволство във връзка с минималните изисквания за контрол, извършван от държавите-членки и минималните изисквания за мониторинг на превозите на ОЕЕО в подкрепа на прилагането на директивата. Същевременно призовава държавите-членки да се погрижат на съответните органи да се осигурят достатъчно ресурси за въвеждане на правните разпоредби, в това число на подкрепа за обучения на съответните служби. Освен това в изготвянето на минимални изисквания за мониторинг би трябвало да се включи мрежата IMPEL⁽¹⁾;

14. обръща внимание на липсата на ясни предписания по отношение на контрола и мониторинга на изпълнението от колективните и индивидуалните системи на поставените към тях изисквания, както и по отношение на спазването от страна на отделните производители на техните финансови задължения съгласно директивата;

15. изразява съжаление поради факта, че в преработения вариант не се отделя достатъчно голямо внимание на стимулирането на общоевропейски пазар на рециклирани и оползотворени продукти. За тази цел биха могли да послужат инструментите за регулиране на търсенето (напр. екологични обществени поръчки, стимули за закупуване на рециклирани материали, например чрез данъчно облагане на нерциклирани материали в случаите, когато съществуват алтернативни рециклирани материали и др.). Несъмнено това би послужило за намаляване на количеството на ОЕЕО и би допринесло за изграж-

дането на убеденост у обществеността в това, че ОЕЕО биват третираны по подходящ начин;

В. Действия за повишаване на информираността на потребителите и популяризиране на екологичните нагласи

16. призовава да се обърне значително по-голямо внимание на ролята на екологичното образование, в това число на кампаниите за повишаване на информираността на обществеността, насочени към всички възрастови групи и приспособени към местните условия и модели на потребление. Ефективността на тези действия има огромно значение за формиране на поведението на потребителите. Следва да се оказва подкрепа на местните и регионалните власти при подготовката и осъществяването на подобни действия;

17. призовава ЕС и държавите-членки да започнат и подкрепят научни изследвания в областта на ефективното управление на оползотворените продукти и на техните компоненти, както и на търсенето на резултатни методи за повишаване на съзнанието на гражданите относно екологичните нагласи;

18. призовава ЕС и държавите-членки да подкрепят действия за повишаване на информираността на потребителите и на обмяна на най-добри практики между държавите-членки, от една страна, и местните и регионалните власти, от друга;

Г. Преработка на Директивата за ОЕЕО

19. счита, че е изключително важно процедурите за оползотворяване на ОЕЕО да не варират според стойността на материалите;

20. посочва, че следва да се въведе ясно разграничение между повторната употреба на предмети, които още не могат да бъдат категоризирани като отпадъци (те не бива да бъдат включвани в целите) и повторната употреба на предмети, които вече могат да бъдат причислени към отпадъците, като напр. такива от съоръженията за събиране на отпадъци, стопанисвани от местните органи на самоуправление. Обръща внимание на трудностите при мониторинга на състоянието на ОЕЕО, предавани в пунктовете за събиране на отпадъци, и отбелязва, че когато става въпрос за някои стари неефективни устройства, би било по-правилно те да бъдат рециклирани, вместо предназначени за повторна употреба;

21. със задоволство отбелязва изясняването на обхвата на приложение на директивата, както и ясното определяне на категории и видове ЕЕО в приложенията към директивата за ограничение на употребата на определени опасни вещества в ЕЕО. Въпреки това обръща внимание на възможността за възникване на проблеми при определянето на стоки с двойна употреба. Затова призовава тези стоки да бъдат определени като ОЕЕО, произхождащи от домакинствата. При липсата на подобно разграничение в определени ситуации може да се стигне до необосновано прехвърляне на разходите върху други субекти и до влошаване на покриването на разходите за ОЕЕО от домакинствата. Такова категоризиране би осигурило и по-голяма яснота и сигурност за производителите;

⁽¹⁾ Мрежа на Европейския съюз за прилагане и спазване на правото в областта на околната среда.

22. предлага директивата да препоръчва на държавите-членки да задължават (а не просто да насърчават) производителите на ЕЕО да създават продукти, чието ремонтване, разглобяване, повторна употреба и оползотворяване да са по-лесни, което на свой ред ще намали количеството на употребявано оборудване, което завършва в места за депониране и изгаряне на отпадъци. В тази област следва да се обмисли възможността за въвеждане на система от стимули, основаваща се на ползи за производителите при надвишаването на конкретното равнище на оползотворяване на продуктите, изисквано за определена група продукти;

23. би желал да посочи един проблем, свързан с прилагането на нивото на събираемост в колективни системи. Когато нивото на събираемост бъде приложено към (колективна) система като цяло (за всички уреди), както предлага Европейската комисия, може да се получат нежелани ефекти. В този случай има вероятност схемите за осигуряване на съответствие да се концентрират първо върху тежкото оборудване (което допринася най-много за теглото на потока) вместо върху лекото. Не следва да се допуска предвиденото ниво на събираемост да доведе до създаването на механизъм, който се концентрира само върху тежкото оборудване вместо върху оборудване с голямо въздействие върху околната среда. За тази цел нивото на събираемост следва най-малкото да се прилага поотделно за всяка категория продукти;

24. смята, че смяната на формулата на планираното ниво на събираемост на ОЕЕО (процент от средното тегло на електрическото и електронното оборудване, пуснато на пазара, за разлика от досегашната, основаваща се на количеството килограми, които се падат на жител) е стъпка в правилната посока. Въпреки това, в двегодишния период за изчисляване на средната стойност не се отчита действителният жизнен цикъл на някои видове ЕЕО, който често значително надвишава 2 години. Отбелязва също, че по-дългият жизнен цикъл на ЕЕО намалява проблемите с отпадъците, поради което такова оборудване следва да бъде предпочитано при вземане на решение от потребителите;

25. също така препоръчва целта да бъде изчислена въз основа на средната продължителност на жизнения цикъл на ЕЕО, а не въз основа на продажбата на нови продукти през последните две години. Двегодишният период за изчисление изглежда произволен и би могъл да доведе до нежелани последици за околната среда, тъй като жизненият цикъл на отделните видове оборудване значително се различава;

26. изразява загриженост, че целта все още се основава на теглото, което не отразява въздействието на продуктите върху околната среда, и подчертава трудностите във връзка с убеждаването на потребителите да предават неголеми електронни и електрически уреди за рециклиране в рамките на системите за разделно събиране на отпадъци. Отбелязва, че голяма част от този тип оборудване се изхвърля в контейнерите за битови отпадъци и достига до сметищата като част от този поток. Във

връзка с това призовава в задълженията на държавите-членки, определени в член 5, параграф 1 от директивата, да се вземат предвид неголемите уреди и устройства;

27. подчертава, че принципът „замърсителят плаща“ означава, че разходите за управление на ОЕЕО следва да се поемат от потребителите чрез производителите на електрическо и електронно оборудване, а не от данъкоплатците, предимно чрез местните власти. Следователно това означава, че производителите на електрическо и електронно оборудване са отговорни за разходите за събиране, управление и третиране на ОЕЕО, както и за информационните разходи и за адаптирания продуктов дизайн. Принципът за отговорността на производителя предоставя основа за добро и ясно сътрудничество между производителите и местните и регионалните власти за постигане на целите на директивата;

28. отбелязва изразените от производителите на ЕЕО опасения⁽¹⁾, че макар те правилно да са определяни като отговорни за изпълнението на целите по събираемостта, тяхната възможност да контролират този процес е ограничена, например що се отнася до достъпността на пунктовете за събиране или количеството отпадъци, генерирани от потребителите. В член 7, параграф 1 правилно се отбелязва, че в последна сметка именно производителите са отговорни за постигането на показателя за събираемост. Все пак обръща внимание на необходимостта от:

— по-добро определяне на ролята и задълженията на всички субекти по цялата верига на управление на отпадъците (не само производителите, но също и дистрибуторите и местните и регионалните власти) с цел да се утвърди принципът за отговорността на производителя и да се гарантира, че събраните ОЕЕО се отчитат при пълна прозрачност и се третират в съответствие с екологичните норми, посочени в директивата;

— всички ОЕЕО, предадени на регистрирани организации, различни от схеми на производители за връщане на ОЕЕО, трябва да бъдат записвани, за да могат производителите да получат доказателство за предаването им;

— създаване на механизми, които да позволяват на производителите да следят и контролират за злоупотреби по отношение на разходите и данните, свързани със съдържанието на членове 12 и 13, като се има предвид, че един такъв механизъм не бива да създава ненужни тежести за местните власти;

29. призовава разширяването на отговорността на производителя, така че да обхване и разходите за разделно събиране от домакинствата, да не се извършва по желание, а да бъде задължително;

⁽¹⁾ CESE 2008 г., CECED 2009 г., DIGITALEUROPE 2009 г., ORGALIME 2009 г.

30. приема със задоволство повишаването с 5 % на минималните цели, определени в член 11, параграф 1, и факта, че понастоящем те обхващат и медицинските продукти. Препоръчва да се прилага отделна цел за повторната употреба на оборудване на ниво от минимум 5 %, в съответствие с йерархията на третиране на отпадъците. Това ще позволи да се преодолее съществуващото понастоящем нежелание за повторно използване на рециклирано оборудване, както и да се осигури повторна употреба за висококачествени уреди и устройства;

31. отбелязва, че производителите на стоки за доставка от производител на потребител (B2C) са слабо заинтересовани или незаинтересовани да насърчават повторната употреба на тяхното оборудване. Затова до повторна употреба не се стига. Включването на тези цели за повторна употреба в целта за рециклиране няма да промени ситуацията. Производителите ще се опитват да постигнат целта само чрез рециклиране и ще пренебрегват възможността за повторна употреба. Опитът на организациите в областта на повторната употреба обаче показва, че 20 до 30 процента от изхвърляното ЕЕО все още функционира пълноценно или може да функционира след малък ремонт. КР приема йерархията на отпадъците много сериозно и подкрепя насърчаването на повторната употреба на цели уреди. Затова Комитетът предлага отделна цел за повторна употреба на цели уреди;

32. отбелязва, че гъвкавостта, която предлагат някои разпоредби от настоящата директива, както и неясното определяне на задълженията и отговорностите в националното законодателство в много случаи водят до непропорционална административна и финансова тежест за местните власти. Разходи, които според директивата следва да се поемат от производителите, в крайна сметка се поемат от местните власти, тъй като обикновено те са законово задължени да извършват сметосъбирането и са длъжни да се намесят, когато системите на производителите за връщане на отпадъци не работят ефективно. Комитетът счита, че местните и регионалните власти не бива да понасят финансовите последици от пропуските в законодателството относно ОЕЕО;

Д. Преработка на Директивата за ограничение на употребата на определени опасни вещества в ЕЕО

33. изразява безпокойство във връзка с все още широко разпространеното замърсяване с опасни вещества и материали, използвани в ЕЕО. Не само че в тези продукти се използват редица опасни вещества и материали, но при рециклирането и обезвреждането им след извеждането от експлоатация се образуват и други вредни вещества, например диоксини и фурани;

34. посочва, че следва да се работи в полза на прекъсване на връзката между икономическия растеж и растящото количество

отпадъци, в това число съдържащите опасни вещества. Изтъква, че обществото не бива да плаща допълнителни данъци за финансиране на управлението на отпадъци, съдържащи опасни вещества. Използването на опасни вещества в ЕЕО се извършва със знанието на производителите (и на разпространителите, внасящи продукти извън ЕС), във връзка с което всички разходи за обезвреждане на съдържащи опасни вещества ОЕЕО по начин, който не вреди на човешкото здраве или на околната среда, следва да бъдат отчитани при определянето на цената на даден продукт;

35. смята, че списъкът с максимално допустимата концентрация на забранени вещества правилно е включен като приложение на директивата. Изразява обаче съжаление, че списъкът на веществата, предложени за забрана съгласно приложение IV, не е бил разширен. Тук става дума по-специално за хексабромциклододекан (HBCDD), ди(2-етилхексил) фталат (DEHP), бутилбензилфталат (BBP) и дибутилфталат (DBP) във всички видове ЕЕО;

36. предлага да се извърши анализ на различните аргументи в полза както на пълното прилагане на REACH посредством Директивата относно ограничението на употребата на определени опасни вещества в ЕЕО, така и за това директивата да допълва процеса в рамките на REACH, като се има предвид, че тя определя по-точен график за обявяване на идентифицирани нови опасни химически вещества, които следва да бъдат заменени от по-безопасни заместители;

37. със задоволство отбелязва, че извършваният се на всеки четири години преглед е заменен с максимален четиригодишен срок на валидност на освобождаването, като се предвижда възможност да се поиска продължение, с оглед да се подкрепят усилията за замяна на веществата и да се прехвърли отговорността за доказване от обществените органи върху производителите или дистрибуторите, поискали такова продължение;

38. призовава Комисията незабавно да определи конкретни критерии за предоставяне на правото на освобождаване, с оглед на правната сигурност на икономическите оператори, както и начини за прилагане на новите критерии за социално-икономически ползи и ефекти, за които става дума в член 5, параграф 1, буква б) по отношение на освобождаването от изискванията и преразглеждането на съществуващите права на освобождаване;

39. потвърждава разбираемостта и съгласуваността на разпоредбите, съдържащи се в членове 6-8, и посочва, че намаляването на броя на продуктите, които не отговарят на стандартите, чрез по-строг и уеднаквен контрол на пазара представлява икономически изгоден метод за увеличаване на ползите от директивата за околната среда.

II. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ

Изменение 1

Предложено изменение на Директивата за ОЕЕО (преработена), съображение 19

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1920) Ползвателите на електрическо и електронно оборудване от домакинствата следва да имат възможност да връщат <u>обратно</u> ОЕЕО безплатно. Следователно П производителите следва да финансират най-малко събирането от съоръженията за събиране, както и третирането обработката, оползотворяването и обезвреждането изхвърлянето на ОЕЕО. Държавите-членки следва да насърчат производителите да поемат под своя пълна отговорност събирането на ОЕЕО, по-конкретно чрез финансиране на събирането на ОЕЕО по цялата верига на управление на отпадъците, в това число от домакинствата, с цел да се предотврати третирането на разделно събраните ОЕЕО по начин, който не е оптимален, или незаконния им износ, да се постигне равнопоставеност чрез хармонизиране на финансирането от страна на производителите в целия ЕС, да се прехвърлят разходите за събиране на тези отпадъци от общите данъкоплатци към потребителите на ЕЕО и да се приравни финансирането към принципа „замърсителят плаща“.	1920) Ползвателите на електрическо и електронно оборудване от домакинствата следва да имат възможност да връщат <u>обратно</u> ОЕЕО безплатно. Следователно Производителите следва да финансират най-малко събирането от съоръженията за събиране, както и третирането обработката, оползотворяването и обезвреждането изхвърлянето на ОЕЕО. Държавите-членки следва да насърчат гарантират, че производителите да поемат под своя пълна отговорност събирането на ОЕЕО, по-конкретно чрез финансиране на събирането на ОЕЕО по цялата верига на управление на отпадъците, в това число от домакинствата, с цел да се предотврати третирането на разделно събраните ОЕЕО по начин, който не е оптимален, или незаконният им износ, да се постигне равнопоставеност чрез хармонизиране на финансирането от страна на производителите в целия ЕС, да се прехвърлят разходите за събиране на тези отпадъци от общите данъкоплатци към потребителите на ЕЕО и да се приравни финансирането към принципа „замърсителят плаща“.

Изложение на мотивите

Финансовата отговорност на производителите следва да започва от момента, в който потребителят изхвърли електронния продукт, което по правило се случва на равнище домакинство. В директивата не следва да се допускат различия по отношение на прилагането на принципа за отговорността на производителя, както поради причините, изложени в това съображение, така и за оптимално управление на ОЕЕО.

Изменение 2

Предложено изменение на Директивата за ОЕЕО (преработена), член 4

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Държавите-членки, в съгласие със законодателството на Общността в областта на продуктите, в това число Директива 2005/32/ЕО за екодизайн насърчават мерките в подкрепа на разработването и производството произвеждането на електрическо и електронно оборудване, в частност с оглед улесняване на при което са взети предвид и са улеснени повторната употреба разглобяването и оползотворяването, по специално повторната употреба и рециклирането на ОЕЕО, техните компоненти и материали. Посочените мерки са с оглед правилното функциониране на вътрешния пазар. В този смисъл държавите-членки приемат подходящите мерки, така че производителите да не попречат на повторната употреба повторното използване на ОЕЕО чрез специфични характеристики на проектите дизайна или производствените процеси, освен ако такива специфични характеристики на проектите дизайна или на производствените процеси не представляват най-важната полза, например по отношение на защитата на околната среда и/или изискванията за безопасност.	Държавите-членки, в съгласие със законодателството на Общността в областта на продуктите, в това число Директива 2005/32/ЕО за екодизайн насърчават въвеждат задължителни (финансови) мерките в подкрепа на разработването и производството произвеждането на електрическо и електронно оборудване, в частност с оглед улесняване на при което са взети предвид и са улеснени повторната употреба разглобяването и оползотворяването, по специално повторната употреба и рециклирането на ОЕЕО, техните компоненти и материали. Посочените мерки са с оглед правилното функциониране на вътрешния пазар. В този смисъл държавите-членки приемат подходящите мерки, така че производителите да не попречат на повторната употреба повторното използване на ОЕЕО чрез специфични характеристики на проектите дизайна или производствените процеси, освен ако такива специфични характеристики на проектите дизайна или на производствените процеси не представляват най-важната полза, например по отношение на защитата на околната среда и/или изискванията за безопасност.

Изложение на мотивите

Директивата следва да изисква от държавите-членки да задължават (а не просто да насърчават) производителите на ЕЕО да създават по-екологосъобразни продукти. Следователно таксата, начислявана от схемите за привеждане в съответствие, трябва да бъде обвързана с това доколко конкретен продукт подлежи на повторна употреба или рециклиране. За да се постигне това, в Директивата за ЕООЕ е необходимо да се предвидят спецификации за изчисляването на (видими) такси, начислявани от схемите за привеждане в съответствие.

Изменение 3

Предложено изменение на Директивата за ОЕЕО (преработена), член 5, параграф 1

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Държавите-членки предприемат подходящите мерки, за да намалят до минимум изхвърлянето обезвреждането на ОЕЕО като под формата на неразделени общински отпадъци и да постигнат високо ниво на разделно събиране на ОЕЕО, в частност и на първо място на оборудване за охлаждане и замразяване, съдържащо озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове	Държавите-членки предприемат подходящите мерки, за да намалят до минимум изхвърлянето обезвреждането на ОЕЕО като под формата на неразделени общински отпадъци и да постигнат високо ниво на разделно събиране на ОЕЕО, в частност и на първо място на оборудване за охлаждане и замразяване, съдържащо озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове. <u>Предприетите от държавите-членки мерки следва да съдържат и предпазни механизми срещу включването на малки ОЕЕО в потока от неразделени отпадъци, за да не се генерират допълнителни разходи за оползотворяване.</u>

Изложение на мотивите

Значителен брой малки ОЕЕО се изхвърлят в общинските контейнери за смет и по-късно стават част от потока от неразделени отпадъци. Оползотворяването им е скъпо и налага неоправдана тежест на местните власти, създавайки нужда от допълнителни споразумения с производителите. Премахването на тази практика ще намали разходите за оползотворяване.

Изменение 4

Предложено изменение на Директивата за ОЕЕО (преработена), член 7, параграф 1

Текст, предложен от Комисията	
Член 7	
Ниво на събираемост	
1. Независимо от разпоредбите на член 5, параграф 1, държавите-членки осигуряват постигането от страна на производителите или трети лица, действащи от тяхно име, на минимално ниво на събираемост от 65 %. Нивото на събираемост се изчислява въз основа на общото тепло на ОЕЕО, събрани в съответствие с членове 5 и 6 през дадена година, изразено като процент от средното теглото на електрическото и електронното оборудване, пуснато на пазара на посочената държава-членка през двете предходни години от 2016 г. нататък.	
Проектостановище	Изменение
	Член 7
	Ниво на събираемост
	1. Независимо от разпоредбите на член 5, параграф 1, държавите-членки осигуряват постигането от страна на производителите или трети лица, действащи от тяхно име, на минимално ниво на събираемост от 65 % <u>за всяка категория ЕЕО, посочена отделно в приложение I към директива 20xx/xx/ЕО (Директива относно ограничението на употребата на определени опасни вещества (ООВ) в електрическото и електронното оборудване).</u> Нивото на събираемост се изчислява въз основа на общото тепло на ОЕЕО, събрани в съответствие с членове 5 и 6 през дадена година, изразено като процент от средното теглото на електрическото и електронното оборудване, пуснато на пазара на посочената държава-членка през двете предходни години от 2016 г. нататък.

Изложение на мотивите

С настоящото изменение параграф 23 от проектостановището се превръща в изменение на законодателното предложение.

Изменение 5

Предложено изменение на Директивата за ОЕЕО (преработена), член 11, параграфи 1 и 2

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1. Държавите-членки гарантират, че производителите и трети лица, действащи от тяхно име, създават системи, индивидуално или колективно, в съответствие със законодателството на Общността, с които осигуряват оползотворяването на ОЕЕО, които са събрани разделно в съответствие с член 5. Държавите-членки дават приоритет на повторната употреба на целите уреди. До датата, посочена в параграф 4, тези уреди не се вземат предвид при определяне на целите, залегнали в параграф 2. 12. Относно всички ОЕЕО, събрани разделно и <u>изпратени</u> определени за третиране обработка в съответствие с членове 8, 9 и 106 или за подготовка за повторна употреба, държавите-членки гарантират, че до 31 декември 2011 г. 2006 г. производителите са постигнали най-малко следните цели: а) за ОЕЕО, попадащи в категории 1 и 10 на <u>от</u> приложение I А към Директива 20xx/xx/ЕО (Директива за ограничение на опасните вещества), — се оползотворяват 85 % степенна на оползотворяване е увеличена до минимум 80 % от средното тегло за уред, и — 80 % се подготвят за повторна употреба и се рециклират; повторно използваните и рециклирани компоненти, материали и вещества се увеличават на минимум 75 % от средното тегло за един уред; б) за ОЕЕО, попадащи в категории 3 и 4 на <u>от</u> приложение I А към Директива 20xx/xx/ЕО (Директива за ограничение на опасните вещества), — се оползотворяват 80 % степенна на оползотворяване е увеличена до минимум 75 % от средното тегло за уред, и — 70 % се подготвят за повторна употреба и се рециклират; повторно използваните и рециклирани компоненти, материали и вещества се увеличават на минимум 65 % от средното тегло за един уред; в) за ОЕЕО, попадащи в категории 2, 5, 6 и 7, 8 и 9 от <u>на</u> приложение I А към Директива 20xx/xx/ЕО (Директива за ограничение на опасните вещества), — се оползотворяват 75 % степенна на оползотворяване е увеличена до минимум 70 % от средното тегло за уред, и — 55 % се подготвят за повторна употреба и се рециклират; повторно използваните и рециклирани компоненти, материали и вещества се увеличават на минимум 50 % от средното тегло за един уред; г) за газоразрядни лампи — 85 % се подготвят за повторна употреба и се рециклират. степенна на компонентите, материалите и веществата, които са повторно използвани или рециклирани, достига минимум 80 % от теглото на лампите.	1. Държавите-членки гарантират, че производителите и трети лица, действащи от тяхно име, създават системи, индивидуално или колективно, в съответствие със законодателството на Общността, с които осигуряват оползотворяването на ОЕЕО, които са събрани разделно в съответствие с член 5. Държавите-членки дават приоритет на повторната употреба на целите уреди. До датата, посочена в параграф 4, тези уреди не се вземат предвид при определяне на целите, залегнали в параграф 2. 12. Относно всички ОЕЕО, събрани разделно и <u>изпратени</u> определени за третиране обработка в съответствие с членове 8, 9 и 106 или за подготовка за повторна употреба, държавите-членки гарантират, че до 31 декември 2011 г. 2006 г. производителите са постигнали най-малко следните цели: а) за ОЕЕО, попадащи в категории 1 и 10 на <u>от</u> приложение I А към Директива 20xx/xx/ЕО (Директива за ограничение на опасните вещества), — се оползотворяват 85 % степенна на оползотворяване е увеличена до минимум 80 % от средното тегло за уред, и — 80/75 % се <u>подготвят за повторна употреба и се рециклират; повторно използваните и рециклирани компоненти, материали и вещества се увеличават на минимум 75 % от средното тегло за един уред; и</u> — <u>5 % се подготвят за повторна употреба;</u> б) за ОЕЕО, попадащи в категории 3 и 4 на <u>от</u> приложение I А към Директива 20xx/xx/ЕО (Директива за ограничение на опасните вещества), — се оползотворяват 80 % степенна на оползотворяване е увеличена до минимум 750 % от средното тегло за уред, и — 70/65 % се <u>подготвят за повторна употреба и се рециклират; повторно използваните и рециклирани компоненти, материали и вещества се увеличават на минимум 65 % от средното тегло за един уред; и</u> — <u>5 % се подготвят за повторна употреба;</u> в) за ОЕЕО, попадащи в категории 2, 5, 6 и 7, 8 и 9 от <u>на</u> приложение I А към Директива 20xx/xx/ЕО (Директива за ограничение на опасните вещества), — се оползотворяват 75 % степенна на оползотворяване е увеличена до минимум 70 % от средното тегло за уред, и — 55/50 % се <u>подготвят за повторна употреба и се рециклират; повторно използваните и рециклирани компоненти, материали и вещества се увеличават на минимум 50 % от средното тегло за един уред; и</u> — <u>5 % се подготвят за повторна употреба;</u> г) за газоразрядни лампи — 85 % се подготвят за повторна употреба и се рециклират. степенна на компонентите, материалите и веществата, които са повторно използвани или рециклирани, достига минимум 80 % от теглото на лампите.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
2. Посочените целеви равнища се изчисляват като процент от теплото на разделно събраните ОЕЕО, които са изпратени към съоръжения за оползотворяване.	2. Посочените целеви равнища се изчисляват като процент от теплото на разделно събраните ОЕЕО, които са изпратени към съоръжения за оползотворяване.

Изложение на мотивите

В предложенията на Европейската комисия не се предвижда определяне на отделна цел за ОЕЕО, предназначено за повторна употреба. Следователно производителите не биват насърчавани да предвиждат повторна употреба на ОЕЕО. Включването на подобни цели като част от вече определените цели за рециклиране на ОЕЕО може да повлияе отрицателно на мотивацията на производителите да подготвят уредите за повторна употреба. Следва да се вземе предвид, че голяма част от оборудването може да бъде предназначена за повторна употреба непосредствено или след незначителен ремонт, така че е целесъобразно да бъдат определени отделни цели за подобно предназначение.

Изменение 6

Предложено изменение на Директивата за ОЕЕО (преработена), член 12

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1. Държавите-членки гарантират, че до 13 август 2005 г. производителите осигуряват най-малко финансиране за събирането, третирането обработката, оползотворяването и екологосъобразното обезвреждане изхвърляне на ОЕЕО от домакинствата, поставени в съоръженията за събиране, предоставени в съответствие с член 5, параграф 2. Държавите-членки насърчават производителите да финансират всички разходи, които възникват за съоръжения за събирането на ОЕЕО от домакинствата. 2. За продукти, пуснати на пазара след 13 август 2005 г., всеки производител носи отговорност за финансирането на дейностите, посочени в параграф 1 и отнасящи се до отпадъците от продуктите, които той <u>те</u> произвежда. Производителите могат да изберат да изпълнят това задължение индивидуално или чрез колективна обща схема за събиране. Държавите-членки гарантират, че при пускане на продукт на пазара всеки производител осигурява гаранция, която показва, че управлението на ОЕЕО ще бъде финансирано и че производителите ясно са маркирали своите <u>техните</u> продукти в съответствие с член 15+, параграф 2. Тази гаранция е за това, че дейностите, посочени в параграф 1, отнасящи се до тези продукти, ще бъдат финансирани. Гаранцията може да има формата на участие на производителя в подходящите схеми за финансиране на управлението на ОЕЕО, застраховка за рециклиране или блокиране на банкова сметка. Разходите по събирането, обработката и изхвърлянето, съобразени с околната среда, не се показват отделно на купувачите по време на продажбата на новите продукти. 3. Отговорността за покриване на разходите по управление на ОЕЕО от продукти, пуснати на пазара преди 13 август 2005 г. датата, посочена в параграф 1 („стари отпадъци“), се поема от една или повече системи, които всички производители, съществуващи на пазара, когато възникват ее <u>появят</u> съответните разходи, поддържат пропорционално, т.е. съответно на своя <u>техния</u> дял на пазара в зависимост от вида на оборудването.	1. Държавите-членки гарантират, че до 13 август 2005 г. производителите осигуряват най-малко финансиране за събирането, третирането обработката, оползотворяването и екологосъобразното обезвреждане изхвърляне на ОЕЕО от домакинствата, поставени в съоръженията за събиране, предоставени в съответствие с член 5, параграф 2. Държавите-членки насърчават <u>гарантират, че</u> производителите ще <u>финансират всички разходи, свързани със събирането и всички разходи</u>, които възникват за съоръжения за събирането на ОЕЕО от домакинствата. <u>Държавите-членки могат да въведат допълнителни правила относно методите за изчисляване на разходите за събиране и за съоръжения за събиране.</u> 2. За продукти, пуснати на пазара след 13 август 2005 г., всеки производител носи отговорност за финансирането на дейностите, посочени в параграф 1 и отнасящи се до отпадъците от продуктите, които той <u>те</u> произвежда. Производителите могат да изберат да изпълнят това задължение индивидуално или чрез колективна обща схема за събиране. Държавите-членки гарантират, че при пускане на продукт на пазара всеки производител осигурява гаранция, която показва, че управлението на ОЕЕО ще бъде финансирано и че производителите ясно са маркирали своите <u>техните</u> продукти в съответствие с член 15+, параграф 2. Тази гаранция е за това, че дейностите, посочени в параграф 1, отнасящи се до тези продукти, ще бъдат финансирани. Гаранцията може да има формата на участие на производителя в подходящите схеми за финансиране на управлението на ОЕЕО, застраховка за рециклиране или блокиране на банкова сметка. Разходите по събирането, обработката и изхвърлянето, съобразени с околната среда, не се показват отделно на купувачите по време на продажбата на новите продукти. 3. Отговорността за покриване на разходите по управление на ОЕЕО от продукти, пуснати на пазара преди 13 август 2005 г. датата, посочена в параграф 1 („стари отпадъци“), се поема от една или повече системи, които всички производители, съществуващи на пазара, когато възникват ее <u>появят</u> съответните разходи, поддържат пропорционално, т.е. съответно на своя <u>техния</u> дял на пазара в зависимост от вида на оборудването.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Държавите-членки гарантират, че за преходния период от 8 години (10 години за категория 1 от приложение I А) след влизането в сила на настоящата директива производителите могат да показват на купувачите разходите за събиране, обработка и изхвърляне по начин, благоприятен за околната среда, по време на продажбата на нови продукти. Упоменатите разходи не следва да превишават действителните разходи. 4. Държавите-членки гарантират, че производителите, поддържащи електрическо и електронно оборудване чрез дистанционна комуникация също сназват изискванията, определени в настоящия член, по отношение на оборудване, предоставено в държавата-членка, в която пребивава купувачът на това оборудване.	Държавите-членки гарантират, че за преходния период от 8 години (10 години за категория 1 от приложение I А) след влизането в сила на настоящата директива производителите могат да показват на купувачите разходите за събиране, обработка и изхвърляне по начин, благоприятен за околната среда, по време на продажбата на нови продукти. Упоменатите разходи не следва да превишават действителните разходи. 4. Държавите-членки гарантират, че производителите или трети страни, действащи от тяхно име, представят ежегодно отчети за финансирането и за разходите, свързани със системите за събиране, третиране и обезвреждане. Могат да бъдат приети допълнителни правила за формата на отчета. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 18, параграф 3. 4. Държавите-членки гарантират, че производителите, поддържащи електрическо и електронно оборудване чрез дистанционна комуникация също сназват изискванията, определени в настоящия член, по отношение на оборудване, предоставено в държавата-членка, в която пребивава купувачът на това оборудване.

Изложение на мотивите

Значението на този въпрос е толкова голямо, че е необходимо да се въведе ясно и лесно за разбиране задължение за производителите да финансират разходите за събиране на ОЕЕО и за съоръжения за събиране, като се започне със събирането на електрическите отпадъци, генерирани при прекратяването на употребата на продуктите. Разширяването на отговорността на производителите, така че да обхване и разходите за разделно събиране от домакинствата, следва да бъде задължително, за да се осигури по-голяма хармонизация на финансовата отговорност и да се създадат равни условия в ЕС.

Брюксел, 4 декември 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2010 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 100 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на CD-ROM	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	770 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на CD-ROM (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	400 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), CD-ROM, две издания на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	300 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език(езици) в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в един общ многоезиков CD-ROM.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

През 2010 г. CD-ROM форматът ще бъде заменен с DVD формат.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG